Edas Makbeinas

RANKOS

Detektyvinis romanas

Nukirstos vyriškio rankos,
policininkai,
striptizo klubo šokėja ir gėlės

Edas Makbeinas

RANKOS

Vertė autorių kolektyvas

Kaunas, 1990

Originalo pavadinimas “GIVE THE BOYS A GREAT BIG HAND”

Viršelis: Marijus Giedrys, Kazimieras Brundza

REDAKTORIUS
Marijus Giedrys

REDAKCINĖ KOLEGIJA
Kazimieras Brundza
Vilius Užtupas
Romualdas Kalonaitis
Solveiga Hermanienė

Pirmas skyrius

Lijo.

Jau tris dienas lijo bjaurus kovo lietus nepaliaujamu, monochromatiniu pilkumu nuplaunantis besiartinančio pavasario spindesį. Televizijos prognozės šiai dienai pranešė lietų, be to, numatė, kad rytoj taip pat lis. Nieko daugiau prognozuoti nedrįso.

Tačiau patruliuojančiam Ričardui Dženero atrodė, jog lyja nuo neatmenamų laikų ir visada lis, o tas lietus jį nuplaus į nutekamąjį griovį, nuneš į Isolos kanalizacijos vamzdžius ir be jokių ceremonijų kartu su kitomis šiukšlėmis išvers į Harbo arba Diks upę. Jokio skirtumo į šiaurę ar į pietus - abi upės užterštos, abi dvokia nuo žmonių atmatų.

Dženero stypsojo ant gatvės kampo, kaip žmogus iki kulkšnių mirkstantis skęstančioje valtyje, ir stebėjo beveik tuščias gatves. Guminis apsiaustas su gobtuvu buvo toks pat juodas ir blizgąs, kaip priešais plytintis asfaltas. Dar tebuvo ankstyva popietė, tačiau nesimatė nė gyvos dvasios, ir Dženero jautėsi vienišas, apleistas. Be to, jis jautėsi esąs vienintelis visame mieste žmogus toks kvailas, kad stypsotų lauke per šitokį lietų. "Aš paskęsiu šiose prakeiktose gatvėse", – pagalvojo jis ir riebiai nusikeikė, guosdamasis vien mintimi, kad be penkiolikos keturios galės palikti postą. Sugrįžti į nuovadą pakaks penkių minučių ir dar dešimt persirengti savais drabužiais. Plius pusvalandis kelio iki Riverhedo ir pusę penkių bus namuose. Džildą galės pasitikti tik pusę aštuonių, taigi turės laiko nusnūsti. Pagalvojęs apie pogulį Dženero, pakreipęs galvą, nusižiovavo.

Per kaklą nuriedėjo šaltas lietaus lašas ir garsiai nusikeikęs: "O, velnias!" jis paskubom apsidairė ar neišgirdo koks doras miesto pilietis. Apsidžiaugęs, kad tyras Amerikos įstatymo saugotojų imidžas nebuvo suterštas, Dženero nužingsniavo gatve, šlepsėdamas guminiais batais.

"Lietau, lietau, pasibaik", - mąstė jis.

Keista, tačiau tebelijo.

"Na, lietus dar ne pats blogiausias dalykas, – galvojo jis. – Vis geriau, negu sniegas". Ši mintis privertė jį sudrebėti, dalinai dėl to, kad vos pagalvojus apie sniegą ir žiemą, tuoj iškildavo asociacija su berniuku, kurį jis labai seniai buvo radęs rūsyje.

"Užteks, – perkirto save. – Užtenka jau to, kad lyja. Kam dar galvoti apie šiurpulingus lavonus".

Berniuko veidas buvo mėlynas, iš tikrųjų mėlynas. Kūneliu užsikvempęs ant lovelės, taigi Dženero ne iš karto pamatė virvę ant kaklo ir suprato, kad berniukas negyvas.

"Klausyk, negalvok apie tai. Tai sukelia niežulį. Gerai klausyk, tu juk esi faras, – priminė pats sau, – o ką tavo manymu jie daro? Tik atsukinėja priešgaisrinius hidrantus? Vaiko vaikėzus? Susitaikyk su tuo, kad farai kartais randa lavoną.

Tai man sukelia niežulį.

Bet, žmogau, juk už tai tau moka pinigus. Teks su tuo susitaikyti. Visi farai laikas nuo laiko susiduria su prievarta. O be to, tą berniuką radai labai seniai, nuo to laiko daug vandens nutekėjo...

Vandens. Jėzau, ar tas lietus niekada nesiliaus?

Aš pabėgsiu nuo lietaus, – pagalvojo. – Užeisiu į siuvėjo Makso krautuvę ir gal pavyks įkalbinti jį išsitraukti savo saldžiojo Pasoverio vyno, ir mes išgersime tostą už Bermudus. O, žmogau, kaip norėčiau būti Bermuduose".

Jis gatve sugrįžo atgal ir atidarė duris į siuvėjo krautuvėlę. Suskambo varpelis. Parduotuvėje kvepėjo garais ir švariais baltiniais. Dženero, įėjęs vidun, iškart pasijuto geriau.

– Sveikas, Maksai, – ištarė jis.

Maksas buvo apskritaveidis vyras su žilų plaukų kuokštu, prilipusiu prie plikės tarsi aureolė. Pakėlęs akis nuo siuvamosios mašinos, atrėžė:

– Vyno aš neturiu.

– Kas tavęs prašo vyno? – atsakė Dženero, drovokai šypsodamasis. – Nejaugi išmesi mane iš savo krautuvės tokią niūrią dieną?

– Nei tokią, nei kitokią neišmesiu, – pareiškė Maksas. – Tik pasilaikyk sau juokelius. Dar tau nepradėjus, iš karto įspėju, kad

vyno neturiu.

– Kas tavęs jo prašo? – neatlyžo Dženero.

Jis priėjo arčiau radiatoriaus ir nusiėmė pirštines.

– Ką tu veiki, Maksai?

– O kaip tau atrodo, ką aš veikiu? Kuriu planus kaip susprogdinti Baltuosius rūmus. Ką dar galima daryti su siuvamąja mašina?

– Aš norėjau paklausti, ką tu siuvi.

– Gelbėjimo armijos uniformą, – atšovė Maksas.

– Taip? Ir kaip sekasi?

– Žinai, mieste liko vos keli siuvėjai, – *tarė Maksas. – Mūsų reikalas ne skalbti ir lyginti. Tai gali atlikti mašinos. O siuvimas – žmogaus darbas. Maksas Mendelis – siuvėjas, o ne lyginimo mašina.*

– Ir labai puikus siuvėjas, – įsiteikė Dženero, stebėdamas Makso reakciją.

– Ir vis tiek neturiu vyno, – pasakė Maksas. – Kodėl tu ne gatvėje ir nesaugai, kad neįvyktų nusikaltimų?

– Niekas jų tokią dieną nedaro, – atsakė Dženero. – Šiandien vienintelis nusikaltimas – prostitucija.

Dženero, stebėdamas Makso veidą, pamatė senuko akyse suspindint pritarimo ugnelę ir nusišypsojo. Jis vis labiau artėja prie vyno. Maksui pradeda patikti jo juokai, o tai geras ženklas. Dabar beliko užsitarnauti šiek tiek simpatijos.

– Toks lietus kaip šiandien, – pradėjo jis, – persmelkia žmogų iki kaulų, ligi pačių kaulų smegenų.

– Na ir kas?

– Nieko. Šiaip sakau. Ligi pat kaulų smegenų. O blogiausia, kad negali užeiti į barą ar dar kur nors truputį išgerti. Kad apšiltum. Tai uždrausta, juk žinai.

– Tai kas?

– Tai nieko. Šiaip sakau.

Dženero kiek patylėjo.

– Žinai, Maksai, tu labai puikiai siuvi tą uniformą.

– Ačiū.

Krautuvėlėje įsivyravo tyla. Lauke monotoniškai barbeno lietus.

– Ligi pat kaulų smegenų, – pakartojo Dženero.

– Jau girdėjau. Ligi pat kaulų smegenų.

– Žmogus sužvarbsta.

– Taigi, sužvarbsta.

– Taip, sere, – pasakė Dženero linguodamas galvą.

– Vynas užpakaliniam kambary, prie lyginimo mašinos, – pratarė Maksas nepakeldamas galvos. – Tik daug negerk, nes pasigersi ir mane suims už karininko suvedžiojimą.

– Tu nori pasakyti, Maksai, kad turi vyno? – nekaltai paklausė Dženero.

– Tik paklausykite šito misterio Mėlynakio Kūdikio. Jis klausia ar aš turiu vyno. Eik, eik į galinį kambarį. Išgerk, atsigauk, bet šiek tiek palik butelyje.

– Kaip gražu, Maksai, iš tavo pusės, – nušvito Dženero. – Aš net negalvojau, kad tu...

– Eik, eik kol aš nepersigalvojau.

Dženero nuėjo į galinį kambarį ir rado vyno butelį ant stalo prie lyginimo mašinos. Išplovęs stiklinę kriauklėje prie mažo aprūkusio langelio, pripildė ligi pat kraštų. Pakėlė stiklinę prie lūpų, išmaukė iki dugno ir patenkintas apsilaižė.

– O tu nenori, Maksai? – šūktelėjo.

– Gelbėjimo armijai nepatiks, jei aš gersiu siūdamas jų uniformas.

– Bet vynas labai puikus, Maksai, – neatstojo Dženero.

– Tai išgerk dar stiklinę ir neerzink manęs. Per tave visos siūlės išeina kreivos.

Dženero išgėrė dar vieną sklidiną stiklinę, užkimšo butelį ir sugrįžo į krautuvėlę trindamas rankas, pagyvėjęs.

– Dabar aš viskam pasiruošęs, – nusišypsojo jis.

– O kam gi tu pasiruošęs? Pats sakei, kad tokią dieną nieko, išskyrus prostituciją, nevyksta.

– Tam aš irgi pasiruošęs, – atsakė Dženero. – Eime, Maksai. Uždaryk krautuvėlę ir susirandam porą puikių mergaičių. Kaip manai?

– Baik gundyti seną žmogų. Tegu tik mano žmona randa mane su puikia mergiote. Iškart gausiu peiliu į nugarą. Eik iš čia, eik dirbti savo darbo. Suimk kitus girtuoklius, valkatas. Palik mane ramybėje. Kiekvienas patruliuojantis alkoholikas faras užei-

na išgerti vyno. Valstybė turėtų leisti atskaičiuoti vyną kaip dalį papildomų išlaidų. Vieną dieną aš vietoj vyno įpilsiu nuodų. Gal tada prakeiktieji 87-tosios nuovados policininkai paliks mane ramybėje. Na, išeik. Išeik.

– Ach, Maksai, pats žinai kaip mus myli.

– Myliu jus kaip tarakonus.

– Labiau nei tarakonus.

– Teisybė. Myliu jus kaip vandens žiurkes.

Dženero užsitempė pirštines.

– Ką gi, grįžtu ant tiltelio, – tarė.

– Kokio tiltelio?

– Ant kapitono tiltelio. Juokauju, Maksai. Supranti – lietus. Vanduo. Laivas. Supranti?

– Televizijos pasaulis neteko didžio komiko, kai nusprendei tapti faru, – pasakė Maksas purtydamas galvą. – Atgal ant tiltelio, – vėl pakratė galvą, – ar gali padaryti man paslaugą?

– Kokią? – paklausė Dženero darydamas duris.

– Nuo to tiltelio...

– Ką?

– Nušok!

Dženero šyptelėjo ir uždarė duris. Lietus tebepliaupė, bet jis jautėsi daug geriau. Saldus vynas šildė skrandį ir juto kaip malonus nuovargis apima galūnes. Jis nerūpestingai brido per balas, brovėsi per lietaus šuorus, kažką švilpčiojo.

Autobusų stotelėje stovėjo vyriškis, o gal aukšta moteris – sunku atskirti. Aukštoji moteris, o gal ir vyras – per lietų ne itin aiškiai matėsi – dėvėjo juodus drabužius: juodą lietpaltį, juodas kelnes, juodus batus, o juodas skėtis užstojo galvą ir plaukus. Autobusas pričiuožė prie šaligatvio, ištėkšdamas didžiulį vandens fontaną. Durys atsidarė. Žmogus – vyras ar moteris – įlipo į autobusą ir šlapios durys vėl užsivėrė, paslėpdamos juodąją figūrą. Autobusas atsiplėšė nuo šaligatvio, vėl ištėkšdamas nemažai vandens ant Dženero kelnių.

– Tu, kvaily... – sušuko jis ir puolė braukti nuo kelnių vandenį... Tuo momentu ant šaligatvio, prie autobusų sustojimo ženklo, pastebėjo krepšį.

– Ei! Ei! – šūktelėjo pavymui autobuso. – Jūs užmiršote krepšį!

Žodžius prarijo motoro ūžesys ir lietaus šniokštimas.

– Prakeikimas, – sumurmėjo. Priėjo prie stulpo ir pakėlė krepšį. Tai buvo mažas mėlynas kelioninis krepšys, greičiausiai išleistas kokios nors aviakompanijos. Ant šono baltame apskritime raudonu šriftu užrašas: CIRCLE AIRLINES (apskritimo avialinijos), o apačioje baltu kursyvu šūkis: *Mes apskriejame Žemės rutulį.*

Dženero apžiūrinėjo radinį. Krepšys nebuvo sunkus. Šalia rankenos prisiūta nedidelė odinė kišenėlė, kur už celiulioidinės plokštelės užkišama identifikacijos kortelė. Tačiau krepšio savininkas nepanoro užpildyti: Name (pavardė) ir Adress (adresas) skyrelių. Identifikacijos kortelė buvo tuščia.

Dženero surūgęs atitraukė užtrauktuką ir įkišo vidun ranką.

Apimtas ir siaubo, ir pasišlykštėjimo staigiai ištraukė; ūmi mintis praskriejo galvoje: Viešpatie, negi ir vėl... jis įsitvėrė stotelės stulpo, nes suėmė blogumas.

Antras skyrius

87-osios nuovados tardytojų kambaryje berniukai dalinosi prisiminimais apie patruliavimo dienas.

Jūs galite nesutikti su įvardijimu "berniukai", apibūdinant grupę vyrų nuo dvidešimt aštuonerių iki keturiasdešimt dviejų metų amžiaus, kurie kas dieną skutosi, miegojo su įvairiausiomis pilnametėmis ir nepilnametėmis moterimis, keikėsi kaip piratai ir pastoviai susidurdavo su pačiomis žemiausiomis žmogiškomis būtybėmis jau nuo Neandertalio laikų. Žodis "berniukai" turbūt reiškia paprastumą, nekaltumą, kas ne visai tinka šiuo atveju.

Tačiau tą rūškaną, lietingą kovo dieną kambaryje vis dėlto tvyrojo berniukiško nekaltumo dvasia. Sunku net patikėti, kad vyrai, broliškai susispietę aplink Endžio Parkerio stalą, besišypsantys, atidžiai besiklausantys, – tie patys vyrai, kas dieną susiduriantys su nusikaltimais ir kriminalais.

Policijos kambarys panašėjo į aukštosios mokyklos rūbinę. Jie plepėjo tarsi mokyklos futbolo komanda, susitikę paskutinę sezono žaidimo dieną. Vyrukai gurkšnojo kavą iš kartoninių puodelių ir visai puikiai jautėsi purviname, aptriušusiame policijos kambaryje. Endis Parkeris tarsi karingas gynėjas, prisimenantis sunkią akimirką žaidžiant prieš Centrinę aukštąją, komandai susigrūdus aplink jį, atsilošė sukamoje kėdėje ir melancholiškai lingavo galvą.

– Patikėkit, vieną kartą turėjau artistę, – porino jis. – Sustabdžiau ją nuvažiuojančią nuo River plento. Tiesiog prie Pjero 17 gatvės, žinot tą vietą.

Berniukai linktelėjo.

– Taigi, ji didžiausiu greičiu prašvilpė raudoną šviesą ir apsisuko po viaduku. Aš sušvilpiau ir ji sustojo. Priėjau prie mašinos ir sakau: "Ledi, jūs turbūt mero duktė, kad leidžiate sau taip važinėti?"

– Na ir kaip? Buvo? – paklausė Stivas Karela, sėdintis ant

stalo krašto, lieknas raumeningas vyrukas, apačion įkypomis akimis, rodančiomis rytietišką kilmę. Didžiuliais delnais laikydamas kavos puodelį, jis įdėmiai klausėsi Parkerio. Nors neypatingai domėjosi šiuo žmogumi, o ypač jo tardymo metodais, bet turėjo pripažinti, kad pasakoja su pasimėgavimu.

– Ne, ne. Ne mero dukra. O kas ji buvo... gerai, jei norit galiu papasakoti.

Parkeris pasikasė apžėlusį sprandą. Šįryt jau skutosi, bet popietinis šešėlis užslinko anksčiau nei kitiems; taigi, jis visada atrodė šiek tiek netvarkingas – didžiulis susivėlęs vyriškis juodais plaukais, juodomis akimis, juoda barzda. Tiesą pasakius, jeigu ne policininko ženklas, lengvai galėjai palaikyti jį, prasiskverbusiu į 87-ąją nuovadą, vagimi. Jis taip atitiko holivudišką gangsterio stereotipą, kad jį patį dažnai stabdydavo itin uolūs patruliai, ieškantys įtartinų tipų. Tokiais atvejais jis iš karto prisistatydavo kaip detektyvas, o tada pats užsipuldavo naujoką, kas jam teikė, – nors pats sau to neprisipažino, – nemažą malonumą. Be to, galimas dalykas, kad Endis Parkeris tyčia bastėsi po kitas apylinkes vildamasis, kad bus sustabdytas nieko neįtariančio patrulio, ant kurio galvos galės išlieti savo įniršį.

– Ji sėdėjo ant priekinės sėdynės apsivilkusi dviejų dalių kostiumu, – pasakojo Parkeris. – Dviejų dalių kostiumėliu ir juodomis tinklinėmis kojinėmis. O kostiumas tai toks, na, mažos juodos kelnikės, nusagstytos blizgučiais ir mažutė liemenėlė, vos išlaikanti porą didžiausių, kokių tik teko man per visą gyvenimą matyti, papų. Garbės žodis. Aš pasilenkiau ir sakau: "Ledi, jūs ką tik pravažiavote raudoną šviesą ir apsisukote per dvigubą baltą liniją. Kiek aš žinau, galiu apkaltinti jus pavojingos situacijos sudarymu. Kaip jūs galvojate?"

– Ir ką ji pasakė? – paklausė Kotonas Hosas, vienintelis iš visų, susispietusių aplink Parkerio stalą, negėręs kavos. Hosas mėgo arbatą. Tą įprotį turėjo nuo vaikystės. Jo tėvas buvo protestantų pastorius, o parapijos narių vaišinimas arbata buvo kasdieninis dalykas. Mažasis Hosas, dėl tėvui geriau žinomų priežasčių, buvo įtraukiamas į parapijiečių arbatos gėrimo ceremonijas. Stipri ir karšta arbata visai nesustabdė jo augimo. Suaugęs Hosas vienomis kojinėmis buvo šešių pėdų ir dviejų colių ūgio

– raudonplaukis milžinas, sveriąs šimtą devyniasdešimt svarų.

– Ji pažvelgė į mane didžiulėmis mėlynomis akimis, o veidukas tai kaip lėlės, – tęsė Parkeris, – sumirksėjo ir pasakė: "Aš skubu. Jei norit duoti man tą prakeiktą taloną, tai duokit!"

– O! – prątarė Hosas.

– Taigi aš paklausiau, kurgi ji skuba, o ta atsako, kad po penkių minučių turi būti scenoje.

– Kokioje scenoje? Striptizo?

– Ne, ne. Ji buvo muzikinės komedijos šokėja. Taip pat neblogas dalykas. Jau artėjo pusę devynių ir ji nenustigo savo kailyje. Aš išsitraukiau rašiklį ir bloknotą, o ji sako: "O gal geriau paimkite du bilietus į patį geriausią spektaklį?" ir ėmė raustis rankinuke, o tie papai taip ir lipa iš liemenuko.

– Na ir kaip, patiko šou?

– Aš nepaėmiau bilietų.

– Kodėl?

– Nes aš pasižiūrėjau privatų šou. Aš rašiau taloną dvidešimt minučių, o visą tą laiką ji rangėsi ir nenustigo ant priekinės sėdynės su tais besprogstančiais puikiais ananasais. O, koks tai buvo puikumėlis!

– Tu ne tik niekšas, – tarė Karela, – bet ir storžievis.

– Taigi, toks aš ir esu, – išdidžiai sutiko Parkeris.

– Kartą Trimeno Luiso bulvare aš sugavau tokį vaikiną, – ėmė pasakoti Karela. – Jis lėkė 80 mylių per valandą. Turėjau įjungti sireną, kad sustotų. Išlipau iš policijos mašinos ir nuėjau link jo, kai staiga atidaręs dureles jis iššoko lauk ir pasileido link manęs!

– Chuliganas? – paklausė Hosas.

– Ne, bet ir aš tada taip pamaniau. Galvojau, kad užklupau vaikiną, besislapstantį nuo įstatymo. Tiesiog laukiau, kad jis kiekvieną akimirką išsitrauks pistoletą.

– Ir ką jis padarė?

– Jis atšokinėjo ligi manęs iš pradžių ant vienos kojos, paskui ant kitos ir pasakė, kad žino viršijęs greitį, bet jam ką tik labai paleido vidurius ir jis nori kuo greičiau surasti benzino kolonėlę su tualetu.

Parkeris prapliupo juoktis.

– O tai tau!

– Tu jį paleidai? – paklausė Hosas.

– Ne, po velnių! Aš tik labai greitai išrašiau taloną.

– O aš papasakosiu kaip vieną paleidau, – pradėjo Hosas. – Tai buvo tada, kai aš patruliavau 30-tojoje. Vaikinas skuodė kaip beprotis, o kai sustabdžiau, tik pažvelgė į mane ir tarė: "Duosit man taloną?" Aš pažiūrėjau į jį ir sakau: "Jūs velniškai teisus, aš duosiu jums taloną". Jis ilgokai spoksojo į mane linguodamas galvą, o tada pasakė: "Gerai, tebūnie taip. Duokit tą taloną, o aš nusižudysiu".

– Ką jis, po velnių, norėjo pasakyti?

– Taigi, ir aš to paties paklausiau. Sakau: "Ką jūs norite tuo pasakyti, misteri?" O šis tik spokso į mane ir nieko nesako, tik spokso ir linguoja, linguoja galvą, tarsi tas talonas būtų paskutinis lašas, suprantat? Aš pajutau, kad jam buvo tokia diena, kai viskas pasaulyje nesiseka, ir žinojau – buvau visiškai tikras, – kad jei pareikalausiu baudos, jis tikrai grįžęs namo atsuks dujas arba iššoks pro langą, arba pagaliau persipjaus gerklę. Aš tai žinojau. Jutau iš jo žvilgsnio.

– Ir paleidai jį. Gerasis samarietis.

– Taigi, taigi, samarietis, – tarė Hosas. – Būtumėt pamatę jo akis, suprastumėt, kad jis nejuokauja.

– O aš kartą sustabdžiau moterį, – pradėjo pasakoti Klingas, jauniausias iš detektyvų, tačiau tą akimirką į policijos kambarį įpuolė patrulis Dikas Dženero, nešinas mažu mėlynu kelioniniu krepšiu. Pažiūrėjęs į jo akis, galėjai suprasti, kad nejuokauja. Krepšį jis nešė dešinėje rankoje per didelį atstumą nuo savęs, tarsi bijodamas susitepti. Jis prasiveržė pro vartelius, užtveriančius policijos kambarį nuo koridoriaus, priėjo tiesiai prie Parkerio stalo ir tėškė krepšį į patį vidurį, tarsi rodydamas, kad savo pareigą jau atliko ir dabar norėtų jos atsikratyti.

– Ką čia atnešei, Dikai? – paklausė Hosas.

Dženero negalėjo prabilti. Veidas išbalęs, akys išplėstos. Kelis kartus nurijo seiles, bet neišstūmė nė žodžio, tik purtė galvą ir rodė į krepšį. Hosas spėliodamas pažvelgė į jį ir ėmėsi užtrauktuko. Dženero nusisuko. Rodės, tuoj tuoj susivems.

Hosas pažvelgė vidun ir tarė:

– O, viešpatie, iš kur tu šitą paėmei?

– Kas tai? – paklausė Klingas.

– O, viešpatie, – tarė Hosas. – Prakeikimas. Išneškite tai iš čia. Dieve, išneškite tai iš policijos kambario. Aš paskambinsiu į morgą.

Gruoblėtas jo veidas trūkčiojo iš skausmo. Jis negalėjo vėl pažvelgti į krepšį.

– Aš paskambinsiu į morgą, – pakartojo jis. – Viešpatie, išneškite tai iš čia. Neškite į apačią. Išneškit lauk.

Karela pakėlė krepšį ir pasuko iš kambario.

Vidun nežiūrėjo. Nebuvo reikalo. Jis jau seniai dirba policijoj, akimirksniu iš Hoso veido išraiškos suprato, kad ten yra žmogaus kūno dalis.

Trečias skyrius

Žinoma, tai kelia velnišką pasišlykštėjimą. Bet išsiaiškinkime štai ką. Pati *mirtis yra velniškai šlykšti, kitaip nepasakysi. Jei tu vienas iš tų, kurie mėgsta kino filmus, kur iššovus iš šautuvo nuo aukos krūtinės pakyla dulkių debesėlis – tiesiog mažas dulkių debesėlis, be kraujo, – tai policininko darbas ne tau. Be to, jei tu vienas iš tų, kurie tiki, kad lavonas atrodo "tarsi miegotų", tai tavo laimė, kad tu ne policininkas. O jei tu policininkas, tai žinai, kad mirtis retai kada būna graži, kad teisybę pasakius, tai bjauriausias ir baisiausias įvykis, kuris tik gali nutikti žmogiškai būtybei.*

Jei esi policininkas, tai tau teko matyti mirtį pačiose bjauriausiose formose, nes matei ją kaip prievartos rezultatą. Ir ko gero ne kartą apsivėmei, pamatęs kai kuriuos vaizdus. Be to, greičiausiai, tu drebėjai iš baimės, nes mirtis pačiu siaubingiausiu būdu net stipriausiam vyrui primena apie tai, kad jo paties mėsa gali pasrūti krauju, o kaulai sulūžti. Jeigu esi policininkas, niekada nepriprasi prie lavono ar jo dalies vaizdo, nesvarbu, kiek ilgai tau tektų su tuo susidurti, nei koks tu būtum stiprus ar taptum abuojas.

Nieko nėra gražaus, matant kirviu sukapoto žmogaus kūną. Kaukolė – didžiulis kaulo gabalas, turintis arbūzo savybes, paralelinės žaizdos, susikertančios žaizdos, kraujuojančios bjaurios žaizdos ant veido ir kaklo, atvira gerklė – kraujuojanti, pulsuojanti neįprastai ryškia spalva, bet tik spalva, nes gyvybės nebėra, gyvybė išnyko po bejausmio kirvio ašmenų griežtais smūgiais; ne, čia nėra nieko gražaus.

Nieko gražaus nėra pomirtiniame kūno irime, vyro ar moters, vaiko ar suaugusio; dujų formavimęsi, galvos ir liemens audinių spalvos kitime; epidermio atsiskyrime; venų patamsėjime; išsikišusiame liežuvyje; yrančiuose suskystėjusiuose riebaluose, besisunkiančiuose per odą ir sudarančiuose didžiules geltonas dėmes, nieko ten nėra gražaus.

Nieko malonaus nėra kulkų padarytose žaizdose, lipniuose sudraskytuose raumenyse; poodiniame dujų sprogime; sudžiūvusiuose ir patamsėjusiuose nuo liepsnos ir dūmų audiniuose; susmigusiose smulkiose kruopelytėse, atvirose skylėse raumenyje; ne nieko malonaus ten nėra.

Jei tu esi policininkas, tai žinai, kad mirtis yra bjauri, baisi ir šlykšti. Jei tu policininkas, turi išmokti dirbti su bjauriais, baisiais ir šlykščiais dalykais arba atsisakyti darbo.

Kelioniniame krepšyje buvo žmogaus ranka – bjauri, baisi, šlykšti ranka.

Žmogus, priėmęs ją morge, buvo medicinos padedantysis ekspertas Polis Bleinis. Žemas vyrukas menkais juodais ūseliais ir žydromis akimis. Bleinis neypatingai mėgo priiminėti mirusių žmonių palaikus ir vis stebėjosi, kodėl jis – jaunesnysis medicininės ekspertizės personalo narys – gauna tirti pačius nemaloniausius lavonus: po avarijų, gaisrų ar iki skutų apgraužtus plėšrių žiurkių. Tačiau žinojo, kad gavo darbą. O darbas toks – gauta žmogaus ranka. Ranka atkirsta nuo riešo, atkirsta nuo viso likusio kūno, o jis turi nustatyti rasę, lytį, amžių, galimą ūgį ir svorį to asmens, kuriam ji priklausė.

Tai toks buvo darbas.

Kuo skubiau ir stengdamasis kuo mažiau dalyvauti emociškai, Bleinis ėmėsi darbo.

Visa laimė, ranka tebebuvo padengta oda. Jis buvo gavęs daugybę kūnų iš viso be odos. Taigi, nustatyti žmogaus rasę, kuriam priklausė ranka, visai paprasta. Rasę pavyko nustatyti greitai, informaciją jis užrašė ant popieriaus lapo.

RASĖ: baltoji.

Nustatyti lytį – visai kas kita. Paprasta nustatyti individo lytį, jei tiriamasis pristatomas su krūtinės arba lytinių organų liekanomis, tačiau Bleinis turėjo tik plaštaką. Ir viskas. Tiktai plaštaką. Bendrai imant, Bleinis žinojo, jog moters kūnas mažiau plaukuotas nei vyro, galūnės smulkesnės, daugiau poodinio riebalinio sluoksnio ir mažiau raumenų. Kaulai taip pat smulkesni ir lengvesni, plonesnėmis sienelėmis, didesnėmis kaulų smegenų ertmėmis.

Plaštaka, gulinti ant autopsijos stalo, buvo didžiulė. Nuo vi-

durinio piršto viršūnės iki atkirsto riešo pagrindo ji siekė dvidešimt penkis centimetrus arba, pavertus į anglišką matą, sudarė kiek daugiau negu devynis su puse colio. Bleinis negalėjo įsivaizduoti, kad tokia ranka galėtų priklausyti moteriai, kad ir masažistei ar imtynininkei. Netgi turint galvoje tokį egzotišką užsiėmimą, nelabai panašu į tai. Šiaip ar taip praeityje jis buvo suklydęs, nustatinėdamas aukos lytį pagal nesusijusias su lytim kūno dalis, ir dabar nenorėjo vėl padaryti tokios klaidos.

Ranka buvo apaugusi tankiais, juodais, garbanotais plaukais – dar vienas faktas, nurodantis, kad tai būta vyriškio; tačiau Bleinis atliko tyrimą iki galo, išmatavo kaulo sienelės storį, ištyrė kaulo smegenų ertmes ir galiausiai užrašė išvadą:

LYTIS: vyras.

"Na, – pagalvojo jis, – šis tas jau atlikta. Mes jau žinom, kad ši šlykšti nukirsta žmogaus kūno dalis kažkada priklausė baltajam vyriškiui". Šluostydamasis rankšluosčiu kaktą, vėl ėmėsi darbo. Atlikęs mikroskopinį rankos odos tyrimą, Belinis nustatė, kad elastingumas neprarastas, elastinių odos skaidulių kiekis nesumažėjęs. Pradėjęs mikroskopinį tyrimą, padedantį nustatyti aukos amžių, jis automatiškai atmetė galimybę, kad žmogus buvo senas. Tačiau iš tolimesnio odos tyrimo vargu ar sužinosi ką daugiau. Odos pakitimai žmogui augant ir senstant labai retai gali būti tikslus amžiaus nustatymo kriterijus.

Taigi, jis ėmėsi kaulų.

Ranka nukirsta šiek tiek virš riešo, todėl dalis stipinkaulio ir alkūnkaulio, dviejų kaulų, einančių nuo riešo iki alkūnės, tebebuvo. Be to, Bleinis galėjo ištirti ir įvairius kitus kaulus: riešo, plaštakos ir pirštų falangų.

Dirbdamas jis mąstė, kad vidutinis pasaulietis – bent jau iki šiol – visas jo vingiuotas machinacijas palaikytų moksliniais šakar makar, betiksliais pseudoburtininko klaidžiojimais! "Na ir kas, – pagalvojo jis, – tegu vidutiniai pasauliečiai eina po velnių. Aš puikiai žinau, kad sukaulėjimo procesai vyksta tam tikrais amžiaus momentais augimo ir susijungimo pasekoje. Be to, žinau, kad tiriant šiuos kaulus, galiu gana tiksliai nustatyti šio mirusio balto vyriškio amžių ir tą aš ruošiuosi padaryti, prakeiktas, vidutini pasaulieti!"

Visas tyrimas, kurį Bleinas atliko su kaulais, truko beveik tris valandas. Jo užrašuose buvo tokie ezoteriniai išsireiškimai, kaip "proximal epiphysial muscle" ir "os magnum", bei "multangulum majus", ir taip toliau. O galutinė išvada labai paprasta:

AMŽIUS: 18-24 metai.

Pagaliau priartėjo prie galimo aukos ūgio ir svorio nustatymo. Čia Bleinis iš nevilties nuleido rankas. Jeigu jam duotų bent šlaunikaulį, žastikaulį arba visą stipinkaulį, jis bet kurį iš jų išmatuotų nuo sąnario viršaus iki kito sąnario viršaus drauge su kremzlėmis, o tuomet pabandytų apskaičiuoti ūgį pagal Pirsono formulę. Jei būtų turėjęs ne dalį stipinkaulio, o visą, tai lentelė būtų tokia:

VYRAS

86,465 plius 3,271 padaug.iš stipinkaulio ilgio.

MOTERIS

82,189 plius 3,343 padaug.iš stipinkaulio ilgio.

Tuomet, kad priartėtų prie galimo gyvo *kūno ilgio, iš galutinio rezultato vyrui atimtų 1,5 cm, o moteriai 2 cm.*

Bet, deja, jis neturėjo viso stipinkaulio, taigi net nebandė to daryti. Ir nors ranka suteikė nemažai žinių apie aukos kaulų dydį, jis negalėjo spėti galimo svorio, nežinodamas raumenų išsivystymo ir riebalinio audinių kiekio, todėl liovėsi dirbęs. Suvyniojo ranką ir pritvirtino etiketę, kurioje parašė siuntimą leitenantui Semiueliui G. Grosmanui į policijos laboratoriją. Jis žinojo, kad Grosmanas padarys izoreakcinį kraujo tyrimą nustatyti kraujo grupei, be to, neabejotinai pabandys nuo atkirstosios plaštakos paimti pirštų atspaudus. Šiuo atveju – Bleinis buvo tuo tikras – jam nepasiseks. Nežinomasis užpuolikas kruopščiai nupjaustė visas pirštų pagalvėles. Net ir burtininkas nepaimtų atspaudų nuo tokios rankos, o Grosmanas – ne burtininkas.

Taigi Bleinis išsiuntė ranką ir surašė išvadas. Štai ką jis galiausiai perdavė 87-tosios nuovados policininkams:

RASĖ: baltasis.

LYTIS: vyras.

AMŽIUS: 18-24.

Ir berniukai turėjo nuo šito pradėti.

Ketvirtas skyrius

Pirmasis iš berniukų šito ėmėsi Stivas Karela.

Jis tai padarė sekantį rytą. Sėdėdamas prie savo darbo stalo šalia grotuotų policijos kambario langų ir stebėdamas lėtai stiklais tekančius lietaus lašus, susuko į Bleino kabinetą ir laukė atsakymo.

– Daktaras Bleinis, – pasigirdo balsas kitame laido gale.

– Bleini, čia Karela iš 87-tos.

– Sveikas, – atsakė Bleinis.

– Mes gavome tavo raportą apie tą ranką, Bleini.

– Na? Ir kas ne taip? – iš karto perėjo į gynybą Bleinis.

– Nieko, – atsakė Karela. – Jis mums bus labai naudingas.

– Džiaugiuosi tai girdėdamas, – tarė Bleinis. – Labai retai kas iš to prakeikto departamento pripažįsta, kad medicinos ekspertizė buvo naudinga.

– Mes čia, 87-toje, kitaip galvojame, – meilikaujamai pasakė Karela, – mes visada labai remiamės informacija iš medicinos ekspertizės kabineto.

– Ką gi, aš tikrai džiaugiuosi tai girdėdamas, – atsakė Bleinis, – kai žmogus dirbi čia visą dieną su tais lavonais, tai pradedi tuo abejoti. Žinai, ne taip jau malonu pjaustyti numirėlius.

– Jūs dirbat nepaprastai reikalingą darbą, – pasakė Karela.

– Ką gi, ačiū.

– Aš norėjau pasakyti, – karštai aiškino Karela, – kad tame jūsų darbe mažai šlovės, bet galit būti visai tikri, kad jis pakankamai įvertinamas.

– Ką gi, ačiū. Ačiū.

– Aš norėčiau už kiekvieną atvejį, kurį jūs padėjote išnarplioti, turėti po 5 centų monetą, – pasakė Karela dar karščiau, beveik užsimiršdamas.

– Ką tu, negali būti, ačiū. Kuo aš galėčiau tau padėti, Karela?

– Tavo raportas puikus, – pasakė Karela, – ir labai naud-

ingas. Tik štai vienas dalykas.

– Koks?

– Įdomu, ar tu galėtum ką nors pasakyti apie žmogų, kuris tai padarė?

– Tai padarė?

– Na taip. Tavo raportas nurodo auką, tai puiku...

– Nagi?

– Taip, ir labai naudinga. Tačiau ką galėtum pasakyti apie nusikaltėlį?

– Nusikaltėlį?

– Taip, ar tai padarė vyras, ar moteris?

– O, o taip, žinoma, – atsakė Bleinis. – Žinai, kai visą laiką tyrinėji lavonus, užmiršti, kad kažkas turi už juos atsakyti, supranti? Tai tampa... na, kaip matematikos uždavinys.

– Aš suprantu, – pasakė Karela. – Tačiau iš chirurginės pusės, ar galėtum ką nors pasakyti apie žmogų, atsakingą už šį konkretų lavoną?

– Na, ranka nukirsta šiek tiek virš riešo.

– Ar galėtum apibūdinti kokiu instrumentu?

– Pasakyčiau, kad mėsos kapokliu arba kirviu. Arba kažkuo panašiu.

– Ar tai švarus darbas?

– Visiškai. Tas, kas tai padarė, turėjo perkirsti kaulus. Tačiau niekur nesimato abejotinų kirčių. Taigi tas žmogus kirsdamas buvo tvirtai nusistatęs ir pasitikintis savimi.

– Įgudęs?

– Ką turi omeny?

– Na, ar pasakytum, kad tas asmuo išmano anatomiją?

– Nepasakyčiau, – atsakė Bleinis. – Logiškai mąstant reikėjo kirsti per patį riešą, kur baigiasi stipinkaulis ir alkūnkaulis. Tai būtų lengviau, nei perkirsti kaulus. Ne, jis tikrai nežino anatomijos. O teisybę pasakius, aš niekaip negaliu suprasti kam reikėjo atskirti plaštaką.

– Ne visai tave suprantu, Bleini.

– Tu, Karela, esi matęs sukapojimo atvejų. Paprastai mes randam galvą, liemenį ir keturias galūnes. Bet jei žmogus ruošiasi nukirsti visą ranką, tai kam kirsti plaštaką? Supranti? Tai papil-

domas darbas, kuris beveik nieko neduoda.

– Taip, suprantu, – atsakė Karela.

– Daugelis kūnų būna sukapoti arba sudarkyti, nes kriminalistas stengiasi, kad kūną būtų sunkiau atpažinti. Štai kodėl nupjaustytos šitos rankos pirštų pagalvėlės.

– Žinoma.

– O kartais žudikas supjausto kūną, kad būtų lengviau juo atsikratyti. Bet kam kirsti ranką ties riešu? Bet kuriuo atveju, kuo tai gali būti naudinga?

– Nežinau, – atsakė Karela. – Bet kuriuo atveju mes turime reikalą ne su chirurgu arba gydytoju, ar ne?

– Sakyčiau, kad ne.

– O kaip dėl mėsininko?

– Gal. Kaulai perkirsti su didele jėga. Tai galėtų atlikti žmogus, įpratęs naudotis tokiais įrankiais. Ir pirštai apipjaustyti labai kruopščiai.

– O'kei, Bleini, labai dėkui tau.

– Visada pasiruošęs padėti, – atsakė laimingas Bleinis ir padėjo ragelį.

Minutėlę Karela galvojo apie sukapotus kūnus. Staiga burnoje pajuto labai rūgštų skonį. Jis nuėjo į klerkų kontorą ir paprašė Miskolo padaryti puodelį kavos.

Apačioje, kapitono Friko kabinete, iššauktas "ant kilimo" gavo pylos patrulis Ričardas Dženero. Frikas, kuris techniškai vadovavo visai nuovadai, – teisybę pasakius, jis retokai kišdavosi į policininkų veiksmus, – nebuvo nei itin didelės vaizduotės žmogus, nei labai protingas. Jam patiko būti policininku, tačiau labiau būtų linkęs tapti kino žvaigžde. Žvaigždės susiduria su žavingomis merginomis, o policijos kapitonui tenka tik rėkti ant patrulių.

– Ar turiu suprasti, Dženero, – sakė jis, – kad tu nežinai, ar asmuo, palikęs krepšį ant šaligatvio, buvo vyras ar moteris, taip turiu suprasti, Dženero?

– Taip, sere, – atsakė Dženero.

– Tu negali atskirti vyro nuo moters, Dženero?

– Ne, sere. Tai yra, taip, sere, galiu, sere, bet tada lijo.

– Ar tas asmuo buvo su suknele?

– Ne, sere.

— Su sijonu?
— Ne, sere.
— Su pantalonais?
— Jūs norite pasakyti kelnėmis, sere?
— Taip, žinoma, noriu pasakyti kelnėmis! — šaukė Frikas.
— Gerai, sere, taip, sere. Tai yra, tai galėjo būti laisvos kelnės, kokias nešioja moterys. Arba vyriškos kelnės.
— O ką tu darei, pamatęs ant šaligatvio krepšį?
— Ėmiau šaukti pavymui autobuso, sere.
— O vėliau?
— Vėliau atidariau krepšį.
— O pamatęs tai, kas buvo viduje?
— Aš... aš atrodo šiek tiek pasimečiau, sere.
— Ar tu bėgai paskui autobusą?
— N...n...ne, sere.
— O ar tu žinai, kad už trijų kvartalų yra kitas autobusų sustojimas?
— Ne, sere.
— O jis ten yra. Argi tu nežinojai, kad gali sustabdyti pravažiuojančią mašiną, pavyti autobusą, įlipti į jį ir suimti tą žmogų, palikusį ant šaligatvio krepšį? Ar tu šito nežinojai, Dženero?
— Taip, sere. Tai yra, tada aš nežinojau, sere. O dabar jau žinau, sere.
— Ir būtum mus išvadavęs nuo vargo siųsti krepšį į laboratoriją, versti visą seklių diviziją šniukštinėti išilgai viso kelio iki pat tarptautinio aerouosto.
— Taip, sere.
— Ir nuo bandymo ieškoti kitų kūno dalių, tikintis identifikuoti kūną, *suradus* kitas dalis, ar tu supranti visa tai, Dženero?
— Taip, sere.
— Tai kaip tu gali būti toks prakeiktas kvailys, Dženero?!
— Nežinau, sere.
— Mes susisiekėme su autobusų kompanija, — tarė Frikas. — Autobusas, pravažiavęs tą kampą pusę trijų, ar tiek buvo laiko, Dženero?
— Taip, sere.
— Pusę trijų buvo 8112 autobusas. Mes kalbėjome su vairuo-

toju. Jis neatsimena, kad kas juodai vilkintis, vyras ar moteris, būtų įlipęs ant to kampo.

– Bet ten buvo žmogus, sere. Aš jį mačiau. Ar ją.

– Niekas tavo žodžiais neabejoja, Dženero. Negali tikėtis, kad autobuso vairuotojas prisimintų visus kas įlipa ar išlipa iš to prakeikto autobuso. Bet kuriuo atveju, Dženero, mes grįžtame prie to nuo ko pradėjom. Ir viskas tik dėl to, kad tu negalvojai. Kodėl negalvojai, Dženero?

– Nežinau, sere. Aš turbūt buvau šoke.

– Berniuk, kartais aš norėčiau būti kino žvaigžde ar dar kuo nors, – tarė Frikas. – Na, gerai, eik sau. Aukštyn nosį, Dženero. Laikykis savo prakeiktuose batuose.

– Taip, sere.

– Na, eik lauk.

– Taip, sere.

Dženero atidavė pagarbą ir skubiai išėjo iš kapitono kabineto, dėkodamas savo laimingai žvaigždei, kad niekas nesusekė, jog jis, prieš pat atrandant tą krepšį, Makso Mendelio krautuvėlėje išgėrė dvi stiklines vyno.

Frikas atsisėdo prie stalo ir sunkiai atsiduso. Tuomet paskambino viršun leitenantui Bernsui ir pasakė, kad šis, jeigu nori, gali nusiųsti krepšį į laboratoriją. Bernsas atsakė, kad tuoj pat pasiųs žmogų į apačią jo paimti.

*

Krepšio nuotrauka guli ant Nelsono Pjeto stalo.

– Taip, tai vienas iš mūsų krepšių, teisybė, – pasakė jis. – Puiki nuotrauka. Pats darėt?

– Klausiat ar asmeniškai aš? – pasitikslino detektyvas Majeris Majeris.

– Taip.

– Ne. Policijos fotografas darė.

– Taip, tai mūsų krepšys, teisybė, – pakartojo Pjetas. Jis atsilošė atgal oda aptrauktoje sukamojoje kėdėje labai pavojingai arti didžiulio stiklo gabalo, atstojančio kabineto sieną. Kabinetas buvo penktame Tarptautinio aerouosto administracinio pastato aukšte. Iš čia matėsi pakilimo ir nusileidimo takas. Dabar jis mirko po čaižančia lietaus užsklanda, plaunančia lygų paviršių.

– Prakeiktas lietus, – sumurmėjo Pjetas, – trukdo mūsų darbą.

– Jūs negalite skraidyti, kai lyja? – paklausė Majeris.

– O ne, *mes* galim skraidyti. *Mes* galim skraidyti beveik visada. Tačiau klausimas ar *žmonės* skris. Vos tik pradeda lyti, mes gauname gausybę atšaukimų. Bijo. Jie visi bijo.

Pjetas palingavo galvą ir vėl ėmėsi studijuoti krepšio nuotrauką. Ji buvo blizganti, 8x11 cm dydžio. Krepšys nufotografuotas baltame fone. Tai buvo puiki nuotrauka, kompanijos pavadinimas ir šūkis matėsi ryškiai, tarsi raidės būtų neoninės.

– Na, ką galėtumėte pasakyti apie šį krepšį, džentelmenai? – paklausė Pjetas. – Koks nors vagis nešėsi jame įrankius ar dar ką nors?

Jis sukikeno iš savo pokšto, žvilgtelėjo į Klingą, po to į Majerį.

Klingas atsakė už abu:

– Ne visai taip, sere, – ištarė. – Kažkoks žudikas įdėjo į jį dalį lavono...

– Dalį...? O! Suprantu. Ką gi, tai nieko gero. Blogai atsilieps mūsų darbui, – patylėjo. – Ar taip? – vėl patylėjo stengdamasis apskaičiuoti galimus nuostolius. – Ar šitas atvejis pateks į laikraščius?

– Abejoju, – atsakė Majeris. – Ši istorija perdaug kruvina plačiajai visuomenei, o be to, čia nėra nei išprievartavimo, nei gražios treninguotos merginos. Tai pernelyg nuobodu.

– O gal... žinote... krepšio nuotrauka pirmuosiuose masinės cirkuliacijos puslapiuose, gal ir nepakenktų mūsų darbui. Po velnių, juk nenusipirksi tiek vietos reklamai, ar ne? Tai galėtų labai padėti mūsų darbui, kas žino?

– Taip, sere, – kantriai atsiliepė Majeris.

Majeris turėjo vieną dorybę – kantrybę. Gal jis su ja gimė, o gal įgijo vėliau. Majerio tėvas, matote, mėgo storžieviškas išdaigas. Jis buvo iš tokių žmonių, kurie mėgaujasi sakydami pietaujantiems žmonėms, kad jie valgo iš pienuotų lėkščių. O taip, jis buvo tauškalius, tai tiesa. Ką gi, kai šis tauškalius jau buvo gerokai peršokęs tą amžių kai galima keisti vystyklus ir valyti bėgančias nosis, kai jo žmona faktiškai jau pajuto tą nuostabų moterišką fenomeną, eufemistiškai vadinamą gyvenimo pasikeitimu, juos abu užklupo

netikėtumas – žmona buvo nėščia.

Tai tikrai buvo nepaprastas įvykių posūkis, tikras storžieviškas pokštas juokdarių karaliui. Majerio tėvas dėl to labai nervinosi, pyko ir raukėsi. Jo juokai nukentėjo planuojant kerštą prieš gamtos išdaigas ir nėštumų reguliavimą. Kūdikis gimė, akušerė priėmė sveiką mėlynakį bernioką, sveriantį septynis svarus ir šešias uncijas. O tuomet Majerio tėtis iškrėtė paskutinį linksmą pokštą. Kūdikio vardas bus Majeris, nusprendė jis ir kartu su pavarde atrodys kaip pasikartojimo ženklas Majeris Majeris.

Ką gi, tai gana juokinga. Majerio tėvukas po to dar kokią savaitę nenustojo juoktis, o pačiam Majeriui, kita vertus, buvo sunku juoktis pro kruvinas lūpas. Suprantama, jų šeima buvo ortodoksinio judaizmo tikėjimo, o jų kaiminystėje gyveno gausus būrys ne žydų ir jeigu kaimynų vaikams reikėjo dar kokios priežasties nei žydiška kilmė, kad galėtų Majerį mušti kiekvieną savaitės dieną, tai tą priežastį teikė jo vardas. "Majeris Majeris žydiškas bajeris!" sušukdavo vaikai ir BAC! Majeris gaudavo į marmūzę.

Per tuos metus jis suprato, kad beprasmiška kovoti iš karto prieš dvylika, bet kad kartais įmanoma net tuziną atkalbėti nuo mušimo. Ir jis kantriai kalbėdavo. Kartais tai paveikdavo. O kartais – ne. Tačiau kantrybė tapo jo gyvenimo būdu. O kantrybė yra dorybė, visi su tuo sutinkame. Tačiau jeigu Majeris Majeris nebūtų per prievartą tapęs kilniu, jei, pavyzdžiui, nors vieną, tik vieną kartą, kai buvo mažas, būtų pavadintas Čarliu, Frenku arba Semu, ir jeigu jam būtų leista susiremti vienas prieš vieną, o ne prieš tuziną ar daugiau, ir būtų trenkęs tam vaikiui į nosį, tai galbūt, tiktai galbūt, Majeris Majeris ankstyvame 37 metų amžiuje nebūtų visai praplikęs.

O kita vertus, kas galėtų būti toks žiaurus, kad atsakytų senyvam komediantui nedidelį pokštą.

Taigi, Majeris kantriai tarė:

– Misteri Pjetai, kaip dalinami šie krepšiai?

– Dalinami? Na, ne visai tiksliai pasakyta. Tai yra, mes juos duodame tiems žmonėms, kurie skrenda mūsų avialinijomis. Tai padeda darbui.

– Ar tai reiškia, kad jūs duodate juos kiekvienam savo keleiviui?

– Ne, ne visai taip. Matote, mes turime kelis reisų tipus.

– Taip?

– Taip. Mes turim liuksusinį reisą, kur didelis tarpas tarp sėdynių, didelis didelis – 20 colių tarpas ištiesti kojoms ir gėrimai *en route*, ir pasirinkimas iš kelių pietų, ir speciali bagažo patalpa. Trumpai tariant, tai geriausias aptarnavimas, kokį mes galime pasiūlyti.

– Taip?

– Taip. Ir dar turim pirmos klasės reisus, kur siūlom tuos pačius patogumus ir tą patį maitinimo aptarnavimą, išskyrus gėrimus – žinoma, jeigu norite galite nusipirkti – ir pietų meniu tik vienas patiekalas, dažniausiai rostbifas, kumpis ar kas nors panašaus.

– Suprantu.

– O dar turim turistinius reisus.

– Turistinius, taip, – tarė Majeris.

– Turistiniuose reisuose yra tik 16 colių tarpas kojoms, tačiau kiti patogumai tie patys, įskaitant tokius pat pietus, kaip ir pirmojoje klasėje.

– Suprantu. O krepšys...

– O dar yra ekonomiškas reisas, toks pat tarpas kojoms, bet trys sėdynės vienoje salono pusėje vietoj dviejų ir duodame ne karštą maistą, o sumuštinius ir, žinoma, nėra gėrimų.

– Ir visi tie reisai, kurie...

– O dar yra mūsų taupumo reisas, kuris, bijau, nėra labai patogus, tai yra, toks pat patogus kaip ir kiti reisai, tikrai pakankamai patogus, bet tik 12 colių kojoms ir...

– Ar tai jau paskutinis reisas? – paklausė kantrusis Majeris.

– Dabar mes ruošiam dar vieną, kurį vadinsime Pigi banko (kiaulės banko) reisu, kuris bus dar pigesnis. Matot, mes norime sudaryti galimybę skraidyti žmonėms, kurie paprastai negali sau to leisti, kurie naudojasi senoviškomis transporto priemonėmis, – traukiniais, mašinomis, valtimis. Mūsų darbas...

– Kas gauna krepšius? – nekantriai paklausė Klingas.

– Ką? A, taip, krepšius. Mes juos duodame visiems liuksusinio ir pirmos klasės reisų keleiviams.

– *Visiems* keleiviams.

– Visiems.
– O kada jūs pradėjote tai daryti?
– Mažiausiai prieš šešerius metus, – atsakė Pjetas.
– Tuomet bet kas, skridęs liukso arba pirma klase per paskutinius šešis metus, gali turėti vieną iš šitų krepšių, teisingai? – pasitikslino Majeris.
– Taip, teisybė.
– O kiek maždaug žmonių...
– O, tūkstančiai, tūkstančiai, – atsakė Pjetas. – Argi jūs neatsimenat, detektyve Majeri...
– Ko?
– Mes apskriejame Žemės rutulį.
– Taip, – pritarė Majeris. – Atleiskite man. Nuo tų visų reisų, zvimbiančių aplink, turbūt, užmiršau jų paskirtį.
– Ar yra kokia nors galimybė, kad tai pateks į laikraščius?
– Galimybė visada yra, – atsakė Majeris keldamasis.
– O jei taip atsitiktų, gal jūs man praneštumėt? Turiu omeny, jei iš anksto sužinotumėt. Tai aš duočiau darbo mūsų remiamajam departamentui.
– Būtinai, – patikino Majeris. – Ačiū, kad paaukojot mums tiek laiko, misteri Pjetai.
– Nieko, nieko, – atsakė Pjetas, spausdamas rankas Majeriui ir Klingui. – Nieko.
Jiems einant link durų, Pjetas atsisuko į didįjį langą ir pažvelgė į lietaus plaunamus pakilimo ir nusileidimo takus.
– Prakeiktas lietus, – ištarė jis.

Penktas skyrius

Lyja.

Būdamas mažas per lietų jis eidavo iki bibliotekos šešis kvartalus. Vilkėdavo pastatyta apykakle lietpaltį ir jautėsi beveik kaip Abraomas Linkolnas. Atėjęs sėdėdavo šiltoje medžiu išmuštoje skaitykloje ir skaitydavo, jautėsi keistokai ir gausiai apdovanotas, kai tuo tarpu kieme lietus teškeno į šaligatvius.

O kartais, kai pajūryje staiga pradėdavo lyti, ir debesys kaip juodi raiteliai žvilgančiais šarvais aptraukdavo vandenyną, žaibai it pikti kardo kirčiai skrosdavo dangų, mergaitės čiupdavo savo megztinius ir pliažinius krepšelius, kas nors paimdavo nešiojamą patefoną ir krūvelę 45-to greičio plokštelių. Tada berniukai, visiems bėgant slėptis į pliažo restoraną, laikydavo virš galvų patiesalą lyg kokį baldakimą. Ten jie stovėdavo ir žiūrėdavo į lauką kaip lietus skalauja pliažą, kaip vingiuoja išmestų koka-kolos butelių vandens srovelės ir tame apniukusiame ore buvo kažkas labai malonaus.

Tačiau Korėjoje Bertui Klingui teko susidurti su visai kitokiu lietumi. Jis pamatė žiaurų, skausmingai kalantį lietų, kuris žemę paverčia lipniu kimbančiu purvu, stabdančiu mašinas ir žmones. Jis sužinojo ką reiškia būti visiškai šlapiam ir sušalusiam. Ir nuo Korėjos laikų nemėgo lietaus.

Tą vėlyvą penktadienio rytą lietus jam taip pat nepatiko.

Dieną jis pradėjo vizitu į Dingusių asmenų biurą ir pažinties su detektyvais Ambraziu ir Bertoldžiu atnaujinimo.

– Nagi, nagi, tik pažvelk kas atėjo, – sakė Bertoldis.

– 87-osios Saulės dievaitis, – pridūrė Ambrozis.

– Patsai Šviesiaplaukis stebuklas.

– Asmeniškai, – sausai tarė Kleinas.

– Kuo šiandien mes galime jums padėti, detektyve Klingai?

– Ką jūs šią savaitę pametėte, detektyve Klingai?

– Mes ieškome baltaodžio vyro tarp 18-os ir 24-ių metų amžiaus, – atsakė Klingas.

– Ar tu tai girdėjai, Romeo? – paklausė Ambrozis.

– Girdėjau, Maikai, – atsiliepė Bertoldis.

– O tai nemažas kiekis. Na, kaip manai kiek pas mus užregistruota baltaodžių vyrų tarp 18-os ir 24-ių metų?

– Kukliai sakant, – atsakė Bertoldis, – manyčiau apie šešis tūkstančius septynis šimtus dvidešimt tris.

– Neskaičiuojant tų, kurių dar nespėjome įtraukti į kartoteką.

– Kai kas valandą viso miesto farai kaišioja čia savo nosis, mes nespėjame pildyti kortelių, detektyve Klingai.

– Gėda, – sausai atkirto Klingas. Jis labai norėjo atsikratyti to jausmo, kokį pastoviai jausdavo prieš vyresnius, ilgiau dirbusius policininkus. Jis žinojo, kad yra jaunas ir žalias, tačiau automatiška prielaida, kad dėl jaunumo ir nepatyrimo jis turėtų būti ipso facto, *kvailas detektyvas, jį labai įžeisdavo. Kvailiu jis savęs nelaikė. Iš tiesų jis galvojo, kad yra labai geras policininkas, tebūna prakeikti Romeo ir Maikas.*

– Ar aš galėčiau peržvelgti kartoteką? – paklausė jis.

– Betgi, žinoma! – entuziastingai tarė Bertoldis. – Tam jos čia ir yra, kad kiekvienas faras savo purvinais pirštais jas vartytų. Ar ne tiesa, Maikai?

– Be abejo. O kam kitam mes dirbame? Jei mums nereikėtų perspausdinėti tų prakeiktų kortelių, mes galėtumėm kartais palaikyti šautuvą.

– Tačiau žaidimą šautuvėliais mes paliekame jaunesniems, guvesniems vaikinams, Klingai.

– Didvyriams, – pridūrė Ambrozis.

– Taip, – atsakė Klingas, ieškodamas kuo atsikirsti, bet niekas neatėjo į galvą.

– Būk atsargus su mūsų kortelėmis, – įspėjo Bertoldis. – Ar šįryt ploveisi rankas?

– Ploviausi, – suniurzgėjo Klingas.

– Gerai, tai perskaityk kas čia užrašyta, – parodė jis į didelį užrašą virš žalių kartotekų dėžučių.

MAIŠYKITE JAS, ŽONGLIRUOKITE JOMIS, ČIUPINĖKIT, GLOSTYKIT JAS – TAČIAU VISKĄ PALIKITE TAIP KAIP RADOTE.

– Supratai? – paklausė Ambrozis.

– Aš jau esu čia buvęs, – atsakė Klingas. – Pakeistumėt vieną kartą tą savo užrašą. Kai šimtą kartų perskaitai – nusibosta.

– Jis čia ne dėl pramogos, – tarė Bertoldis. – O dėl informacijos.

– Saugok korteles, o jei pasidarys nuobodu, pažvelk į damos, pavarde Barbara Cezare, taip pat vadinamos Burbulu Cezariu, aplanką. – Pridūrė Ambrozis. – Apie jos dingimą buvo pranešta vasario mėnesį. Rasi prie lango. Ji dirbo striptizo šokėja Kanzas Sityje ir atvažiavo padirbėti mūsų klubuose. Tam aplanke yra kelios neprastos meninės nuotraukėlės.

– Jis juk berniukas, Maikai, – atsiliepė Bertoldis. – Nereikėtų jam rodyti tokių dalykų.

– Atleisk, Romeo, – atsakė Ambrozis, – tu teisus. Atleisk, Klingai, kad paminėjau Burbulą Cezarį. Užmiršk tas nuotraukas vasario skyrelyje prie lango. Ar girdi?

– Viską užmiršiu, – atsakė Klingas.

– Mums reikia pildyti korteles, – tarė Bertoldis, atidarydamas duris. – Malonaus darbo!

– Jos pavardė Cezare, – leptelėjo išeidamas Ambrozis. – C-E-Z-A-R-E.

– Burbulas, – pridūrė Bertoldis, uždarydamas paskui save duris.

Klingui žinoma nereikėjo peržiūrėti visų 6.723 dingusių žmonių kortelių. Be to, Bertoldis šiek tiek perlenkė sakydamas pirmą pasitaikiusį skaičių. Iš tikro tame mieste, kur dirbo Klingas, dingo apie 2500 asmenų. O suskirsčius į mėnesius, būtų šiek tiek mažiau nei 200 žmonių per mėnesį, kurie patekdavo į dingusių asmenų biuro kartotekas. Daugiausia dingdavo gegužės ir rugsėjo mėnesiais, tačiau, visa laimė, Klingo šie mėnesiai nedomino. Jis apsiribojo sausio, vasario ir pirmosios kovo pusės kortelėmis, taigi, ne taip jau daug.

O kadangi darbas buvo nuobodokas, tikrindamas vasario mėnesio kartoteką, jis žvilgtelėjo į dingusios egzotiškos šokėjos Burbulo Cezare aplanką. Apžiūrėjęs kelias nuotraukas, turėjo pripažinti, kad vardas jai parinktas labai taikliai. *Šios striptizo šokėjos nuotraukos pasuko jo mintis link Klerės Tausend, o tik pagalvojęs apie ją, panoro, kad būtų jau vakaras.*

Užsidegęs dar vieną cigaretę, liūdnai užvertė mis Cezare aplanką ir vėl ėmėsi darbo. Iki vienuoliktos ryto jis rado tik du galimus atvejus. Nuėjęs į salę padarė abiejų kortelių kopijas. Bertoldis, kuris atliko tą darbą, dabar atrodė rimtesnis.

– Šitų ieškojai, vaikeli? – paklausė jis.

– Tai tik galimybė. Reikės patikrinti.

– O kas per atvejis? – pasidomėjo Bertoldis.

– Vienas mūsų patrulis rado krepšį su nukirsta ranka.

– Psssss, – šnypštelėjo ištįsusiu veidu Bertoldis.

– Taigi. Tiesiog gatvėj. Prie autobusų sustojimo.

– Pssss, – vėl sušnypštė Bertoldis.

– Taip.

– Vyro ar moters? Ta ranka.

– Vyro, – atsakė Klingas.

– O krepšys koks? Parduotuvinis?

– Ne, ne, – atsakė Klingas, – aviakompanijos. Žinot tuos krepšius, kuriuos jie dalina? Tokius mažus, mėlynus? Tas buvo Circle Airlines firmos.

– Aukštai skraidantis žudikas, ką?, – nutęsė Bertoldis. – Na štai kopijos, vaikeli. Sėkmės.

– Ačiū, – atsakė Klingas. Paėmė ištiestą manilinį voką ir nuėjo per salę prie telefono kabinos. Paskambinęs numeriu 7-8024 pakvietė Stivą Karelą.

– Nekoks oras, ar ne? – pasakė Karela.

– Siaubingas, – sutiko Klingas. – Klausyk, aš iškasiau kartotekose du galimus atvejus. Iki priešpiečių galėtume vieną patikrinti. Norėtum eiti su manim?

– Būtinai, – atsiliepė Karela. – Kur susitiksim?

– Na, pirmasis vaikinas – prekybos laivyno jūreivis, dingęs 14-tą vasario, per Valentino dieną. Apie dingimą pranešė žmona. Ji gyvena Detavoneryje, netoli pietinės vienuoliktosios.

– Tai susitinkam ten ant kampo?

– Puiku, – sutiko Klingas, – ar man kas skambino?

– Klerė.

– Ką sakė?

– Sakė, kad paskambintum, kai tik galėsi.

– O, o'kei, ačiū, – tarė Klingas. – Susitiksim po pusvalandžio, o'kei.

– Gerai. Žiūrėk labai nesušlapk, – ir padėjo ragelį.

*

Stovėdamas lietuje prie, ko gero, visame mieste labiausiai

neapsaugoto nuo lietaus kampo, Klingas bandė kuo stipriau įsisupti į savo trumpą striukę ir pasidaryti priedangą nuo lietaus ir vėjo, kišdams rankas giliai į kišenes, ir stengdamasis įtraukti kaklą kaip vėžlys, tačiau niekas negelbėjo nuo to prakeikto lietaus, viskas buvo šlapia, šalta ir drėgna; ir kur, po velnių, tas Karela?

"Norėčiau būti su kepure, – pagalvojo jis, – norėčiau būti Amerikos reklamos administratorius su patogia kepure".

Šviesūs plaukai nepakenčiamai permirko ir prilipo prie kaktos. Klingas stypsojo ant gatvės kampo ir stebėjo:

a) viename kampe atvirą parkingą,
b) priešingame kampe nebaigtą statyti dangoraižį,
c) aptvertą tvorele parką trečiame kampe,
d) pliką sandėlio sieną ketvirtame kampe.

Niekur jokios pastogės, kur galėtum pasislėpti. Jokių durų, kur galėtum užeiti. Nieko, tik plačios atviros Isolos erdvės ir lietus kaip kazokų ataka italų spektaklyje, pliaupiantis per tas erdves. Po velnių, Karela, kur tu?

"O, ateik, Stivai, – mintyse maldavo jis, – turėk širdį".

Prie šaligatvio kelkraščio pričiuožė nepaženklintas policijos automobilis. Ant lempos stulpo kabėjo užrašas: MAŠINAS GALIMA STATYTI NUO 8.00 IKI 18.00. Karela sustabdė mašiną ir išlipo.

– Sveikas, – tarė. – Ilgai lauki?

– Kas tave sulaikė? – norėjo žinoti Klingas.

– Kai jau buvau beeinąs pro duris, iš laboratorijos paskambino Grosmanas.

– Taip? Ir ką sakė?

– Jis dabar dirba su ranka ir krepšiu, sakė, kad ataskaitą mums pateiks rytoj.

– Ar jam pavyks paimti kokius pirštų atspaudus?

– Jis tuo abejoja. Pirštų pagalvėlės visai nupjaustytos. Klausyk, gal pasišnekėtumėm prie kavos puodelio? Ar būtinai turim stovėti čia lietuje? Be to, prieš susitinkant su ta moterim, aš norėčiau žvilgtelėti į dingusio žmogaus kortelę.

– Aš išgerčiau puodelį kavos, – pritarė Klingas.

– Ar ji žino, kad mes ateinam? To vaikino žmona?

– Ne. Manai, kad reikėjo paskambinti?

– Ne, geriau taip. Gal pas ją rasim lagaminą su kūnu ir mėsos kirvį žavingoje rankutėje.

– Tikrai. Kvartalo centre yra kavinė. Eime ten. Tu peržvelgsi tą lapą, o aš susuksiu Klerei.

– Gerai, – sutiko Karela.

Jie nuėjo į kavinę, atsisėdo vienoje iš kabinų ir užsisakė du puodelius kavos. Kol Klingas skambino savo simpatijai, Karela gurkšnojo kavą ir studijavo raportą. Perskaitė vieną kartą, po to antrą. Štai kas jame buvo parašyta:

POLICE DEPARTMENT

REPORT OF MISSING PERSON

DET. DISTRICT 2nd SQD. 26th

CASE No. DD26-1143

M. P. BUR. No. 34A-1762

DATE OF THIS REPORT 2/16

SURNAME	FIRST NAME, INITIALS	NATIVITY	SEX	AGE	COLOR
ANDROVICH	KARL F.	U.S.A.	M	22	White

ADDRESS	LAST SEEN AT	DATE AND TIME SEEN
537 Detavoner Avenue	Home address	2/14 6:30 A.M. XXX

PROBABLE DESTINATION	CAUSE OF ABSENCE	DATE AND TIME REPORTED
S. S. Farren, Pier 6	?	2/15 9:00 A.M. XXX

PHYSICAL NOTE PECULIARITIES	CLOTHING—GIVE COLOR, FABRIC, STYLE, LABEL, WHERE POSSIBLE STRIKE OUT IRRELEVANT WORDS	MISCELLANEOUS INFORMATION	
HEIGHT FT. 6 IN. 4½	HEADGEAR Watchcap, blue wool	OCCUPATION OR SCHOOL Wiper, S. S. Farren	
WEIGHT 210	OVER OR TOP COAT None	EVER FINGERPRINTED? WHERE AND WHEN? Yes. Merch-Mar. 2/4/58	
BUILD Husky	SUIT OR DRESS ———	DRY CLEANER MARKS In jacket.Detavoner Cleaners. 601 Detavoner Avenue	
COMPLEXION Sallow	JACKET XXXXXXX Peajacket. Blue.	LAUNDRY MARKS ———	
HAIR Brown	TROUSERS XXXXX Dungarees, blue, faded	PHOTO RECEIVED Yes	PREVIOUSLY MISSING? No
EYES Brown	SHIRT XXXXXXX White, cotton,long-sleeved, Manhattan label	PUBLICITY DESIRED? Yes	SOCIAL SECURITY NO. 119-16-4683
GLASSES, TYPE ———	TIE OR FUR PIECE ——— / SCARF ———	PRELIMINARY INVESTIGATION Ptlmn Ralph Cinnetar	
MUSTACHE XXXXX Brown, close-trimmed	HOSE / GLOVES Black socks, cotton dacron, Esquire	DESK OFFICER Lt. R. Neal	

TEETH No dental chart	SHOES Black, untrimmed	TELEGRAPH BUREAU Sgt. N. Abrenoff
	HANDBAG ----	BUREAU OF INFORMATION Det. 1st/Gr D. Nicholson
SCARS ----	LUGGAGE Duffel bag, canvas, white, stenciled "K. F. ANDROVICH"	OTHERS ----
	JEWELRY WORN None	
DEFORMITIES ----		
	MONEY CARRIED $30.00	NOTIFICATION TO MISSING PERSONS BUR. BY Det./Lt. Franklin Canavan, 26 DetSq
TATTOO MARKS "MEG" in heart on left biceps	CHARACTERISTICS, HABITS, MANNERISMS Slight tic, left eye. Stammers when excited. Very hot-tempered.	RECEIVED AT MISSING PERSONS BUREAU BY Sgt. Sean O'Rourke
		ASSIGNED ---- SQUAD ----
CONDITION PHYSICAL Good MENTAL Good		ASSIGNED M. P. BUR. Det. 2/Gr Jonah Fredericks

REPORTED BY	ADDRESS	TELEPHONE NO.	RELATIONSHIP
Margaret Androvich	537 Detavoner Avenue	IS 4-7361	Wife

REMARKS Androvich left his apartment at 537 Detavoner Avenue at 6:30 A.M. on February 14 apparently to board his ship, the SS Farren, where it was docked at Pier 6. He was scheduled to sail for South America at 8:00 A.M. that morning, and gave every indication of wanting to catch the ship. His wife noticed nothing strange about his behavior at breakfast, which they ate together in the apartment. At 7:45 A.M., the chief officer of the Farren called to inquire of Androvich's whereabouts. His wife told the officer that Androvich had left the apartment at 6:30. She did not report his absence to the police during the remainder of that day, because she was hopeful he would return by morning. This was the first time, except when on cruises, that he has been gone for any prolonged length of time.

Det. Jonah Fredericks
Signature of Assigned Detective

Lt. Samuel Barker.
Commanding Officer

POLICIJOS DEPARTAMENTAS

ATASKAITA APIE DINGUSĮ ASMENĮ

APYGARDA 2-a FILIALAS 26-as
BYLA NR. 26-1143
DING.ASM.BIURO NR. 344-1762
ŠIOS ATASKAITOS DATA 2/16

PAVARDĖ	VARDAS, INICIALAI	TAUTYBĖ	LYTIS	AMŽIUS	RASĖ
Androvičius	*Karlas F.*	*JAV*	*vyras*	*22*	*baltasis*

ADRESAS	PASKUTINĮ KARTĄ MATYTAS	DATA IR LAIKAS, KADA PASKUTINĮ KARTĄ MATYTAS
Detanoverio avenju 537	*namuose*	*2/14* *6:30*
SPĖJAMAS IŠVYKIMO LAIKAS	**DINGIMO PRIEŽASTIS**	**DATA IR LAIKAS, KADA PRANEŠTA**
"S.S.Farenas", Pjero 6	*?*	*2/15* *9:00*

FIZINIAI YPATUMAI	RŪBAI-PARAŠYTI SPALVĄ, MEDŽIAGĄ, STILIŲ, ETIKETES	NEREIKALINGUS ŽODŽIUS IŠBRAUKT:	ĮVAIRI INFORMACIJA	
ŪGIS *Pėd.6 COL.4,5*	GALVOS APDANGALAS *Kepuraitė, mėlyna vilna*		DARBO ARBA MOKYMOSI VIETA, PAREIGOS *jūreivis, S.S.Farenas*	
SVORIS *210*	PALTAS AR LIETPALTIS *nebuvo*		AR ANKSČIAU IMTI PIRŠTŲ ATSPAUDAI-KUR/ KADA/ *taip. Prekybos laivyne 2/4/58*	
SUDĖJIMAS *augalotas*	SUKNELĖ AR KOSTIUMAS - - - - - - - - - -		RŪBŲ VALYMO ŽENKLAI *ant striukės. Detanoverio valyklos.Detanoverio avenju 601*	
GYMIS *gelsvas*	ŠVARKAS *striukė, mėlyna*		SKALBYKLOS ŽENKLAI - - - -	
PLAUKAI *rudi*	KELNĖS *kombinezonas, mėlynas,išblukęs*		NUOTRAUKA *yra*	AR BUVO DINGĘS ANKSČIAU *ne*
AKYS *rudos*	MARŠKINIAI *balti,medviln.,ilgomis rankovėmis, Manheteno prekybos ženklas*		AR SKELBTI VIEŠAI *taip*	SOCIALINIO DRAUDIMO Nr. *119-16-4683*
AKINIAI,JŲ TIPAS - - - -	KAKLARAIŠTIS, KAILIS, - - - -	ŠALIKAS - - - - -	PARENGTINĘ APKLAUSĄ PRAVEDĖ *patrulis Ralfas Cinetaras*	
ŪSAI *rudi, trumpai kirpti*	KOJINĖS *juodos*	PIRŠTINĖS *medvilnė, "Eksvair"*	KONTOROS KARININKAS *leitenantas R.Nilas*	

DANTYS *sveiki*	**BATAI** *juodi, nesuvarstomi*	**TELEGRAFO BIURAS** *seržantas N.Abrenutas*
RANDAI - - -	**KREPŠYS** - - - - - -	**INFORMACIJOS BIURAS** *1/gr. detektyvas D. Nikolsonas*
	BAGAŽAS *turistinė kuprinė, drobinė, balta, su užrašu "K.F.Androvič"*	**KITI** - - - -
LUOŠUMAS - - - -	**BIŽUTERIJA** *nėra*	
TATUIRUOTĖS *ant kairio bicepso stilizuota širdis ir užrašas "Meg"*	**TURĖJO PINIGŲ** *30,00 dolerių*	**DINGUSIŲ ASMENŲ BIURUI PRANEŠĖ** *Detek. leitenantas Franklinas Kanavanas*
	CHARAKTERIS, ĮPROČIAI, MANIEROS *nedidelis kairės akies tikas susijaudinęs mikčioja, labai karšto temperamento*	**DINGUSIŲ ASMENŲ BIURE PRIĖMĖ** *Serž. Sinas O'Rurkas*
		ATIDUOTA - - - - / **BRIGADA** - - - -
BŪSENA **FIZINĖ** *gera* **PSICHINĖ** *gera*		**ATIDUOTA** *2/gr.detektyvas Džonas Frederikas* / **DING.ASMENŲ B.**
PRANEŠĖJAS *Margareta Androvič*	**ADRESAS** *Detanoverio avenju 537*	**TELEFONO Nr.** *IS 4-7361* / **GIMINYST.RYŠYS** *žmona*

PASTABOS: Androvičius išėjo iš savo buto, esančio Detanoverio avenju 537, vasario 14-tą dieną 6:30 ryto lyg tai į savo laivą SS Fareno, kuris buvo prišvartuotas Pjero 6. Jis turėjo 8:00 ryto plaukti į Pietų Ameriką. Tą rytą visas jo elgesys rodė, kad nori laiku suspėti į laivą. Pusryčiaujanti kartu žmona nieko ypatingo jo elgesyje nepastebėjo. 7:45 ryto paskambino vyresnysis Fareno karininkas pasiteirauti, kur dingo Androvičius. Žmona karininkui atsakė, kad Androvičius išėjo iš namų 6:30. Tą dieną ji nepranešė policijai apie vyro dingimą, nes tikėjosi, kad iki ryto jis sugrįš. Tai buvo pirmas kartas, kad jo nėra ilgesnį laiką, išskyrus tuos atvejus, kai būdavo išplaukęs į reisus.

ĮGALIOTOJO DETEKTYVO PARAŠAS

VADOVAUJANTIS KARININKAS

Kai Klingas sugrįžo prie stalo, jo veidas švytėjo šypsena.

– Kas naujo? – pasiteiravo Karela.

– O, nieko tokio. Klerės tėvukas ryte išvažiavo į Nju Džersį, tik tiek. Negrįš iki pirmadienio.

– Ir tai jums suteikia savaitgaliui laisvus apartamentus, a? – mirktelėjo Karela.

– Ką tu, aš nieko tokio negalvojau, – atsakė Klingas.

– Ne, žinoma, kad ne.

– Bet tai galėtų būti puiki idėja, – sutiko Klingas.

– Kada ruošiesi vesti tą merginą?

– Prieš ištekėdama ji nori gauti magistrės laipsnį.

– O kam?

– Iš kur aš žinau? Ji nepatikima, – gūžtelėjo pečiais Klingas. – Ji psichopatė. Iš kur aš žinau.

– O ko ji norės po magistrės? Daktarato?

– Galbūt, – vėl gūžtelėjo Klingas, – žinai, aš kiekvieną kartą, kai mes susitinkame, prašau, kad ji tekėtų už manęs. O ji nori magistrės laipsnio. Tai ką man daryti? Aš ją myliu. Argi galiu pasiųsti po velnių?

– Manau, kad ne.

– Žinoma, negaliu, – Klingas patylėjo. – Matai, Stivai, po velnių, jei mergina nori turėti išsilavinimą, tai aš neturiu teisės jai drausti, ar ne?

– Turbūt, ne.

– Taigi, o ar Tedei būtum neleidęs?

– Nemanau.

– Taigi, pats matai.

– Teisybė.

– Matai, tai ką aš dar galiu padaryti, Stivai? Arba jos laukti, arba nevesti, teisingai?

– Teisingai, – atsakė Karela.

– O jei aš noriu ją vesti, tai neturiu pasirinkimo. Aš laukiu, – jis užsigalvojęs patylėjo. – Viešpatie, tikiuosi, kad ji nebus amžina studentė, – jis vėl nutilo. – Ką gi, aš nieko negaliu pakeisti. Tiesiog turiu laukti ir viskas.

– Tai, atrodo, logiška išvada.

– Tiesa. Tik vienas dalykas... su tavim būsiu atviras, Stivai.

Bijau, kad ji pastos ar ką, ir tada mes turėsim *apsivesti, supranti? O tai bus visai kas kita, negu tada, kad padarytume tai todėl, kad norime. Net jeigu mes mylėsime vienas kitą ir taip toliau, tai bus visai kas kita. O, Dieve, nežinau ką daryti.*

– Tiesiog būk atsargus ir viskas, – patarė Karela.

– O aš ir esu atsargus. Tai yra mes esame, mes. Žinai ką tau pasakysiu, Stivai?

– Ką?

– Norėčiau iš viso jos neliesti. Norėčiau, kad mums nereikėtų... žinai, mano šeimininkė kiekvieną kartą šnairuoja į mane, kai veduosi Klerę pas save į viršų. O po to turiu kuo greičiau vežti ją namo, nes jos tėvas griežčiausias tipas, kada nors vaikščiojęs po žemę. Aš stebiuosi, kad jis palieka ją vieną šį savaitgalį. O ką aš noriu pasakyti... na, po velnių, kam jai reikia to magistro laipsnio, Stivai? Norėčiau neliesti jos iki vestuvių, bet tiesiog negaliu. Aš noriu su ja būti ir man džiūsta burna. Tai tarsi... na, gerai, nekreipk dėmesio, nenorėjau pereiti į ypatingus asmeniškumus.

– Tai tokie popieriai, – pasakė Karela.

– Taigi, – linktelėjo Klingas. Akimirką jis pamąstė, o tada tarė:

– Rytoj man laisva diena, bet sekmadienis – ne. Manai, kad kas nors norėtų su manim pasikeisti? Pavyzdžiui, į antradienį ar panašiai? Nesinori gadinti savaitgalio.

– O kur tu planuoji jį praleisti? – pasidomėjo Karela.

– Na...

– Visą *savaitgalį? – nustebo Karela.*

– Na, žinai...

– Nuo šio vakaro? – apstulbo jis.

– Na...

– Aš atiduosiu tau savo sekmadienį, bet bijau...

– Tikrai? – pasilenkė Klingas.

– ... kad pirmadienį tu būsi niekam tikęs, – Karela patylėjo.

– Visą *savaitgalį? – negalėjo patikėti jis.*

– Žinai, senis ne taip jau dažnai išvažiuoja.

– O liepsningoji jaunyste, kur tu dingai? – palingavo galvą Karela. – Gerai, jei kapitonas leis, aš duosiu tau savo sekmadienį.

– Ačiū, Stivai.

– O gal Tedė buvo ką nors suplanavusi? – balsiai pagalvojo Karela.

– Na, nekeisk savo nuomonės, – susirūpino Klingas.

– O'kei, 'okei, – jis pabaksnojo pirštu per ataskaitą apie dingusįjį. – Ką apie tai manai?

– Atrodo tinkamas. Šiaip ar taip pakankamai didelis. Šešių pėdų ir keturių colių ūgio ir sveria du dešimt. Ne nykštukas, Stivai.

– O ranka priklausė dideliam vyrui, – Karela pabaigė savo kavą ir tarė: – Eime pas misis Androvič, įsimylėjėli.

Jiems pakilus, Klingas tarė:

– Tai ne todėl, kad aš būčiau lovelasas, Stivai. Tiesiog...

– Ką?

Klingas nusišypsojo:

– Man tai patinka, – *tarė jis.*

Šeštas skyrius

Margareta Androvič buvo devyniolikmetė blondinė. Įmantresnis rašytojas pavadintų ją liekna. O ji buvo liesa. Jai ne itin tinka deminutyvas "Meg", nes su visu plieninio torso lankstumu ji buvo penkių pėdų ir septynių su puse colių ūgio. Pagal paplitusią madą pačioms grakščiausioms moterims duoti pačius bjauriausius vardus, "Megė" jai būtų labiau tikęs negu "Meg", kurį Karelas Androvičius buvo išsitatuiravęs ant kairės rankos širdies viduryje. Bet vis tik su visom penkiom pėdom ir septyniais su puse colio ji buvo Meg. Šaltai bei pasitikinčiai prie durų sutikusi detektyvus, nulydėjo juos į kambarį ir pakvietė atsisėsti.

Šie susėdo.

*

Ji iš tiesų buvo liesa, to išdžiūvusių moterų tipo, kokios paprastai būna madingos manekenės. Šiuo momentu ji nebuvo panaši į manekenę, pasipuošusią pozuoti žurnalo Vogue *puslapiams. Ji dėvėjo išblukusį rausvą dygsniuotą rūbą ir rausvas kailines šlepetes, visai netinkančias tokiai aukštai merginai. Veidas toks pat liesas kaip ir kūnas, išsišovusiais skruostikauliais, o burna, net ir be lūpų dažų, atrodė išraiškinga. Akys – didelės, mėlynos, dominuojančios siaurame veide. Kalbėjo su švelniu, vos pastebimu, pietietišku akcentu. Ji žvelgė kaip žmogus, žinantis, kad bet kurią akimirką gali gauti kumščiu į veidą, tačiau tokią galimybę pakelia šaltu laukimu.*

– Jūs dėl Karlo? – mandagiai paklausė ji.

– Taip, misis Androvič, – atsakė Karela.

– Ką nors sužinojot? Jis gyvas?

– Ne, nieko tikro nežinom, – tarė Karela.

– Tačiau kažką žinote?

– Ne, ne. Tiesiog norėtume dar šį tą apie jį sužinoti.

– Štai kaip, – abejingai linktelėjo. – Tai jūs nieko apie jį negirdėjot.

— Ne, nieko.

— Štai kaip, — vėl linktelėjo.

— Ar galite papasakoti apie tą rytą, kai jis išėjo?

— Taip, — atsakė ji. — Jis tiesiog išėjo ir tiek. Tas kartas niekuo nesiskyrė nuo kitų kartų, kai jis išeidavo į laivą. Viskas buvo taip pat. Tik šį kartą jis į laivą nenuėjo. — Ji gūžtelėjo pečiais. — Ir nuo to laiko aš nieko apie jį negirdėjau, — vėl gūžtelėjo. — Jau praėjo beveik mėnuo.

— Kiek laiko jūs esate vedę, misis Androvič?

— Su Karelu? Šeši mėnesiai.

— O anksčiau jūs nebuvote ištekėjusi? Turiu omeny, ar Karlas ne antras jūsų vyras?

— Ne. Jis mano pirmas vyras. Vienintelis mano vyras.

— Kur jūs su juo susitikote, misis Androvič?

— Atlantoje. Jo laivas buvo ten trumpam sustojęs. Tai prekybinis uostas, žinote.

— Ir ten jūs susitikote? Prieš šešis mėnesius?

— Iš tikrųjų — prieš septynis.

— Ir apsivedėte?

— Taip.

— Ir atvažiavote į šitą miestą?

— Taip.

— Iš kur kilęs jūsų vyras?

— Iš čia. Šito miesto, — ji patylėjo. — Ar jums čia patinka?

— Šiame mieste?

— Taip. Ar jums čia patinka?

— Na, aš čia gimiau ir užaugau, — tarė Karela. — Taip, turbūt, patinka.

— O man — ne, — kategoriškai pareiškė Meg.

— Ką gi, čia tikriausiai ir pakastas šuo, misis Androvič? — paklausė Karela, bandydamas nusišypsoti, tačiau, pamatęs jos veidą, surimtėjo.

— Taip, teisybė, — sutiko ji. — Aš bandžiau Karlui įrodyti, kad man čia nepatinka, kad noriu atgal į Atlantą. Bet jis irgi čia gimė ir užaugo. — Ji gūžtelėjo pečiais. — Kai pažįsti vietą, turbūt, kitaip atrodo. O jo taip dažnai nebūna, aš visą laiką viena ir nenoriu išeiti į gatvę. Atlanta ne miestelis, bet palyginus su šituo

– nedidelis miestas. Čia aš niekad nežinau kaip kur nors nueiti. Visada pasiklystu. Nueinu tris kvartalus nuo savo namų ir pasiklystu. Gal pasivaišintumėte kava?

– Ką gi...

– Aš turiu kavos, – tarė Meg. – Juk jūs nelabai skubat, tiesa? Jūs pirmi žmonės užėję pas mane.

– Manau, kad kavos išgerti galėtumėm, – tarė Karela.

– Tai užtruks tik minutėlę. Jūs man atleiskit, gerai?

Ji nuėjo į virtuvę. Kingas pakilo iš vietos ir nuėjo prie televizoriaus. Ant jo stovėjo įrėminta vyro nuotrauka. Kai Meg sugrįžo į kambarį, jis apžiūrinėjo nuotrauką.

– Tai Karlas, – pasakė ji. – Graži nuotrauka. Tokią aš nusiunčiau į dingusių asmenų biurą, – ji patylėjo. – Jie prašė nuotraukos, – ji vėl patylėjo. – Kava bus po poros minučių. Aš taip pat šildau kelias bandeles. Jūs turbūt visai sustirote, vaikščiodami po tą šaltą lietų.

– Jūs labai maloni, misis Androvič...

Ji greitai nusišypsojo.

– Dirbančiam žmogui reikia pasistiprinti, – tarė ji ir šypsena išnyko.

– Misis Androvič, o tą rytą, kai jis išėjo...

– Taip. Tai buvo Valentino diena. Atsibudusi radau ant virtuvės stalo didelę dėžę saldainių. O gėles atnešė vėliau. Kai pusryčiavome.

– Nuo Karlo?

– Taip. Taip, nuo Karlo.

– Kai pusryčiavote?

– Taip.

– Bet... argi jis išėjo ne pusę septynių?

– Taip.

– O gėles atnešė prieš jam išeinant?

– Taip.

– Juk buvo labai anksti, ar ne?

– Aš manau, kad jis buvo susitaręs su gėlininku, – tarė Meg. – Kad pristatytų taip anksti. – Ji nutilo. – Tai buvo rožės. Du tuzinai raudonų rožių.

– Štai kaip, – pasakė Karela.

– O pusryčiaujant neįvyko nieko nepaprasta? – pasiteiravo Klingas.
– Ne. Ne, jis buvo labai linksmas.
– Bet jis visada būna linksmas, ar ne? Jūs esate kažkam sakiusi, kad jis buvo labai karšto temperamento.
– Taip. Sakiau detektyvui Frederikui. Dingusių asmenų biure. Jūs jį pažįstate?
– Asmeniškai, ne.
– Labai puikus žmogus.
– Ir dar detektyvui Frederikui sakėt, kad jūsų vyras mikčiojo, tiesa? Ir turi nedidelį dešinės akies tiką, ar ne?
– Kairės akies.
– A taip, kairės.
– Taip, tai tiesa.
– Ar pasakytumėt, kad jis nervingas žmogus?
– Taip, jis gan nervingas.
– O tą rytą ar nervinosi?
– Tą rytą kai išėjo?
– Taip. Tą rytą ar buvo nervingas?
– Ne, buvo labai ramus.
– Štai kaip. O ką jūs padarėte su gėlėm, kai jas pristatė?
– Su gėlėm? Pamerkiau į vazą.
– Ant stalo?
– Taip.
– Pusryčių stalo?
– Taip.
– Ar jos ten stovėjo, kol pusryčiavote?
– Taip.
– Ar jis daug valgė?
– Daug.
– Apetitas buvo geras?
– Puikus. Jis buvo labai išalkęs.
– Ir niekas nepasirodė neįprastai ar keistai?
– Ne. – Ji pasuko galvą į virtuvės pusę. – Turbūt kava išvirė. Atleiskit.

Ji išėjo iš kambario. Klingas ir Karela sėdėjo, spoksodami vienas į kitą. Lietus pliaupė langų stiklais.

Meg grįžo į svetainę nešina padėklu su kavinuku, trim puodeliais su lėkštutėmis ir dubenėliu karštų bandelių. Viską padėjusi apžiūrėjo ir tarė:

– Trūksta sviesto. Aš užmiršau sviestą.

Eidama į virtuvę stabtelėjo ir paklausė:

– Gal norėtumėt džemo ar dar ko nors?

– Ne, ačiū, – atsakė Karela.

– Įsipilkite, gerai, – pasiūlė ji ir nuėjo atnešti sviesto. Po to šūktelėjo iš virtuvės:

– Ar grietinėlės atnešti?

– Ne, – atsakė Karela.

– O cukraus?

– Ne.

Jie girdėjo ją brazdant virtuvėje. Karela pripylė tris puodelius kavos. Meg vėl sugrįžo ir padėjo sviesto, grietinėlės ir cukraus.

– Štai, – tarė ji. – Ar jūs ko nors dėsitės, detektyve Karela, ar taip pasakiau?

– Taip Karela. Ne, ačiū, gersiu juodą.

– O jūs, detektyve Klingai?

– Truputį grietinėlės ir šaukštelį cukraus, ačiū.

– Valgykit bandeles kol neatšalo, – paragino ji.

Ir jie valgė, o Meg, stebėdama juos, sėdėjo priešais.

– Gerkit savo kavą, misis Androvič, – priminė Karela.

– O, taip. Ačiū, – ji pakėlė savo puodelį, įsidėjo tris šaukštelius cukraus ir tingiai maišė.

– Jūs manote, kad jį rasite? – paklausė.

– Tikimės.

– Manot, kad jam kas nors atsitiko?

– Sunku pasakyti, misis Androvič.

– Jis buvo toks didelis vyras, – ji gūžtelėjo pečiais.

– Buvo, *misis Androvič?*

– Ar aš pasakiau "buvo"? Tikriausiai pasakiau. Turbūt aš galvoju, kad jo nebėra.

– Kodėl jūs taip galvojate?

– Nežinau.

– Atrodo, kad jis jus labai mylėjo.

– O, taip. Taip. – Ji nutilo. – Ar bandelės skanios?

– Nuostabios, – atsakė Karela.
– Puikios, – pridūrė Klingas.
– Man jas pristatė. Aš beveik niekur neišeinu. Beveik visą laiką sėdžiu čia. Šitame bute.
– Kaip jūs manote, misis Androvič, kodėl jūsų vyras dingo?
– Nežinau.
– Jūs tą rytą nesipykote, ar ne?
– Ne. Ne, mes nesusipykome.
– Aš turiu galvoje ne tikrą mūšį ar ką nors panašaus, – paaiškino Karela. – Tiesiog nedidelį kivirčą. Visi sutuoktiniai laikas nuo laiko susikivirčija.
– O jūs vedęs, detektyve Karela?
– Taip, vedęs.
– Ir kartais pykstatės?
– Taip.
– Tą rytą mes su Karlu nesipykome, – kategoriškai pareiškė Meg.
– Bet kartais pykdavotės?
– Taip. Dažniausiai dėl grįžimo į Atlantą. Tik dėl to. Tik dėl grįžimo į Atlantą. Nes, matote, man šis miestas nepatinka.
– Suprantama, – sutiko Karela. – Tiesiog nepripratusi ir tiek. Ar jūs kada nors buvote priemiesčiuose?
– Kur?
– Kulverio aveniu? Holo aveniu?
– Ten, kur yra didelės parduotuvės?
– Ne, dar toliau nuo centro. Netoli Groverio parko.
– Ne. Aš nežinau kur yra Groverio parkas.
– Tai jūs niekad nesate buvusi priemiesčiuose?
– Taip toli, ne.
– O jūs turite lietpaltį, misis Androvič?
– Ką?
– Lietpaltį.
– Taip, turiu, o ką?
– Kokios jis spalvos, misis Androvič?
– Mano lietpaltis?
– Taip.
– Mėlynas, – ji patylėjo. – O ką?

– O juodo neturite?
– Ne. O kodėl klausiate?
– O jūs kada nors nešiojate kelnes?
– Labai retai.
– Bet kartais nešiojate?
– Tik kartais namuose. Kai tvarkausi. Į gatvę niekada neinu. Aš išaugau Atlantoje, kur merginos nešioja suknutes, sijonus ir kitus gražius dalykus.
– O lietsargį turite, misis Androvič?
– Turiu.
– O jis kokios spalvos?
– Raudonas. Nesuprantu, kam viso to klausiate, detektyve Karela?
– Misis Androvič, ar mes negalėtume pamatyti jūsų lietpalčio ir skėčio?
– O kam?
– Norėtumėm.
Ji paspoksojo į Karlą, nukreipė nustebusį žvilgsnį į Klingą.
– Gerai, – galų gale ištarė, – užeikite į mano miegamąjį.
Jie nusekė paskui ją į kitą kambarį.
– Aš dar nesiklojau lovos, atleiskite už netvarką.
Eidama pro lovą link sandėliuko, ji užtempė antklodes ant susiglamžiusių paklodžių. Atidariusi sandėliuko duris pareiškė:
– Štai lietpaltis, štai lietsargis.
Lietpaltis buvo mėlynas, o lietsargis raudonas.
– Ačiū, – padėkojo Karela. – O mėsą jums į namus taip pat pristato, misis Androvič?
– Ką tokį?
– Mėsą. Iš mėsininko.
– Taip, irgi. Detektyve Karela, gal jūs man paaiškintumėt ką visa tai reiškia? Visi šitie klausimai skamba kaip...
– Tai tik įprastinė apklausa, misis Androvič, ir tiek... Tiesiog noriu šiek tiek sužinoti apie jūsų vyro įpročius ir viskas.
– O ką bendro turi mano lietpaltis bei lietsargis su Karlo įpročiais?
– Na, žinot...
– Ne. Nežinau.

– O ar turite mėsos kirvuką, misis Androvič?

Prieš atsakydama ji ilgokai spoksojo į Karelą. O tuomet paklausė:

– Ką bendro tai turi su Karlu?

Karela neatsakė.

– Ar Karlas negyvas? – paklausė ji. – Ar taip?

Jis neatsakė.

– Kas nors sukapojo jį mėsos kirviu? Ar taip? Taip?

– Mes nežinom, misis Androvič.

– Manot, kad aš tai padariau? Dėl to klausinėjat?

– Mes nieko nežinom apie jūsų vyro buvimo vietą, misis Androvič. Nežinom ar jis gyvas, ar miręs. Tai tik įprastinė apklausa.

– Įprastinė? Kas atsitiko? Ar kas nors, apsivilkęs lietpalčiu ir su skėčiu, sukapojo mano vyrą? Ar taip atsitiko?

– Ne, misis Androvič. O jūs *ar turite mėsos kirvuką?*

– Taip, turiu, – atsakė ji. – Jis virtuvėje. Norite pamatyti? Gal rasit ant jo trupiniuką Karlo kaukolės. Jūs to tikitės?

– Tai tik įprastinis tardymas, misis Androvič.

– Įdomu, ar visi detektyvai tokie subtilūs kaip jūs, – pasidomėjo ji.

– Atleiskite, kad sujaudinome jus. Ar galėčiau pamatyti tą kirvuką? Jei labai neapsunkins...

– Eime čia, – šaltai tarė Meg ir išvedė juos iš miegamojo per svetainę į virtuvę. Kirvukas buvo mažas, jo ašmenys atbukę ir išraižyti.

– Štai jis, – tarė ji.

– Jeigu jūs nieko prieš, – pasakė Karela, – norėčiau jį pasiimti.

– Kam?

– Kokių saldainių jums dovanojo vyras Valentino dieną, misis Androvič?

– Su riešutais. Vaisinių. Asorti.

– Iš kur? Kas juos pagamino?

– Neatsimenu.

– Ar dėžė buvo didelė?

– Vieno svaro.

– Bet anksčiau pavadinote ją didele dėže. Sakėt, kad atsikėlusi ant virtuvės stalo radote didelę dėžę saldainių. Ar ne taip?

– Taip. Ji buvo širdies formos. Ir man atrodė didelė.

– Bet tai tebuvo vieno svaro saldainių dėžutė, ar ne?

– Taip.

– Ir tuzinas raudonų rožių. Kada jas pristatė?

– Apie šeštą valandą.

– Ar pamerkėte jas į vazą?

– Taip.

– Jūs turite tokią didelę vazą, kur telpa tuzinas rožių?

– Taip, žinoma, turiu. Karlas visada dovanodavo man gėlių. Tai aš vieną dieną nusipirkau vazą.

– Pakankamai didelę, tuzinui rožių, teisybė?

– Taip.

– Tai buvo *raudonos rožės, tuzinas?*

– Taip.

– Ne baltos? *Tiesiog tuzinas raudonų rožių?*

– Taip, taip, tuzinas raudonų rožių. Visos raudonos. Aš pamerkiau jas į vazą.

– O sakėt du tuzinai, misis Androvič. Kai pirmą sykį jas paminėjote, sakėte, kad buvo du tuzinai.

– Kas?

– Du tuzinai.

– Aš...

– Ar tikrai buvo gėlės, misis Androvič?

– Taip, taip. Taip, gėlės buvo. Aš tikriausiai suklydau. Ne du. Turbūt, apie ką nors kitą galvojau.

– O saldainiai, ar buvo saldainiai, misis Androvič?

– Taip, žinoma, saldainiai buvo.

– Taip, ir pusryčiaudami jūs nesusipykote. Kodėl jūs iki sekančios dienos nepranešėte apie dingimą, misis Androvič?

– Nes, maniau...

– Ar anksčiau jis niekur nenuklysdavo?

– Ne, jis...

– Reiškia, tai jam buvo nebūdinga, ar ne?

– Taip, bet...

– Tai kodėl iš karto nepranešėte?

– Maniau, kad jis sugrįš.
– O gal manėte, kad jis turi priežastį nesugrįžti?
– Kokią priežastį?
– Šitą jūs man pasakysite, misis Androvič.
Kambaryje įsivyravo tyla.
– Jokios priežasties nebuvo, – galiausiai tarė ji. – Mano vyras mylėjo mane. Iš ryto ant stalo buvo saldainių dėžė. Širdies formos. Šeštą valandą gėlininkas pristatė tuziną raudonų rožių. Atsisveikindamas Karlas pabučiavo mane ir išėjo. Nuo to laiko aš jo nemačiau.
– Bertai, duok misis Androvič kvitą dėl to kirvuko, – tarė Karela. – Labai ačiū už kavą ir bandeles. Ir už sugaištą laiką. Jūs labai maloni.
Jiems išėjus, ji pasakė:
– Jis juk miręs, *ar ne?*

*

Klerė Tausend buvo beveik tokia pat aukšta kaip Meg Androvič, bet tuo jų panašumas ir baigėsi. Meg buvo liesa arba, jei jums labiau patinka, liekna. Klerės stambius kaulus gausiai dengė minkšti audiniai. Meg krūtinė kaip madingos manekenės buvo plokščia. O Klerė nebuvo tiek stambi, kad panašėtų į karvę, bet ne be pagrindo didžiavosi krūtimis, galinčiomis pripildyti vyro saują. Meg buvo mėlynakė blondinė. Klerės akys buvo rudos, o plaukai juodi kaip nuodėmė. Trumpai tariant, Meg darė išblyškusio, gyvenančio ligoninėje, žmogaus įspūdį, o Klerė atrodė kaip ant šieno kaugės, namuose besiilsinti mergina.
Be to, buvo dar vienas skirtumas.
Bertas Klingas buvo beprotiškai įsimylėjęs Klerę.
Klerė jį pabučiavo; vilkėjo juodomis kelnėmis ir plačia, primenančią marškinius, palaidine, siekiančią iki juosmens.
– Kas tave sulaikė? – paklausė ji.
– Gėlininkai.
– Tu pirkai gėlių?
– Ne. Moteris, su kuria kalbėjomės, sakė, kad jos vyras nupirko jai tuziną raudonų rožių. Mes patikrinome apie dešimt gėlininkų šalia ir netoli jų. Koks rezultatas? Niekas nepirko raudonų rožių Valentino dieną. Bent jau ne Karlo Androvič žmonai.

– Ir ką?

– O tą, kad Stivas Karela siaubingas. Ar galiu nusiimti batus?

– Eikš. Aš nupirkau du bifšteksus. Nori?

– Vėliau.

– Kodėl Karela siaubingas?

– Na, jis užsipuolė tą liesą, patetišką damą, tarsi ruošdamasis nugramdyti visą mėsą nuo jos kaulų. Kai išėjome, aš pasakiau, kad jis buvo grubokas. Aš esu anksčiau matęs kaip jis dirba – visada buvo labai švelnus su moterimis. O šitą jis tiesiog triuškino ir aš nesuprantu kodėl. Pasakiau jam, kad jį smerkiu.

– O jis ką?

– Jis pasakė, kad suprato, jog ji meluoja nuo pat tos minutės, kai atvėrė burną, ir jis norėjo sužinoti kodėl.

– Iš kur jis žino?

– Tiesiog suprato. Bet tikrai paslaptinga – mes patikrinome visus gėlininkus – nė vienas nepristatė gėlių šeštą valandą ryto ir netgi nė vienas nedirba *prieš devynias*.

– Tas vyras, Bertai, galėjo užsakyti gėlių kur nors mieste.

– Žinoma, bet tai atrodo nelogiška. Juk jis dirba ne įstaigoj, o yra jūreivis. Kai esti ne jūroj, tai – namuose. Taigi, būtų logiška, jeigu gėles jis užsakytų kur nors kaiminystėje.

– Na ir kas iš to?

– Nieko. Aš pavargau. Stivas nusiuntė mėsos kirvuką į laboratoriją. – Jis patylėjo. – Ji nepanaši į damą, kuri galėtų užsipulti vyrą mėsos kirvuku. Eikš šen.

Klerė įsikniaubė jo glėbyje. Pabučiavęs ją, Klingas tarė:

– Mes turime visą savaitgalį. Stivas atidavė man savo sekmadienį.

– O! Tikrai?

– Tu kažkokia kitokia, – pastebėjo jis.

– Kitokia? Kokia?

– Nežinau. Minkštesnė.

– Aš be liemenuko.

– Kodėl?

– Norėjau laisviau jaustis. Patrauk nuo manęs rankas! – staiga šūktelėjo ji ir ištrūko iš glėbio.

– Dabar tu moteris, kuri gali pakelti prieš vyrą kirvuką, – tarė

Klingas, kildamas nuo kėdės ant kurios sėdėjo.
– Argi? – šaltai atsakė ji. – Kada tu norėsi valgyti?
– Vėliau.
– Kur mes šį vakarą eisim? – paklausė Klerė.
– Niekur.
– Ką?
– Man nereikia grįžti į nuovadą iki pirmadienio ryto, – tarė Klingas.
– O, tikrai?
– Taip, ir aš planavau tiktai...
– Ką?
– Galvojau, kad dabar galime iš karto eiti į lovą ir nesikelti visą savaitgalį. Iki pirmadienio ryto. Kaip tau patinka toks planas?
– Atrodo reikalaujantis daug jėgų.
– Taip ir yra. Bet aš už jį balsuoju.
– Man reikia pamąstyti. Aš taip norėjau nueiti į kiną.
– Į kiną galima nueiti bet kada..
– Šiaip ar taip, dabar aš esu alkana, – tarė Klerė, akylai jį stebėdama. – Aš ruošiuosi pagaminti bifšteksus.
– O aš labiau noriu į lovą.
– Bertai, – tarė ji, – žmogus negali būti gyvas vien tik lova.
Klingas staiga pakilo. Jie stovėjo priešinguose kambario kampuose ir žiūrėjo vienas į kitą.
– O ką tu planavai veikti šį vakarą? – paklausė jis.
– Valgyti bifšteksus.
– O dar?
– Eiti į kiną.
– O rytoj?
Klerė truktelėjo pečiais.
– Eikš šen, – tarė jis.
– Ateik, paimk mane, – atsakė ji.
Klingas priėjo. Ji palenkė prie Berto galvą ir, stipriai sukryžiavusi rankas, prigludo krūtimis.
– Visą savaitgalį, – tarė jis.
– Tu pagyrūnas, – sušnibždėjo Klerė.
– O tu lėlė.
– Argi?

– Meili lėlytė.

– Nori mane pabučiuoti?

– Gal.

Jie stovėjo vienas prieš kitą per du colius nesiliesdami, žiūrėjo vienas į kitą ir gardžiavosi šiuo momentu, leisdami aistrai kylančia banga šokinėti tarp jų.

Jis uždėjo rankas jau ant liemens, bet nepabučiavo.

Ji lėtai atitraukė rankas.

– Tu tikrai be liemenuko?

– Tai tau didysis savaitgalio meilužis, – sumurmėjo, – negali net pats įsitikinti ar...

Jo rankos nuslydo po palaidinuke ir prisitraukė prie savęs Klerę.

Sekantį kartą Bertą Klingą bus galima pamatyti tik pirmadienio rytą.

Ir vis dar tebelis.

*

Semas Grosmanas ilgokai apžiūrinėjo aviakompanijos krepšį, o po to nusiėmė akinius. Grosmanas buvo policijos leitenantas, laboratorijos technikas ir vadovavo policijos laboratorijai, esančiai Hai Stryto priemiestyje. Per savo tarnybos metus jam teko matyti kūnų ir kūnų dalių lagaminuose, sakvojažuose, kuprinėse, apsipirkimo krepšiuose, dėžėse ir netgi suvyniotus į senus laikraščius. Aviakompanijos krepšyje dar neteko matyti, bet jis nepajuto nustebimo ar šoko. Krepšelio vidus buvo suteptas sukrešusiu krauju, bet jis neatšlijo atgal tai pamatęs. Žinojo, kad turi darbo ir ėmėsi jo. Jis buvo tarsi Naujosios Anglijos fermeris, atradęs, kad vienas iš laukų galėtų būti puiki ganykla, jeigu ją apvalytų nuo akmenų ir kelmų. O jeigu nori lauką išvalyti, tai reikia imtis darbo.

Jis jau buvo apžiūrėjęs nukirstąją ranką ir priėjo išvados, kad neįmanoma nuimti jokių pirštų atspaudų nuo taip sudarkytų pirštų galiukų. Tuomet paėmė iš rankos kraujo mėginį izoterminiam tyrimui ir nustatė, kad kraujas “0" grupės.

Dabar apieškojo ant krepšio kitų pirštų atspaudų, nors tiesą pasakius, ir nesitikėjo jų rasti. Asmuo, sudarkęs tą ranką, buvo labai atsargus: kad nepaliktų pirštų atspaudų, tai ir nešdamas

krepšį parodė tokį patį atsargumą.

Jis tikrino krepšį, ieškodamas mikroskopinių plaukų, siūlų ar dulkių, galėjusių duoti kokių nors žinių apie žudiko arba aukos tapatybę, užsiėmimą arba hobi. Tačiau išoriniame paviršiuje nerado nieko vertingo.

Perpjovęs skalpeliu krepšį ėmė per padidinamąjį stiklą tyrinėti jo vidinį paviršių ir dugną. Viename kampe rado kažkokių dulkių, panašių į oranžinės kreidos trupinėlius. Atidėjęs kelias kruopeles, ėmėsi kraujo dėmių krepšio dugne.

Vidutinis pasaulietis palaikytų Grosmano tyrimą absurdišku. Tačiau nežiūrint visko, jis tyrinėjo dėmę, kurią tikriausiai paliko atkirstoji ranka. Ką, po velnių, jis stengėsi įrodyti? Kad ranka buvo krepšyje? Tą visi jau žino.

Grosmanas paprasčiausiai stengėsi nustatyti, ar ta dėmė ant krepšio dugno buvo tikrai žmogaus kraujo, o jei ne kraujo, tai ko? Taipogi buvo galimybė, kad tai, kas atrodė kaip kraujo dėmė, buvo su kuo nors sumišęs arba dengė kokią kitą dėmę. Taigi, iš tikrųjų, Grosmanas ne gaišo laiką, o paprasčiausiai dirbo kruopštų darbą.

Dėmė buvo tamsiai raudonai-rudos spalvos ir dėl impregnuoto krepšio dugno paviršiaus kažkaip suskilinėjusi ir atpleišėjusi kaip plonas sudžiūvusio purvo sluoksnis. Grosmanas atsargiai išpjovė dalį plėmo ir perpjovė į dvi mažesnes dalis, pavadindamas tai pirmuoju ir antruoju plėmu, kad terminologija būtų vaizdingesnė. Abu pavyzdžius pamerkė į 0,9% fiziologinį tirpalą ir padėjo ant atskirų mikroskopo stikliukų. Jie turės pasilikti uždengtame inde kelias valandas, tad, palikęs juos, ėmėsi mikroskopiškai ir spektroskopiškai tirti oranžines dulkes, kurias rado krepšio kampe. Tą pačią dieną grįžęs prie anų mėginių vieną jų uždengė dengiamuoju stikliuku ir apžiūrėjo pro labai stiprų mikroskopą. Pamatęs keletą ląstelių be branduolių iškart suprato, kad tiriamasis kraujas yra žinduolio.

Tada paėmė antrąjį mėginį ir, užpylęs ant jo tirpalo, paliko vienai minutei. Tuomet užlašino kelis lašus distiliuoto vandens, palaukė kol ant paviršiaus susiformuos metalinė pluta. Žiūrėdamas į laikrodį laukė tris minutes, nuvalė stikliuką ir išdžiovino.

Naudodamasis mikrometriniu okuliaru išmatavo ant stikliuko įvairias ląsteles. Žmogaus raudonųjų kraujo kūnelių diametras yra

maždaug 1/3200 mm^2. Kitų žinduolių – įvairus, artimiausias žmogui – 1/3500 mm^2 – šuns eritrocitas.

Pavyzdžio, kurį Grosmanas ištyrė per mikroskopą diametras buvo 1/3200 mm^2. Tačiau kai kalbama apie tūkstantąsias dalis, lengva suklysti. Taigi, jis ėmėsi paprastos laboratorinės procedūros, naudojant precipitino reakciją po cheminio, mikroskopinio arba spektroskopinio tyrimo. Precipitino reakcija garantuotai nurodys ar plėmas likęs nuo žmogaus kraujo.

Precipitino reakcija labai paprasta. Jeigu į triušio kraują įpiltumėt žmogaus kraujo arba jo serumo, tai kažkas įvyktų. O įvyktų štai kas: triušio serume išsivystytų antikūnis, vadinamas "precipitinu", kuris sureaguotų su įleistojo serumo proteinais. Jei reakcija būna teigiama, tai – proteinai kilę iš žmogiškosios būtybės.

Grosmano plėmo specifinė reakcija buvo teigiama.

Taigi, kraujas žmogaus.

Atlikus izoreakcinį tyrimą pasirodė, kad kraujo grupė "0", taigi, logiška išvada – plėmas ant krepšio dugno išlašėjęs iš nukirstosios rankos ir nieko daugiau.

O kaip dėl oranžinės kreidos miltelių, tai paaiškėjo, kad tai visai ne kreida. Chemiškai suskaldžius ir palyginus su kortelėmis bei kartotekomis, pasirodė, kad tos kruopelės – moteriškos kosmetikos dalelytės preparato, vadinamo Skinlow (blizgesys odai), likučiai.

Tai skystas pagrindas surišti pudros milteliams, vėliau pritaikytas labai šviesiai odai, suteikiant jai rūžavą atspalvį.

Vargu, ar vyras būtų tuo naudojęsis. O ranka krepšyje tikrai priklausė vyrui.

Grosmanas atsiduso ir perdavė informaciją 87-osios berniukams.

Septintas skyrius

Šeštadienis.

Lyja.

Kartą, būdamas vaiku, jis kartu su dviem draugais Kolio Avenju palindo po ledų pardavėjo vežimėliu. Lijo kaip iš kibiro, o jie trise sėdėjo po mediniu vežimėliu ir stebėjo kaip lietaus lašai teška į grindinio akmenis, jautėsi saugūs ir laimingi. Stivas Karela susirgo plaučių uždegimu ir neužilgo po to šeima persikėlė iš Izolos į Riverhedą. Jam visada atrodė, kad tą persikėlimą paskatino jo susigriebtas plaučių uždegimas po tuo ledų pardavėjo vežimėliu.

Riverhede taip pat lijo. Kartą jis, apsikabinęs merginą Greis Mak Karti, sėdėjo jos namo rūsyje, patefonas dūzgė "Perfidiją" ir "Santa Fe kelią", ir "Žaliąsias akis", o lietus pliaupė per mažą pusmėnulio formos rūsio langelį. Jiems abiems buvo po penkiolika. Ėmė šokti ir staiga jis beprotiškai drąsiai ją pabučiavo, o tada jie susirangė ant sofos, apsikabinę kaip kvailiai klausėsi Gleno Milerio ir laukė, kad bet kuriuo momentu į rūsį gali ateiti Greis motina.

"Lietus buvo ne toks jau blogas dalykas", – pamąstė jis, drauge su Majeriu Majeriu brisdamas per balas išsiaiškinti antrojo atvejo, kurį Klingas iškniso D. A. B. kartotekoje. Karela delne paslėpė degtuką, prisidegė cigaretę, o degtuką numetė į vandens upokšnį, čiurlenantį išilgai šaligatvio.

– Tu žinai tą cigarečių reklamą? – paklausė Majeris.

– Kurią?

– Kurios herojus yra Mąstytojas. Iš tikrųjų jis yra atomo fizikas, bet kai jį pamatom pirmą kartą, tamsiame kambaryje jis ryškina nuotraukas. Žinai šitą?

– Na taip, ir kas iš to?

– Aš turiu gerą idėją jų serijai.

– Taip? Papasakok, – paprašė Karela.

– Matome vyrą dirbantį prie seifo, supranti? Durelėse jis gręžia skylę, o šalia, ant grindų, guli seifų laužymo įrankiai ir kelios dinamito lazdelės, maždaug taip.

– Na, o toliau?

– Pasigirsta diktoriaus balsas: "Sveikas, sere!" Tipas pakelia galvą ir užsidega cigaretę. Diktorius vėl sako: "Turbūt reikia daug metų praktikuotis, norint tapti įgudusiu seifų įsilaužėliu?" Tipas mandagiai nusišypso. "O, aš nesu įsilaužėlis, – sako jis, – seifų atidarymas yra tik mano hobi. Mano manymu, žmogus privalo turėti įvairiausių interesų". Diktorius labai nustemba: 'Ne įsilaužėlis? – klausia jis, – tik hobi? O ar galėčiau tada paklausti, sere, iš kokio darbo jūs gyvenate?"

– Ir ką atsako tipas prie seifo? – klausia Karela.

– Tas vyrukas išpučia dūmų srovelę, – atsakė Majeris, – ir mandagiai nusišypso: "Žinoma galite paklausti, – sako jis, – aš esu sąvadautojas".

Majeris plačiai nusišypso:

– Ar tau patiko, Stivai?

– Labai juokinga. Mes atėjom. Šitai damai nepasakok juokų, nes ji gali mūsų neįsileisti.

– Kas pasakoja juokus? Gal vieną dieną aš mesiu šį šlykštų darbą ir įsidarbinsiu pramogų agentu.

– Nedaryk to, Majeri. Mes be tavęs prapulsim.

Jie įėjo į namą. Juos domino moteris pavarde Marta Livingston, tik prieš savaitę pranešusi apie sūnaus Ričardo dingimą. Vaikinui buvo devyniolika, o ūgis šešios pėdos ir du coliai. Be to, ir svėrė jis nemažai: šimtą devyniasdešimt keturis svarus. Šie ir tik šie faktai apibūdino jį kaip kandidatą į nukirstosios rankos savininkus.

– Kuris butas? – paklausė Majeris.

– Dvidešimt ketvirtas. Antras aukštas.

Jie užlipo į antrą aukštą. Tupinti laiptinėje katė miauktelėjo ir įtariai juos nužvelgė.

– Ji jaučia nuo mūsų dvelkiantį įstatymo kvapą, – tarė Majeris. – Galvoja, kad mes iš sanitarinės tarnybos.

– Nežino, kad mes iš tiesų esame gatvių sanitarai, – atitarė Karela.

Majeris pasilenkė paglostyti katę, o Karela pasibeldė į duris.
– Eikš katyte, – pasakė jis, – eikš, mažoji katyte.
– Kas ten? – šūktelėjo moteriškas balsas. Atrodė išsigandęs.
– Misis Livingston? – paklausė Karela.
– Taip, kas ten?
– Policija, – atsakė Karela. – Gal atidarytumėt duris?
– Pol...
Ir už durų įsivyravo tyla.
Tai buvo pažįstama tyla. Netikėtai užkluptųjų skubios pantomimos tyla. Kad ir kas ten bevyko už to buto durų, misis Livingston buvo ne viena. Tyla tebesitęsė. Majerio ranka, palikusi katės galvą ramybėje, pakilo prie rankenos, kurią paklibino, po to nusileido prie dešinės diržo pusės – kur sustingo. Jis klausiamai pažvelgė į Karelą, kuris savo 38-tą jau spaudė delne.
– Misis Livingston? – pašaukė Karela.
Jokio atsakymo.
– Misis Livingston? – šūktelėjo vėl, o Majeris atsirėmė į priešingą sieną, laukdamas ženklo.
– O'kei, spirk, – tarė Karela.
Majeris atsivedėjo dešine koja, atsistūmė nuo sienos kairiu pečiu ir pėda spyrė į spyną. Nuo spyrio durys suskeldėjo ir atšoko vidun. Paskui duris su pistoletu rankoje įpuolė pats Majeris.
– Stok! – sušuko jis liesam vyriškiui, besiruošiančiam lipti gaisrinėm kopėčiom. Viena koja jau permesta per lango rėmą, kita vis dar kambaryje. Tas stabtelėjo abejodamas.
– Jūs sušlapote, misteri, – tarė Majeris.
Vyriškis dar padvejojęs sugrįžo į kambarį. Majeris nužvelgė basas jo kojas, o šis mieguistai žvelgė į priešais stovinčią moterį, vilkinčią tik apatiniu. Po apačia nieko nebuvo. Tai būta didžiulės stambios damos, maždaug keturiasdešimt penkerių metų, chna dažytais plaukais ir išblukusiomis alkoholikės akimis.
– Misis Livingston? – pasiteiravo Karela.
– Taip, – atsakė toji. – Kokio velnio jūs čia įsilaužėte?
– Kur skuba jūsų draugas?
– Aš niekur neskubu, – atsakė liesasis vyriškis.
– Ne? Jūs visada išlipate pro langą?
– Aš norėjau patikrinti ar dar lyja.

– Vis dar lyja. Ateikite čia.

– Ką aš padariau? – paklausė vyriškis, bet visgi greitai priėjo prie detektyvų. Majeris nuosekliai jį apieškojo ir sulaikė rankas ant jo diržo. Iš už jo išsitraukė revolverį ir padavė Karelai.

– Leidimą turite? – pasiteiravo.

– Turiu, – atsakė vyriškis.

– Gerai būtų, kad turėtumėt. Kokia jūsų pavardė?

– Kroninas, – atsakė tas, – Leonardas Kroninas.

– Kodėl jūs taip skubėjote išsprukti iš čia, misteri Kroninai?

– Tu nieko neprivalai atsakinėti, Leni, – pareiškė misis Livingston.

– Jūs advokatė, misis Livingston? – paklausė Majeris.

– Ne, bet...

– Tada prašom be patarimų. Mes uždavėme jums klausimą, misteri Kroninai.

– Nieko jam nesakyk, Leni.

– Klausykit, Leni, – kantriai tarė Majeris. – Mes turime marias laiko ir čia, ir skyriuje, taigi, nuspręskite ką ruošiatės sakyti ir pasakykit. O tuo tarpu užsidėkite kojines, ir jūs, misis Livingston, užsivilkite kokį nors rūbą kol mes išsiaiškinsim kas per gudrybės vyksta šiame kambaryje. O'kei?

– Man nereikia jokių drabužių, – atrėžė misis Livingston. – Jūs jau matėte ką aš turiu.

– Taip, bet vis tik apsivilkite. Mes nenorime, kad sušaltumėt.

– Nesirūpink mano peršalimu, tu, kalės vaike, – atkirto dama.

– Gražiai kalbat, – palingavo galvą Majeris.

Kroninas, sėdėdamas ant lovos krašto, movėsi kojines. Jis buvo su juodomis kelnėmis. Kambaryje, kampe, ant medinės kėdės atbrailos, kabojo juodas lietpaltis, o nuo atremto į naktinį stalelį juodo lietsargio varvėjo vanduo.

– Būtumėte užmiršęs skėtį ir lietpaltį, ar ne, Leni? – pastebėjo Karela.

– Tikriausiai.

– Abu eisite su mumis, – pareiškė Karela. – Apsivilkite ką nors, misis Livingston.

Misis Livingston kaire ranka pačiupo savo kairę krūtį, nusitaikė kaip pistoletu į Karelą, staiga piktai spustelėjo ir sušuko:
– Tau į akį, fare.
– O'kei, tuomet eime kaip stovite. Mes galėsime prikirpti straipsnį dėl prostitucijos platinimo vos tik išeisime į gatvę.
– Prosti...! Po velnių, apie ką jūs kalbate? Berneli, tu įžūlus!
– Taip, žinau, – sutiko Karela. – Na, eime, eime.
– Bet vis dėlto, ko jūs čia įsiveržėte? – paklausė misis Livingston. – Ko jūs norite?
– Atėjome užduoti kelių klausimų apie jūsų dingusį sūnų ir tiek, – atsakė Karela.
– Mano sūnų? Tai viskas dėl to? Tikiuosi, kad tas valkata pakratė kojas. Argi dėl to reikėjo laužyti duris, dėl Dievo?
– Jei jūs tikitės, kad jis mirė, kam varginatės pranešdama apie jo dingimą?
– Kad greičiau gaučiau pašalpą. Jis buvo vienintelis mano maitintojas. Kai tik jis dingo, tą pačią minutę, padaviau pareiškimą dėl pašalpos. O kad viskas būtų teisėtai, pranešiau apie jo dingimą. Štai kaip. Manot, kad man labai skauda galvą dėl to ar jis gyvas, ar miręs? Nė kiek!
– Jūs šauni, madam Livingston, – pastebėjo Majeris.
– Taip, šauni, – sutiko toji. – Ką matote blogo, kad aš guliu su mylimu žmogum?
– Nieko, jeigu jūsų vyras neprieštarauja.
– Mano vyras miręs, – atkirto. – Jis pragare.
– Jūsų abiejų elgesys rodo, kad čia vyko kažkas daugiau, misis Livingston, – tarė Karela. – Apsivilkite. Majeri, apžiūrėk butą.
– O jūs turite kratos orderį? – pasidomėjo vyriškis. – Neturite teisės kratyti be orderio.
– Jūs visai teisus, Leni, – sutiko Karela. – Mes jį pasiimsim ir sugrįšim.
– Aš žinau savo teises, – pasakė Kroninas.
– Žinoma.
– Aš žinau savo teises.
– Na tai kaip, madam? Apsirengusi ar nuoga jūs eisite su mumis į skyrių? Tai kaip?
– Tau į akį! – atšovė misis Livingston.

*

Visi be išimties patruliai sugebėjo vienu ar kitu pretekstu įkišti nosį į tardymo kambarį ir pažvelgti į storulę raudonplaukę suskretėlę, sėdinčią vienu apatinuku ir atsakinėjančią į klausimus. O Parkeris klerkų kontoroje pasakė Miskolo:

– Reikia ją taip nufotografuoti. Galėsime nuotraukas prastumti po penkis dolerius už vieną.

– Šita nuovada turi žavesio, – atsakė Miskolo ir nuėjo dirbti.

Parkeris su Hosu nuvažiavo į priemiestį gauti kratos orderio. Viršuje Majeris, Karela ir leitenantas Bernsas kvotė du įtariamuosius. Bernsas, kadangi buvo vyresnio amžiaus ir, matyt, mažiau jautrus krūtų vaizdui, kvotė Martą Livingston tardymo kambaryje. Majeris ir Karela kalbėjosi su Leonardu Kroninu policijos kambario kampe, toli nuo apsinuoginusios Lenio meilužės.

– Tai kaip, Leni? – paklausė Majeris. – Jūs tikrai turite leidimą ginklui, ar pučiate mums miglas? Nagi, pasakykite mums.

– Taip, leidimą turiu, – atsakė Kroninas. – Negi, vaikinai, aš su jumis juokausiu?

– Nemanau, kad norėtumėte juokauti su mumis, – ramiai pasakė Majeris. – Bet ir mes su jumis nejuokausim. Galėčiau labai daug apie tai papasakoti, tačiau tai gali būti labai rimta, patikėkite manim.

– Ką reiškia rimta?

– Na, sakysim, kad buvo šis tas daugiau nei Salivano įstatymo pažeidimas. Sakykim taip.

– Jūs turite omeny, kad aš barškinau Martą jums įėjus? Tai turite omeny?

– Ne, ne tai. Sakykim, kad čia, galbūt, įpainiotas didelis nusikaltimas. Ir tarkim, kad jūs, galbūt, esat pačiam jo centre. O'kei? Taigi, bendradarbiaukim nuo pat pradžių ir gal jums pavyks palengvinti savo reikalus.

– Nežinau apie kokį nusikaltimą jūs kalbat, – nesuprato Kroninas.

– Nagi, pasukit galvą, – pasiūlė Karela.

– Jūs dėl revolverio? O'kei, aš turiu leidimą. Ar jūs dėl to?

– Ne, tai nėra taip rimta, Leni, – tarė Majeris. – Ne, mes turime galvoje ne revolverį.

– Tai ką tada? Gal manot, kad Martos vyras gyvas ir sugavot

mus svetimaujant?

— Ne, net ir tai ne itin rimta, Leni, — tarė Karela. — Apie tai *mes galim kalbėti.*

— Tada kas? Kaifas?

— Narkotikai, *Leni?*

— Taip, kambary.

— Heroinas?

— Ne, ne, oi ne, nieko tokio. Tik žolė. Kelios suktinės. Padidinti susijaudinimui. Juk tai nėra labai rimta, ar ne?

— Ne, Leni, tai gali būti labai rimta. Priklauso nuo to, kiek jūs turite marichuanos, ten, kambaryje.

— O, tik kelias suktines.

— Tada būsit apkaltinti tik dėl laikymo. Juk parduoti nesiruošėte, Leni?

— Ne, ne, oi ne, tik sukelti susijaudinimui. Tik man ir Martai. Žinot kaip darom? Prieš šokdami į lovą prisidegam porą suktinių.

— Tada ir tai neperdaug rimta, Leni.

— Tai kas rimta?

— Vaikinas.

— Koks vaikinas?

— Martos sūnus, Ričardas, rodos toks jo vardas.

— Iš kur aš žinau? Aš jo net nesu matęs.

— Nesi matęs? Kaip seniai jūs pažįstate Martą?

— Susitikau praeitą naktį. Bare, kuris vadinasi "Stipri audra". Žinot jį? Savininkai du vaikinai, kurie bastėsi po Kiniją, Birmą, Indiją...

— Susitikote ją praeitą vakarą?

— Žinoma.

— Juk ji sakė, kad jūs jos mylimasis, — tarė Karela.

— Taip, tai buvo meilė iš pirmo žvilgsnio.

— Ir niekada nematėte jos sūnaus.

— Niekada.

— Jūs skraidote, Leni?

— Skraidau? Kaip skraidau? Jūs vėl apie marichuaną?

— Ne. Lėktuvu skraidot?

— Niekada. Bijau.

— Kiek laiko, Leni, jūs žavitės juoda spalva?

— Juoda? Argi aš ją žaviuosi?

– O jūsų drabužiai: kelnės, kaklaraištis, lietpaltis, skėtis – juodi.

– Nusipirkau laidotuvėms, – atsakė Kroninas.

– Kieno laidotuvėms?

– Bičiulio. Mes kartu laikėme lošimų namus.

– Leni, tai jūs dar ir lošimų namus...? Tai jūs labai veiklus žmogelis, ar ne?

– O, bet tai nebuvo nelegalu. Mes niekada nelošdavom iš pinigų.

– Ir jūsų draugas neseniai mirė, tiesa?

– Taip. Užvakar. Taigi, nusipirkau juodus drabužius. Iš pagarbos. Galit patikrinti. Galiu pasakyti kur pirkau.

– Labai puiku, Leni. Ar trečiadienį jau turėjote tuos rūbus?

– Trečiadienį? Leiskit pagalvoti. Kas šiandien?

– Šiandien – šeštadienis.

– Taip, tiesa, šeštadienis. Ne. Aš juos pirkau ketvirtadienį. Galit patikrinti. Jie tikriausiai įtraukė į sąskaitą.

– O jūs, Leni?

– Ką aš? Ką turite omeny?

– Ar jūs *esate įskaitoj?*

– Na, trupučiuką.

– Kiek tas truputis?

– Vieną kartą nedidelis apiplėšimas, nieko rimto.

– Gal ir dar kartą ką esi padaręs, – paklausė Karela. – Rimtesnio?

*

Tardymo kambaryje leitenantas Bernsas kalbėjo:

– Jūs labai atvira moteris, misis Livingston, ar ne?

– Aš nemėgstu, kai mane vidury dienos ištraukia iš nuosavų namų, – atsakė Marta.

– Ar jūs nesivaržėte eiti į gatvę vienu apatinuku?

– Ne. Aš prižiūriu savo kūną. Mano kūnas puikus.

– Ką jūs su misteriu Kroninu stengėtės paslėpti, misis Livingston?

– Nieko. Mes mylim vienas kitą. Apie tai aš galiu šaukti nuo stogų.

– O kodėl jis norėjo pasprukti iš kambario?

– Visai jis nenorėjo pasprukti. Jis jau aniems sakė, ką norėjo

padaryti. Norėjo pažiūrėti ar dar lyja.

– Ir todėl lipo ant gaisro kopėčių, taip?

– Taip.

– Ar jūs suprantat, misis Livingston, kad jūsų sūnus Ričardas šiuo momentu gal jau negyvas?

– Na ir kas? Puikus būdas atsikratyti tos šiukšlės. Geriau tegu miršta, nei valkiojasi su tais žmonėm. Išauginau ne sūnų, o tinginį.

– O su kokiais žmonėmis jis valkiojasi?

– Su gauja, gatvės gauja. Ta pati istorija kiekvienoj šio šlykštaus miesto vietoj. Stengiesi teisingai išauklėti vaiką ir kas iš to išeina? Ai, nenervinkit manęs.

– Ar sūnus sakė jums, kad išeina iš namų?

– Ne. Aš sakiau tai kitam detektyvui, kai pranešiau apie dingimą. Nežinau kur jis ir man tai nerūpi, kol negausiu pašalpos. Štai kaip.

– Jus areštavusiems detektyvams sakėte, jog tamstos vyras miręs. Ar tai tiesa?

– Jis miręs.

– Kada mirė?

– Prieš trejus metus.

– Mirė ar išėjo?

– Ar ne tas pats?

– Ne visai.

– Išėjo.

Kambaryje staiga pasidarė labai tylu.

– Prieš trejus metus.

– Prieš trejus, kai Dikui tebuvo šešiolika. Susikrovė daiktus ir išėjo. Ne taip lengva vienai auginti berniuką. Visai nelengva. O dabar ir jo nebėra. Vyrai – pasmirdėliai. Visi vyrai. Jie nori tik vieno dalyko. O'kei, aš jiems duosiu tai. Bet tik ne čia. – Ji paplekšnojo sau per krūtis. – Ne čia, viduje, kur iš tikrųjų svarbu. Jie visi pasmirdėliai. Iki vieno.

– Ar manot, kad jūsų sūnus galėjo pabėgti su savo draugais?

– Nežinau ką tas valkata padarė ir man nerūpi. Štai kur dėkingumas. Kai tėvas išėjo, viena jį auginau. Ir štai ką gaunu. Jis nuo manęs pabėgo. Meta darbą ir pabėga. Jis toks pats, kaip ir visi kiti, jie visi pasmirdėliai. Negalima pasitikėti nė vienu vyru. Tikiuosi, kad jis pakratys kojas, kur jis bebūtų. Tikiuosi, kad tas valkata

nusibaigs...

Ir staiga ji ėmė verkti.

Keturiasdešimt penkerių metų moteris juokingais ugniniais plaukais, didžiulėmis krūtimis, vilkinti apatinuku, stora, išblukusiomis alkoholikės akimis – sustingusi sėdėjo ant kėdės. Pečiai nejudėjo, veidas ir rankos taip pat. Ramiai sėdėjo ant kėdės remdamasi į kietą atkaltę: o jos veidu tyliai tyliai riedėjo ašaros. Nosis paraudo, o dantys susmigo į lūpas.

– Pabėgo nuo manęs, – ištarė ji. Daugiau nieko nepasakė. Sėdėjo sustingusi ir stengėsi sulaikyti nenumaldomai skruostais riedančias ašaras, vis riedančias per kaklą ir susigeriančias apatinio iškirptėje.

– Aš atnešiu jums švarką ar ką kitą, misis Livingston, – tarė Bernsas.

– Man nereikia švarko. Man nerūpi jei kas mane mato. Nerūpi. Tegu visi mato kas aš esu. Vienas žvilgsnis ir kiekvienas supras kas aš esu. Švarkas nieko nepakeis.

Bernsas kambaryje paliko ją vieną. Sustingusią kėdėje, verkiančią.

*

Martos Livingston bute jie rado lygiai tridešimt keturias uncijas marichuanos. Matyt, Leonardas Kroninas nebuvo itin geras matematikas. Be to, matyt, jo reikalai šiek tiek rimtesni, negu jis manė. Jeigu, kaip jis sakė, kambaryje būtų tik viena kita marichuanos suktinė – apie dvi uncijas – jis būtų apkaltintas narkotikų laikymu, kas (kaip atskiras nusikaltimas) baudžiamas laisvės atėmimu nuo dviejų iki dešimties metų. Bet tridešimt keturios *uncijos – tai ne* dvi. *O šešiolikos ar daugiau uncijų narkotikų – ne heroino, morfino ar kokaino – laikymas jau sudarė pardavimo* prielaidą. *Prielaidą todėl, kad Kroninas galėjo teigti, jog visai visai nesiruošė parduoti. Maksimalus laisvės atėmimo laikas už laikymą norint parduoti – dešimt metų. Skirtumas tas, kad vien tik už laikymą skiriama mažiau kalėjimo, negu už norėjimą parduoti.*

Be to, Kroniną buvo galima dar kai kuo apkaltinti. Pagal jo pasakojimą, juodu su Marta Livingston prieš šokdami į lovą užsidegė porą suktinių, o baudžiamojo įstatymo 2010 straipsnis visai aiškiai nurodo: "Nusikalstami lytiniai santykiai su moterim (ne savo žmona), esančia narkotikų poveikyje, baudžiami priklauso-

mai nuo aplinkybių, maksimum iki dvidešimt metų laisvės atėmimo".

Prie to pridėjus dar ginklo nešiojimą ir nelegalių lošimo namų laikymą, tai net jei pamirštum paprasčiausią svetimavimą – nusikaltimą, baudžiamą įkalinimu pataisos arba apygardos kalėjime ne daugiau kaip šešiems mėnesiams, arba ne daugiau dviejų šimtų penkiasdešimt dolerių bauda – net jei pamirštum šį nedidelį pažeidimą, ir tuo atveju Leonardas Kroninas pateko į keblią padėtį.

O Marta Livingston geriau jau būtų tyrinėjusi Afriką. Netgi sutinkant su jos pačios įsikaltu teiginiu, kad visi vyrai – pasmirdėliai, šį kartą ji pasirinko tikrai neblogą diegą. Narkotikai, nesvarbu kam jie priklausė, buvo rasti jos kambaryje. Moteriai, įsimylėjusiai iš pirmo žvilgsnio, teks perkąsti kietoką riešutą.

Vis dėlto, kas ateityje belauktų nelaimingųjų meilužių, jie nebus apkaltinti žmogžudyste ir skerdynėmis. Leonardo Kronino čekis iš drabužių parduotuvės patvirtino, kad jis tikrai laidotuvinę aprangą įsigijo ketvirtadienį. Tolimesnė jo namų sandėliuko krata parodė, kad kitų juodų drabužių jis neturi. Taip pat ir misis Livingston.

Vis dėlto Dievas yra.

Aštuntas skyrius

Sekmadienio rytą Kotonas Hosas, prieš prisistatydamas į darbą, per lietų nuėjo į bažnyčią.

Kai išėjo, vis dar tebelijo, todėl jautėsi beveik taip pat kaip ir prieš mišias. Pats nežinojo, kodėl tikėjosi pasijusti kitaip, juk niekada neturėjo ypatingos aistros religijai, tokios kaip jo tėvas pastorius. Tačiau kiekvieną sekmadienį jis sėdėdavo bažnyčioje ir klausydavosi pamokslo, skaitė psalmes ir laukė. Tikriausiai laukė pasirodant Dievo veido, Dievo veido su žaibais ir griaustiniais. Jam atrodė, kad viskas ko tikrai norėjo, tai – žvilgsnio į kažką, kas nebuvo taip realu, *kaip tie dalykai, supantys jį kiekvieną dieną.*

Nes ką besakytum apie policininko darbą – o galima pasakyti galybę dalykų ir galybė dalykų yra sakoma – niekas nepaneigs, kad tas darbas savo darbuotojams pateikia realaus kaip duonos trupiniai gyvenimo vaizdą. Policininko darbas siejasi su esmėmis, apnuogintu instinktu ir pagrindiniais motyvais, apvalytais nuo visų grožybių, sterilizuotos, vakuume uždarytos dvidešimto amžiaus civilizacijos. Eidamas per lietų Hosas galvojo – keista, bet didžiąją dalį laiko žmogus praleidžia vienas su kitu dalindamasis fantazijomis. Tūkstančiai būdų pabėgti nuo realybės, prieinamų visame pasaulyje kiekvienam maniakui – knygos, kinas, televizija, laikraščiai, vaidinimai, koncertai, baletai – viskas sukurta kaip realybės pakaitalas, panašus į tikrą gyvenimą fantazijos pasaulis, sukurptas kūno ir kraujo pasauliui.

Hosas susigriebė, kad policininkui, ko gero, netinka taip galvoti, nes jis yra viena iš pasaulio bėgimo nuo realybės – detektyvinio romano – fantastinių figūrų. "Visa bėda ta, – galvojo jis, – kad tik išgalvotas policininkas yra didvyris, o realusis – *tik žmogus". Jam visada atrodė kiek kvaila, kad patys gerbiamiausi pasaulyje žmonės yra tie, kurie kuria fantazijas – aktoriai, režisieriai, rašytojai, įvairiausi atlikėjai, kurių vienintelė egzistavimo prasmė – daryti pramogas. Tarsi tik maža dalelė pasaulio žmonių būtų*

iš tikrųjų gyvi, ir tik tiek gyvi, kiek vaidina savo sukurtose fantazijose. O likusieji žmonės stebi, likusieji – tik žiūrovai. Tai nebūtų taip liūdna, jei šie žmonės stebėtų tikro gyvenimo spektaklį. Vietoj to jie stebi tik gyvenimo atvaizdą ir tuo patys tampa dvigubai išstumti iš gyvenimo.

Netgi pokalbiai, atrodo, pirmiausia siejasi tik su fantazijos pasauliu, o ne su realiu. Ar jūs vakar matėte Džeką Parą? Ar jūs skaitėte "Daktarą Živago?" Ar Drane *buvo ne puikus? Ar matėt reviu* "Mielieji jaunystės paukščiai?" *Kalbos, kalbos, kalbos, o visų tų kalbų branduolys – išgalvotas pasaulis. O dabar televizijos programos pažengė dar toliau. Vis daugiau kanalų, rodančių paprasčiausiai besikalbančius žmones, taigi, net kalbėjimo apie išgalvotą pasaulį našta nuimta nuo žmonių pečių – yra kiti, kurie* už tave *pakalbės. Tampi triskart išstumtas iš pasaulio.*

O vidury trigubai atstumtos egzistencijos yra realybė. Policininkui realybė – nukirsta žmogaus plaštaka.

Įdomu, ką jie darytų su ta ranka Tuščiame mieste?

Nežinia. Jis žino tik tai, kad kas sekmadienį eina į bažnyčią ir kažko ieško.

Šį sekmadienį išėjęs iš bažnyčios jis jautėsi lygiai taip pat kaip ir įėjęs. Žingsniavo blizgančiu šaligatviu per parką link nuovados. Apsaugai nuo lietaus buvo prisukti žali gaubtai, o skaitmenys "87" blausiai švytėjo pro miglą. Žvilgtelėjo viršun į varvantį akmeninį fasadą, užlipo žemais plokščiais laipteliais ir įėjo į priimamąjį. Už stalo sėdėjo Daivas Murčisonas, skaitė kino žurnalą. Ant viršelio buvo Debės Reinolds nuotrauka ir provokuojanti antraštė "Ką Debė dabar darys?" *Sekdamas rodyklę DETEKTYVŲ SKYRIUS, užlipo metaliniais laiptais į antrą aukštą ir perėjo ilgą tamsų koridorių. Atidarė vartelius, atitveriančius kambarį, pakabino kepurę ant stovo ir priėjo prie savo darbo stalo. Policijos kambaryje buvo keistai tylu. Pasijuto beveik taip, lyg vėl būtų bažnyčioje. Frenkis Hernandezas, puertorikietis policininkas, gimęs ir užaugęs nuovados kaiminystėje, pakėlė galvą ir tarė:*

– Sveikas, Kotonai.

– Sveikas, Frenki, – atsakė šis. – Stivas dar neatėjo?

– Skambino prieš kokias dešimt minučių, – atsakė Hernandezas, – prašė pasakyti tau, kad važiuos tiesiai į dokus pakalbėti su Fareno *kapitonu.*

– O'kei, – tarė Hosas. – Kas dar?

– Gavau Grosmano raportą dėl mėsos kirvuko.

– Kokios mė.... o taip, taip, Androvičiaus žmonos, – jis patylėjo. – Koks rezultatas?

– Neigiamas. Nieko, išskyrus vakarykštį kepsnį.

– Bet kur visi dingo? – paklausė Hosas. – Čia taip tylu.

– Vakar naktį kažkas įsilaužė į bakalėjos krautuvę Kulveryje. Endis ir Majeris nuvažiavo ten. Leitenantas skambino, kad pavėluos. Vaifas turi temperatūros ir laukia gydytojo.

– O argi Klingas šiandien nedirba?

Hernandezas papurtė galvą.

– Pasikeitė su Karela.

– Tai kas tada budi? – paklausė Hosas. – Ar turi budėjimo lapą?

– Aš budžiu, – tarė Hernandezas.

– O, tai dėl to taip ramu, – tarė Hosas. – Ar Miskolo yra? Norėčiau arbatos.

– Jis ką tik čia buvo. Turbūt nuėjo į apačią pasikalbėti su kapitonu.

– Tokiomis dienomis... – pradėjo Hosas, bet nebaigė. O po akimirkos tarė:

– Frenki, ar tau niekada neatrodė, kad gyvenimas nerealus?

Šį klausimą jis uždavė netinkamam žmogui. Frenkiui Hernandezui gyvenimas buvo iš tikrųjų labai realus. Matote, Hernandezas užsikrovė sau beveik neįmanomą tikslą – didžiajam pasauliui įrodyti, kad puertorikiečiai gali būti geri *vaikinai mažojoje gyvenimo dramoje. Jis net nežinojo, kas primetė įsigalėjusį požiūrį į jo tautiečius dar prieš jam pasirodant scenoje. Tačiau žinojo, kad tas požiūris neteisingas. Jis niekad nejuto poreikio ko nors apgauti, smogti peiliu ar netgi kartelį truktelėti marichuanos. Jis išaugo 87-os nuovados teritorijoje, viename iš baisiausių pasaulio lūšnynų ir niekad nėra pavogęs net pašto ženkliuko ir net akies krašteliu pažvelgęs į prostitutes, vaikštinėjančias La Via de Pietas. Jis buvo atsidavęs katalikas, kurio tėvas sunkiai dirbo pragyvenimui, o motina rūpinosi tiktai teisingu keturių vaikų, kuriuos ji paleido į pasaulį, išauklėjimu. Kai Hernandezas nusprendė tapti policininku, jo motina ir tėvas tam širdingai pritarė. Dvidešimt dviejų metų jis tapo naujoku, keturis metus atitarnavo laivyne ir pasižymėjo kovoje Ivo*

Džimos pragare. Frenkio Hernandezo nuotrauka pilnoje kovinėje uniformoje buvo priklijuota tėvo saldainių krautuvėlėje prie veidrodžio už kasos aparato, šalia koka-kolos ženklo. Frenkio tėvas niekada nepraleisdavo progos kiekvienam svetimam žmogui, užėjusiam į jo krautuvėlę, papasakoti, kad tai jo sūnaus Frenkio, dabar esančio "miesto policijos detektyvu", nuotrauka.

Hernandezui nebuvo lengva tapti miesto policijos detektyvu. Pradžioj jis rado tam tikrą dalį išankstinio nusistatymo jau pačiame skyriuje, kur nebuvo laikomasi broliškų santykių. Be to, ypatingas žmonių požiūris į šio rajono piliečius. Greit teko suprasti ko iš jo laukiama: jeigu jau jis yra "vienas iš jų", tai, pamatęs nusikaltimą, turėtų žiūrėti į kitą pusę. Visa laimė, Frenkis Hernandezas negalėjo žiūrėti į kitą pusę. Jis davė priesaiką ir dėvėjo uniformą, taigi, privalėjo darbą atlikti. O be to, didelį vaidmenį vaidino jo Tikslas.

Frenkis Hernandezas turėjo įrodyti gyvenantiems kaiminystėje žmonėms, policijos skyriui, miestui ir, galbūt, net visam pasauliui, kad puertorikiečiai – žmonės. Kartais tokį jo užmojį apsunkindavo tokie kolegos kaip Endis Parkeris, o prieš Endį Parekrį buvo kiti kolegos patruliai, taip pat apsunkinantys Tikslą. Hernandezas įsivaizdavo, jog net jeigu jis taptų detektyvų viršininku arba netgi policijos komisaru, ir tuo atveju tas aukštas pareigas visada sups tokie Endžiai Parkeriai, kiekvieną akimirką pasiruošę jam priminti, kad dėl tikslo reikia kovoti pastoviai, dieną ir naktį.

Taigi Frenkui Hernandezui gyvenimas visada buvo realus. O kartais, beje, net pernelyg realus.

– Ne, man taip niekada neatrodė, Kotonai, – pasakė jis.

– Turbūt lietus kaltas, – nusižiovavo Hosas.

"S. S. Farenas" *buvo pavadintas žymaus ir garbingo lygumų džentelmeno Džeko Fareno garbei. Bet jei Farenas iš kūno ir kraujo buvo malonus, draugiškas, simpatiškas, mielas pusgalvis, visada turintis švarią nosinę, tai jo vardą nešiojantis laivas buvo prastas, supuvęs, surūdijęs, purvinas ir apsisnargliavęs laiviūkštis.*

Laivo kapitonas atrodė taip pat.

Tai buvo gremėzdiškas vyras su trijų dienų šeriais ant smakro. Visą laiką kalbėdamas su Karela degtuku krapštinėjo dantis ir be perstojo pro tarpus čiulpsėjo orą, stengdamasis iškrapštyti iš

krūminių dantų pusryčių likučius. Jie sėdėjo panašioje į karstą kapitono kajutėje, nuo kurios sienelių varvėjo drėgmė ir rūdys. Kapitonas čiulpsėjo ir krapštė degtuku dantis. Iš lauko vanduo skalavo vienintelį liuką. Viduje dvokė buitimi, maistu, žmogaus supuvimu.

– Ką galėtumėte papasakoti apie Karlą Androvičių? – paklausė Karela.

– O ką jūs norėtumėte sužinoti? – pasidomėjo kapitonas pavarde Kisovskis. Jis buvo panašus į lokį. Judėjo grakščiai kaip šarvuota divizija.

– Ar ilgai pas jus plaukiojo?

Kisovskis truktelėjo pečiais.

– Du tris metus. Papuolė į bėdą? Ką prisidirbo pabėgęs iš laivo?

– Mes nieko nežinom. Ar jis geras jūreivis?

– Kaip ir visi. Šiais laikais jūreiviai niekam tikę. Kai buvau jaunas, jūreiviai buvo tikri jūreiviai, – čiulptelėjo dantį.

– Laivai buvo mediniai, – tarė Karela, – o vyrai geležiniai.

– Ką? O, taip, – Kisovskis pabandė kažkaip gudriai nusišypsoti. – Aš ne toks jau senas, bičiuli. Bet kai aš buvau jaunas, buvo jūreiviai, o ne bitnikai, ieškantys bananinės valties, kad galėtų praktikuoti tą... kaip jis vadinasi... dzen? O tada grįžta apie tai rašyti. Tada buvo vyrai! Vyrai!

– Tai Androvičius nebuvo geras jūreivis?

– Geras kaip ir visi kiti, kol nepabėgo, – tarė Kisovskis. – Tą pat minutę kai pabėgo, tapo blogu jūreiviu. Man įguloj trūksta žmonių. Turėjau tiek žmonių, kiek reikia. Pasakysiu, jei trūksta nors vieno žmogaus, susidaro sunki situacija. Laivas yra kaip miestas, drauguži. Vieni šluoja gatves, kiti veda traukinius, naktį gatvėse įjunginėja lempas, dar kiti laiko restoranus ir visa tai, štai, palaiko miesto gyvenimą. O'kei. Tarkim, praradom žmogų uždegantį lempas – niekas nemato; laikantį restoraną – niekas nevalgo. Arba taip, arba reikia rasti ką nors kitą, kas atliks tą darbą. O tai reiškia, kad reikia atitraukti žmogų nuo kito darbo, vis tiek kaip bedurstytum, galo su galu nesudursi. O su Androvičium pavykdavo sudurti galą su galu. Be to, šiaip ar taip jis bjaurus jūreivis.

– Kodėl?

– Mėgo linksmintis, – pasakė Kisovskis, pakeldamas ranką aukštyn, tarsi saliutuodamas dievui. – Gyvena, gyvena, dega, dega, dega šviesiai kaip Romos žvakė, mėšlas! Kiekviename uoste, kur tik sustodavom, Androvičius eidavo į krantą ir grįždavo girtas kaip žuvis. O moterys? Visos iš eilės! Keista dar, kad šis vaikinas nesusigriebė kokios rytietiškos ligos ar ko, taip trankydamasis. Pasilinksminimai! Tai viskas, ko jis ieškojo. Pasilinksminimų!

– Kiekviename uoste po merginą, ką? – perklausė Karela.

– Be abejo, ir dar girtas kaip kiaulė. Aš jam sakydavau – tavęs namuose laukia tokia meili žmonelė, o tu nori jai parvežti dovanėlę iš kurios nors šitų kekšių, tu to nori. O jis juokdavosi iš manęs: cha, cha, cha. Didelis pokštas. Gyvenimas jam – didelis pokštas. Ir štai pabėga iš laivo, išneša mėsas. Argi tai jūreivis, a?

– O šitame mieste jis irgi turėjo merginą, kapitone Kisovski?

– Mesk šalin tą kapitoną, ką? – pasiūlė Kisovskis. – Vadink mane Arčiu, o'kei, o aš tave vadinsiu Džordžu, ar kaip ten tavo vardas, tuo būdu mes perplauksime tą rūką, o'kei?

– Mano vardas Stivas.

– O'kei, Stivai. Geras vardas. Mano brolis irgi Stivas. Jis stiprus kaip jautis. Plikom rankom gali pakelti Mako vagonėlį, tas vaikis.

– Arči, ar Androvičius turėjo merginą šitame mieste?

Kisovskis čiulptelėjo dantį, degtuku pamakalavo burnos gilumoj, susimąstė. Išspjovęs maisto likučius ant delno, pasakė:

– Nežinau.

– O kas žino?

– Gal kiti įgulos vyrai, bet abejoju. Aš viską žinau kas vyksta šitame kubile. Galiu pasakyti tik vieną dalyką. Jis per naktis nesėdėdavo susikibęs už rankučių su Lulu Beb ar kaip ten jos vardas.

– Meg? Jo žmona?

– Taip, Meg. Tik tiek, kad jos vardą išsitatuiravo ant rankos. Susirado ją Atlantoje. Negaliu suprasti kaip ji privertė vyruką sumainyti žiedus, – patraukė pečiais Kisovskis. – Šiaip ar taip, ji privertė vesti, bet tai nereiškia, kad privertė jį sėdėti namuose tarp neriniuotų servetėlių. Ne, sere. Šis vaikis gyveno ne namuose. Jam servetėlių nereikėjo. Servetėlės tiems, kurie važinėja į darbą su nuolatiniais bilietais, o ne Karlui Androvičiui. Žinot, ką jis

darydavo?

– Ką?

– Mes grįžtam į uostą, supranti. Čia, į šitą miestą. Tai jis kokias dvi savaites bastosi po visą miestą, linksminasi ir tik tada pareina namo ir nesako kada grįžome. Ir tai būdavo maždaug dvi dienos prieš mums išplaukiant. Drauguži, šis vaikis įklampino tą merginą iki pat ausų. Ji, atrodo, neblogas žmogus. Man truputį jos gaila.

Jis patraukė pečiais ir vėl nusispjovė ant denio.

– O kur jis eidavo? – pasiteiravo Karela. – Kai nebūdavo namuose. Kur valkiodavosi?

– Kur tik yra moterų, – atsakė Kisovskis.

– Moterų yra visame mieste.

– Taigi, ten jis ir valkiojosi. Po visą miestą. Lažinamės iš penkių dolerių, kad jis ir dabar su kokia nors dama. Jis užbėgs pas tą mažytę Skarlet O'Harą ar kaip ją ten, tik kai pritrūks pinigų.

– Kai dingo, jis teturėjo trisdešimt dolerių, – tarė Karela.

– Trisdešimt dolerių, dėl Dievo! Kas tau tai sakė? Grįžtant iš Pensakolos mes sulošėm iš pinigų. Androvičius buvo vienas iš laimėjusių. Susišlavė apie septynis šimtus dolerių. Stivai, tai jau ne šienas. Pridėk prie to dar visą sausio užmokestį. Žinai, mes laikom jį tol, kol negrįžtam į uostą. O tai prideda šiokią tokią sumą. O čia stovėjom tik dvi dienas. Prisišvartavome 12-tą, o išplaukėm 14-tą, Valentino dieną. Tai negi vaikinas galėjo per porą dienų išleisti tokią sumą? – Kisovskis susimąstęs nutilo. – Aš manau, kad išėjęs į laivą jis susitiko kokią nors gražuolę ir linksminasi dabar visą mėnesį. Kai pinigai baigsis, Androvičius grįš namo.

– Manot, kad jis tik ūžia?

– Tiesiog siautėja ir tiek. Kai buvom Nagasakyje, šis tipas... na, tai jau kita istorija, – kapitonas nutilo. – Juk jūs nesijaudinat dėl jo, ar ne?

– Na...

– Nesirūpinkint. Patikrinkit viešnamius, striptizo landynes, barus, Skid Rou. Tikrai surasit jį. Tik klausimas ar jis nori *būti surastas. Tai ką gi jūs darysit jį užklupę?* Priversit *grįžti pas Melisą Li, ar kaip ją ten, po velnių?!*

– Ne, mes to padaryti negalime, – atsakė Karela.

– Tai ko, po velnių, jūs varginatės? – Kisovskis čiulptelėjo dantį ir nusispjovė ant denio. – Nesirūpinkti. Atsiras.

*

Tarp dviejų namų buvo sustatyti atliekų konteineriai. Lietus susikaupė ant jų dangčių ir sudarė balutes. Senutė, apsiavusi šlepetėmis atsargiai išėjo į lauką, stengdamasi neįlipti į balą. Prispaudusi prie krūtinės šiukšlių maišą lyg kūdikį, atsargiai priėjo prie artimiausio konteinerio.

Pakėlė dangtį, nupurtė vandenį ir jau ketino įmesti savo maišą, bet pamatė, kad tas jau pilnas. Senutė buvo airė, todėl sumurmėjusi kelis keiksmažodžius, vėl uždarė dangtį ir nuėjo prie kito konteinerio. Dabar jau galutinai permirko ir keikė save, kad nepaėmė lietsargio, prakeikė ir antrojo konteinerio dangtį, nes tas atrodė, lyg būtų prilipęs. Galų gale šiaip ne taip atplėšė, apsipildama susikaupusiu ant jo vandeniu. Jau norėjo įkišti savo maišą ir skubiai lėkti į pastatą.

Tada pamatė laikraštį.

Akimirką padvejojo.

Laikraštyje buvo kažkas įvyniota, bet atsivyniojo. Senutė smalsiai pasilenkė prie konteinerio.

O tada garsiai suklykė.

Devintas skyrius

Viskas atsitiko pirmadienį.

Pradžiai Bleinis – medicinos ekspertizės asistentas – apžiūrėjo malonų nedidelį ryšuliuką, kurį patrulis iškniso iš šiukšlių konteinerio po paklaikusios senutės skambučio.

Kruviname laikraštyje buvo žmogaus ranka.

Tinkamai ją ištyręs, Bleinis paskambino į 87-tąją ir pranešė, kad tai buvo baltaodžio vyro tarp aštuoniolikos ir dvidešimt keturių metų amžiaus ranka ir, jeigu jis neklysta, tai ji yra pora anai, kurią tyrė prieš savaitę.

Bertas Klingas užrašė telefoninį pranešimą. Jis vos turėjo jėgų išlaikyti rankoje pieštuką.

Tai buvo pirmasis dalykas, įvykęs pirmadienį, o jis įvyko 8.30 ryte.

Antras dalykas įvyko 11.00 ryto ir atrodė lyg antrasis įvykis padės išspręsti asmenybės nustatymo problemą. Šis įvykis lietė kūną, išplaukusį į Harb upės krantą, kuris buvo be rankų ir be galvos. Pristatė tiesiai į morgą, kur pavyko kai ką išaiškinti.

Pradžioj pasakysim, kad jis buvo su rūbais, o viršutinėje kelnių kišenėje rasta piniginė su permirkusiu asmens liudijimu bei vairuotojo pažymėjimu. Žmogus, rastas vandenyje, pavarde, Džordžas Raisas. Ant asmens liudijimo parašyta data patvirtino Bleinio prielaidą, kad kūnas vandenyje išbuvo apie dvi savaites. Turbūt, misteris Raisas prieš dvi savaites vieną dieną negrįžo namo. Jo žmona pranešė apie dingimą ir tikriausiai jo duomenys buvo D. A. B. kartotekoje. Misis Rais buvo pakviesta atvykti kaip galima greičiau ir identifikuoti palaikus. Tuo tarpu Bleinis tęsė savo tyrimą.

Jis nusprendė, kad nors misteriui Raisui tebuvo 26 metai ir jam trūko rankų bei galvos, ir nors misteris Raisas buvo puikus kandidatas į anų rankų savininkus, visgi – po kruopštaus kūno tyrimo – jis nusprendė, kad kūnas, greičiausiai, galvos ir rankų neteko

susidūręs su laivo ar didelės valties sraigto ašmenimis. O be to, avialinijų krepšio dugne kraujo grupė buvo "0", o misterio Raiso kraujo grupė užrašyta - "AB". Ir dar: anų rankų dydis nurodė priklausomybę dideliam vyrui, o misteris Raisas, turint omeny trūkstamą galvą, tebuvo penkių pėdų ir aštuonių su puse colių ūgio, o tai nėra daug.

Kai misis Rais palaikus atpažino pagal vyro drabužius ir randą ant pilvo – rūbai po žiauraus susidūrimo su valties sraigtu ir dviejų savaičių mirkimo vandenyje, ne per geriausiai išsilaikė, tačiau randas liko nepakitęs, – taigi, kai ji atliko atpažinimą, pareiškė, kad misteris Raisas dirbo gretimoje valstijoje ir kas rytą plaukdavo keltu į darbą ir kas vakarą keltu grįždavo atgal, todėl panašu į tai, kad misteris Raisas nušoko, buvo nustumtas arba nukrito nuo kelto galo ir papuolė į sraigtą. Tą pačią dieną kruopščiai apieškojus Raiso butą, savižudybės laiško nerasta.

Taigi nelemta pareiga vertė Bleinį dar kartą paskambinti į 87-tąją ir atraportuoti Klingui, nuvargusiam savatgalio raiteliui, kad rankos, kurias jis tyrė pastarąsias dienas, nepriklausė *kūnui, išplautam į krantą tą rytą.*

Taigi, išvada – asmens nustatymo problema liko neišspręsta, o jaunasis Martos Livingston sūnus ir jaunasis jūreivis Karlas Androvičius – liko puikiausiomis galimybėmis.

Tačiau pirmadienis tęsėsi, labai liūdnas pirmadienis, nes lijo ir viskas turėjo įvykti pirmadienį.

Antrą valandą po pietų įvyko trečias dalykas.

Gretimoje valstijoje buvo sugauti du chuliganai ir abu davė Isolos adresus. Teletaipu užklausus Miesto policijos departamentą, paaiškėjo, kad vienas iš jų turi B-kortelę, bet apie kitą jokių žinių nebuvo. Vaikinai apiplėšė Šel benzino kolonėlę ir bandė skubiai pabėgti sudaužytu automobiliu. Jie taip skubėjo, kad net nepastebėjo plentu važiuojančios policijos mašinos ir įsirėžė tiesiai į artėjančio juodai-balto limuzino priekinį dešinį sparną. Taip baigėsi ta *maža išdaiga. Vaikinas su pistoletu, tas kuris buvo įtrauktas į įskaitą, buvo pavarde Robertas Germeinas.*

Antrasis vaikinas, nerūpestingasis vairuotojas, įsirėžęs į patrulio mašinos motorą, buvo Ričardas Livingstonas.

Kaip nerūpestingai jūs bevairuotumėt automobilį – reikalingos rankos. O Ričardas Livingstonas abi jas turėjo.

Šią informaciją Klingas priėmė 3.00 po pietų. Užrašė tai nuvargusiais drebančiais pirštais ir priminė sau, kad reikia pasakyti Karelai, jog teks išbraukti galimą auką.

4.10 po pietų telefonas vėl suskambo.

– Klausau, – tarė Klingas.

– Kas kalba? – paklausė moteriškas balsas.

– Detektyvas Klingas, 87-toji nuovada. O kas jūs?

– Misis Androvič, – atsiliepė balsas. – Misis Karl Androvič.

– O, sveika, misis Androvič. Kas nors bloga?

– Viskas gerai, – atkirto ji.

– Aš norėjau pasakyti, kas...

– Mano vyras grįžo, – tarė Meg Androvič.

– Karlas?

– Taip.

– Kada jis grįžo?

– Prieš kelias minutes, – atsakė ji. Kiek patylėjo, o tada pridūrė: – Jis atnešė man gėlių.

– Aš džiaugiuosi, kad jis grįžo, – prakalbo Klingas. – Pranešiu Dingusių asmenų biurui. Ačiū, kad paskambinot.

– Nėr už ką, – atsakė Meg. – Ar padarysit man paslaugą?

– Kokią, misis Androvič?

– Gal galėtumėt tai pasakyti tam kitam detektyvui? Karelai. Tokia jo pavardė?

– Taip, madam.

– Ar galit jam pasakyti?

– Kad jūsų vyras grįžo? Taip, madam, aš jam pasakysiu.

– Ne, ne tai. Ne tai noriu, kad pasakytumėt.

– O ką jūs norit, *kad jam pasakyčiau, misis Androvič?*

– Kad Karlas atnešė man gėlių. Pasakysit jam? Kad Karlas man atnešė gėlių, – ji padėjo ragelį.

Taigi štai kas įvyko pirmadienį.

Ir tai viskas.

Berniukai tebeturi darbo su dviem rankom ir nieko – kam jos galėtų priklausyti.

Antradienį įvyko susidūrimas gatvėje, gaisras kaiminystėje, be

to, moteriškė aptalžė vyrą keptuve, taigi, visi buvo labai užsiėmę.

Trečiadienį Stivas Karela grįžo į darbą. Tebelijo. Atrodė, kad niekada lietus nesibaigs. Nuo to laiko, kai patrulis Dženero rado pirmąją ranką, praėjo savaitė.

Praėjo visa savaitė, o berniukai atsidūrė ten, nuo ko ir pradėjo.

Dešimtas skyrius

Senutės, šiukšlių dėžėje radusios antrąją ranką, pavardė buvo Kolin (Mergelė) Breide. Nors šešiasdešimt ketverių metų amžiaus, ji tebebuvo jaunatviška, pilnai atitinkanti savo vardą. Iš tikrųjų atrodė lyg mergelė.

Vos tik paminėjus airių mergelę, prieš akis iškyla vaizdinys, viena dalimi susidedąs iš Šv. Patriko dienos ir trim dalim – iš Džono Hjustono "Romiosios": rudaplaukė, žaliaakė mergelė, bėganti per šilojus ryškiai mėlyno dangaus – banguojančiais sniego baltumo debesimis – fone, su laukine šypsena lūpose. Ir tu žinai, kad pabandęs paliesti ją, kaip mat gausi antausį. Ji airė – laukinė, pašėlusi, grynakraujė, jauna, amžinai jauna, amžinai jaunatviška.

Tokia buvo Kolin Breide.

Karelą ir Hosą ji priėmė tarsi atėjusius pas ją su piliarožių šakelėmis garbintojus. Vaišino juos arbata ir pasakojo pokštus sodriu, kaip gera airiška kava, airišku akcentu. Akys – žalsvos, švytinčios, oda – lygi, skaisti kaip septyniolikmetės. Plaukai – žili, bet galėjai būti tikras, kad kažkada buvo rudi, o lieknas liemuo ir dabar tilptų didelio vyro delnuose.

– Aš nieko nemačiau, – sakė ji detektyvams. – Nė gyvos dvasios. Tokią dieną visi sėdi namuose. Nei hole, nei ant laiptų, nei kieme nieko nesutikau. Tai buvo bjauri diena, man reikėjo pasiimti skėtį, bet aš to nepadariau. Vos nenumiriau pamačius, kas buvo toje šiukšlių dėžėje. Ar dar gersite arbatos?

– Ne, ačiū, misis Breidi. Tai jūs nieko nesutikote?

– Visiškai nieko, taigi. Gaila, kad negaliu padėti jums, nes tai šlykštus reikalas. Sukapoti žmogų – šlykštus reikalas. Barbariškas dalykas. – Ji patylėjo, vis gurkšnojo arbatą, o siaurame veide spindėjo žalios akys. – Ar jūs klausėte kaimynų? Ar klausėt jų? Gal jie ką matė.

– Pirmiausia norėjome pasišnekėti su jumis, misis Breidi, – atsakė Hosas.

Ji linktelėjo.

– Jūs airis, jaunuoli? – paklausė ji.

– Iš dalies.

Žalios akys suspindėjo. Ji paslaptingai linktelėjo ir daugiau nieko nesakė, tačiau Hosą studijavo įgudusia jaunos merginos, ne kartą vaikytos po visą kaimą, akimi.

– Ką gi, mes jau eisim, misis Breidi, – tarė Karela. – Labai ačiū jums.

– Pabandykit pakalbėti su kaimynais, – patarė ji. – Gal jie matė. Gal kas nors iš jų matė.

Niekas iš jų nieko nematė.

Jie apėjo visus butus šiame ir kaimyniniame name. Tada nuvargę per lietų patraukė atgal į policijos nuovadą. Tą patį momentą, kai Karela įėjo, Hernandezas jam perdavė žinią:

– Stivai, prieš pusvalandį skambino vaikinas iš dingusių asmenų biuro. Prašė Klingo, bet pasakiau, kad jo nėra, tai pasiteiravo kas dar dirba prie rankos avialinijų krepšyje bylos. Prašė, kad tu arba Klingas paskambintumėte, kai tik ateisite.

– Kokia jo pavardė? – paklausė Karela.

– Užrašyta bloknote. Bertolomju, ar kaip ten.

Karela atsisėdo prie savo stalo ir prisitraukė bloknotą.

– Romeo Bertoldis, – tarė garsiai ir paskambino į dingusių asmenų biurą.

– Helou, – tarė. – Čia Karela iš 87-tos nuovados. Mums neseniai skambino vaikinas Bertoldis, sakė...

– Aš esu Bertoldis.

– Sveikas. Ko norėjote?

– Kokia sakei tavo pavardė?

– Karela.

– Helou, bičiuli.

– Helou, – atsakė šypsodamasis Karela. – Ką norėjai pasakyti?

– Klausyk, žinau kad tai ne mano reikalas. Bet štai kas man atėjo į galvą.

– Nagi?

– Tas vaikinas – Klingas – praėjusią savaitę peržiūrėjo kartotekas. Aš su juo pasišnekėjau ir jis papasakojo, kad radot ranką kelioniniame avialinijų krepšyje. Vaikino ranką.

– Taip, tai tiesa, – sutiko Karela. – Ir ką pasakysi?

– Ką gi, bičiuli, tai ne mano reikalas. Tik jis ieškojo galimo sutapimo su dingimu ir vartė vasario bylas.

– Na?

– Sakė, kad tas krepšys buvo "Circle Airlines" firmos, teisingai?

– Teisingai, – atsakė Karela.

– O'kei. – Gal tai, ką aš pasakysiu turi su tuo ką nors bendro, o gal ir ne. Mes stengiamės surasti vieną damą, dingusią prieš kokias tris savaites. Tai striptizo šokėja, atvažiavusi čia iš Kanzas Siti sausio mėnesį. Ją vadina Burbulu Cezariu. Tai netikras vardas, Karela. Kai gimė buvo pavadinta Barbara Cezare, o scenoje – Burbulu. Ir patikėk, ji juos turi.

– O ką tai turi bendro su mūsų reikalu? – pasiteiravo Karela.

– Apie dingimą pranešė jos agentas – Čarlis Tudoras vasario tryliktą, Valentino dienos išvakarėse. O kokia šiandien diena?

– Vienuolikta, – tarė Karela.

– Teisybė. Taigi, praėjo daugiau nei trys savaitės. Šiaip ar taip, visą tą laiką mes jos ieškojome, knaisiojomės jos praeityje ir taip toliau. Ir štai ką sužinojome: iš Kanzas Siti ji atskrido lėktuvu.

– Taip?

– Taigi. O visa kita galite atspėti patys. Skrido "Circle Airlines" firmos lėktuvu. Gal tai tik sutapimas, o gal jums ką nors duos, nežinau. Pamaniau, gal pravers.

– Aha, – sutiko Karela.

– Sutinku, kad tai šūvis iš didelio nuotolio. Bet čia gali būti koks nors ryšys.

– O kokia klase ji skrido? – paklausė Karela. – Liukso? Turistine?

– Pirma klase, – pasakė Bertoldis. – Juk jie duoda krepšelius pirmos klasės keleiviams, ar ne?

– Aha, – atsakė Karela.

– Taip. Žinai, gal tai ir tikrai neturi nieko bendro. Bet, sakykim, ši dama dingo dėl to, kad patvarkė kokį nors vyruką? Turiu omeny, kad ta ranka buvo *"Circle Airlines"... – Bertoldis staiga nutilo, – ką gi, gal tai ir tolimas šūvis.*

– Kitų mes nebeturime, – tarė Karela. – Koks Tudoro adresas?

Kreo Bildingas stovėjo pačiame Izolos centre, Tiesiog Steme, ir tarnavo visų miesto muzikantų ir atlikėjų neoficialių susitikimų vieta. Šalimais buvo visą parą veikianti kafeterija bei kino teatras, o plačios durys atsivėrė į marmurinį holą beveik kaip Šv. Petro bažnyčioje.

Kiti aukštai virš holo vis prastėjo ir virto neištaigingom, neapstatytom repeticijų salėm; muzikos leidėjų, kompozitorių agentų jaukiais kabinetėliais; šen bei ten išnuomotom vietom stalui ir telefonui juristams, vedantiems nuo nelaimingų atsitikimų transporte nukentėjusiųjų bylas. Besiburiuojantys prie įėjimo ir hole vyrai bei moterys sudarė gana mišrią minią.

Čia galėjai matyti apsvaigusių, prislėgtų muzikantų su tenorinių saksofonų ir trombonų futliarais, aptarinėjančių įvairių grupių pasirodymus. Kai kurie ratu siuntė marichuanos suktines, o kitiems, atsidavusiems muzikai kaip religijai, nereikėjo išorinės stimuliacijos. Be to, čia buvo ilgaplaukių klasikos mėgėjų, nešinų obojų futliarais, dėvinčių minkštas fetrines skrybėles, aptarinėjančių Bostono arba Dalaso sezoną ir besidominčių, ar Bernšteinas gros filharmonijoje. Čia buvo moterų dainininkių – kanarėlių, strazdų – kurių šypsenos taip pat ištreniruotos kaip ir balsai. Nežiūrint į tai, kokia menka bebūtų grupė kurioje jos dainavo – į arkadą įeidavo taip, tarsi būtų Holivudo kino karalienės.

Čia buvo balerinų ir modernaus šokio šokėjų, dėvinčių trumpus juodus sijonukus, leidžiančius laisvai judėti. Aukšti kulniukai kaukšėjo marmurinėmis grindimis, jos ėjo ta ypatinga krypuojančia eisena, būdinga visiems profesionaliems šokėjams. Čia buvo ir striptizo šokėjų – stambių, išbalusių moterų, nematančių saulės, nešiojančių tamsius akinius, ryškiai dažytomis lūpomis. Buvo čia ir leidėjų, papsinčių cigarus, atrodančių kaip tas stereotipas, kurį rusai susidarė apie amerikiečių kapitalistus. Buvo kompozitorių, turinčių šiokią tokią sėkmę, demonstratyviai laikančių plokšteles; turinčių didelį pasisekimą kompozitorių, blogai dainuojančių ir dar blogiau grojančių pianinu, bet vaikščiojančių su šaltu pasitikė-

jimu savimi, tarsi iš jų ausų lietųsi patefono garsai.

Viršuje vykó repeticijos; repetavo mažos grupelės ir dideli ansambliai: pianinai, būgnai, šokiai, simfonijos ir improvizuoti džem sešenai. Vienintelis dalykas, vykstąs Kreo Bildinge be repeticijų – dialogai hole ir prie įėjimo.

Sunku pasakyti, ar Čarlio Tudoro dialogas buvo surepetuotas, ar ne. Nedidelis kabinetas glaudėsi aštuonioliktame aukšte. Laukiamajame ant medinio suolo sėdėjo dvi aukštos, išblyškusios, apkūnios merginos, laikančios skrybėlių dėžes. Tolimesniame kambario kampe, už stalo, sėdėjo neaukšta, rausvaskruostė, plokščia krūtine, mergina. Karela, priėjęs prie jos, kyštelėjo pažymėjimą ir tarė:

– Mes iš policijos. Norėtume pasišnekėti su misteriu Tudoru.

Sekretorė pirmiausia apžiūrėjo Hosą, po to ir Karelą. Abi išblyškusios striptizo šokėjos, sėdinčios ant suolo, dar labiau pabalo. Aukštesnioji staiga pašoko, pasičiupo skrybėlės dėžę ir skubiai išėjo. Antroji įsigilino į "Variete" *numerį*.

– Kokiu reikalu? – paklausė sekretorė.

– Mes tai aptarsime su misteriu Tudoru, – atsakė Karela. – Gal pasakytumėte jam, kad mes čia?

Mergina timptelėjo lūpas ir nuspaudė telefono mygtuką.

– Misteri Tudorai, čia atėjo porą džentelmenų, tvirtinančių, *kad jie detektyvai. Sako turį reikalą į jus, misteri Tudorai. Negaliu pasakyti, niekada nesu jų mačiusi. Taip, pažymėjimą jis parodė. Taip, sere,* – *ji padėjo ragelį.*

– Turėsite minutėlę palaukti. Kažkas ten yra.

– Ačiū, – tarė Karela.

Jie apžiūrinėjo nedidelį laukiamąjį. Antroji striptizo šokėja, pasislėpusi už "Variete", *sėdėjo nejudėdama, nedrįsdama net perversti puslapio. Kambario sienos buvo nukabinėtos nespalvotomis striptizo šokėjų nuotraukomis įvairiomis provokuojančiomis pozomis. Visos – su parašais. Dauguma prasidėjo žodžiais: "Čarliui, kuris...", o baigėsi egzotiškais vardais – Liepsna, Fakelas, Maja, Egzota ar Bali. Hosas vaikštinėjo po kambarį apžiūrinėdamas nuotraukas. Mergina iš už* "Variete" *numerio sekė jį akimis. Galų gale labai plonu balseliu, kuris rodės dar menkesnis kalbant tokiai*

stambiai moteriai, tarė:

– Tai aš.

Hosas atsisuko.

– Ką? – paklausė jis.

– Su kailiniais. Ta nuotrauka, į kurią jūs žiūrėjote. Ten aš.

– O-o. O, – tarė Hosas ir pasisuko į nuotrauką. Vėl atsigręžęs į merginą, pasakė:

– Aš jūsų nepažinau su... – nutilęs šyptelėjo.

Mergina patraukė pečiais.

– Marla? Toks jūsų vardas? Rašysena nelabai aiški.

– Taip, Marla, – atsakė toji. – Iš tikrųjų tai Meri Lu, bet pirmasis agentas pakeitė į Marlą. Skamba egzotiškiau, ar jums taip neatrodo?

– Taip, taip, žinoma, – sutiko Hosas.

– O kaip jus vadinti?

– Hosu.

– Ir viskas?

– Ne, ne. Mano vardas Kotonas. Kotonas Hosas.

Mergina kurį laiką spoksojo į jį. O tuomet paklausė:

– Jūs *taip pat striptizo šokėjas? – prapliupo juoktis. – Atleiskit, – pasakė, – bet turite sutikti, kad jūsų pavardė taip pat labai egzotiška.*

– Tikriausiai, – nusišypsojo Hosas.

– Ar misteris Tudoras turi kokių nors rūpesčių? – paklausė Marla.

– Ne, – Hosas papurtė galvą. – Neturi.

– Tai kodėl jūs norite su juo pasikalbėti?

– O jūs *kodėl norite su juo pasikalbėti? – paklausė Hosas.*

– Noriu gauti darbo.

– Sėkmės, – palinkėjo Hosas.

– Ačiū. Jis geras agentas. Turi daug egzotiškų šokėjų. Esu tikra, kad ir man jis ką nors turės.

– Ką gi, – tarė Hosas. – Tikėkimės.

Mergina linktelėjo ir minutėlę patylėjo. Pakėlė "Variete" *numerį, pervertė ir vėl padėjo.*

– Jūs dar nepasakėte man, kodėl norite pamatyti misterį

Tudorą, – pasakė ji, ir tą akimirką atsidarė kabineto durys: atkišusi biustą į laukiamąjį išėjo didinga brunetė, kaukšėdama aukštais kulniukais, kurie ją darė keturiais coliais aukštesnę.

– Labai dėkui, Čarli, – sušuko ji, beveik susidurdama su Karela, kuriam skubiai tarė:

– O atleisk man, brangusis, – ir iškaukšėjo iš kambario.

Ant sekretorės staliuko suskambo telefonas. Ji pakėlė ragelį.

– Taip, misteri Tudorai, – pasakė ir padėjo ragelį. – Misteris Tudoras jūsų laukia.

– Sėkmės, – pasakė Marla Hosui ir pasitraukė nuo suolo.

– Ačiū, – atsakė Hosas. – Jums taip pat.

– Jei man kada prireiks faro, – šūktelėjo ji įkandin, – aš jums paskambinsiu.

– Prašom, – sutiko Hosas ir nusekė paskui Karelą į Tudoro kabinetą.

Kabinetas buvo dar gausiau išpuoštas egzotiškomis šokėjų nuotraukomis, kurių buvo tiek daug, jog Tudoras ir jo stalas beveik išnyko toje parodoje. Tudoras – augalotas maždaug keturiasdešimties metų vyriškis, apsivilkęs tamsiai ruda eilute ir pasirišęs pilkai auksinį kaklaraištį. Galva – apžėlusi trumpais juodais plaukais, žilstelėjusiais ties smilkiniais, juodais ūsais, tokiais kaip Ernio Kovakso. Jis rūkė cigaretę, įdėtą į aukso ir juodos spalvos kandiklį. Mostu pakvietė detektyvus sėstis; blykstelėjo žiedas su rožiniu deimantu.

– Kiek supratau, jūs – policininkai, – pasakė jis. – Ar tai turi ką nors bendro su Barbara?

– Taip, sere, – atsakė Karela. – Jei mes teisingai supratome, jūs esate tas džentelmenas, kuris pranešė apie mis Cezar dingimą?

– Taip, – sutiko Tudoras. – Atleiskite sekretorei šiurkštumą. Kartais pasitaiko policininkų skambučių, nieko bendra neturinčių... na, ne tokiu rimtu reikalu kaip Barbara.

– Kokių skambučių? – pasidomėjo Hosas.

– O, žinot. Kur nors sustabdomas šou, o jame yra kelios mano merginos ir iš karto prisistato policija. O aš juk tik surandu joms darbą. Neaiškinu kaip laikytis mandagumo taisyklių, – Tudoras

gūžtelėjo pečiais. Jo kalbėsena buvo keista – absoliučiai dirbtinis tonas. Jis kalbėjo su angliška precizija ir susidarė įspūdis, kad prieš leidžiant žodžiams išsprūsti iš burnos, jis rūpestingai juos parenka. Tačiau elegantiška intonacija ir suapvalintos balsės buvo ištariamos šiurkščiausiu, pačiu baisiausiu miestietišku akcentu, kokį Karelai kada teko girdėti. Keisčiausia buvo tai, kad Tudoras, atrodė, visai nepastebi akcento, išduodančio jo kilmę iš Izolos arba Kalems Pointo. Jis džiaugsmingai ir nepriekaištingai kapojo žodžius ir tai sudarė įspūdį, kad jis yra Lordų Rūmų narys, sakantis kalbą savo draugams perams.

– Aš iš tikrųjų neatsakau už tai, kokius pasirodymus ruošia mano klientai, – paaiškino Tudoras. – Norėčiau, kad policija tai suprastų. Aš tik įdarbininmo agentas, o ne choreografas. – Jis šyptelėjo. – O kaip dėl Barbaros, – pasiteiravo. – Ką jūs girdėjote?

– Visiškai nieko, misteri Tudorai. Mes tikimės, kad jūs mums papasakosite daugiau apie ją.

– O...o.

Tudoras ištarė tik tiek, bet ryškiai girdėjosi nusivylimas, kuris netrukus pasirodė ir veide.

– Atsiprašome, jei sužadinome jūsų viltis, misteri Tudorai, – tarė Karela.

– Nieko, – pasakė Tudoras. – Tiesiog...

– Ši mergina jums daug reiškė?

– Taip, – atsakė Tudoras. Linktelėjo galvą. – Taip.

– Biznio sferoje? – pasiteiravo Hosas.

– Biznio? – Tudoras papurtė galvą. – Ne, ne biznio. Esu turėjęs geresnių striptizo šokėjų. Ir dabar *turiu geresnių. Pavyzdžiui, ta merguželė, kuri ką tik išėjo. Jos vardas – Peiven, atvyko iš Frisko pernai liepos mėnesį ir tiesiog užkūrė šį metropolį. Nuostabi. Absoliučiai puiki, o jai tik dvidešimt metų, ar galėtumėt tuo patikėti? Prieš save ji turi ilgą ateitį, šita mergaitė. O Barbara, žinote, buvo ne vaikas.*

– Kiek jai metų?

– Trisdešimt ketveri. Žinoma, yra šokėjų, kurios tęsia pasiro-

dymus iki penkiasdešimties. Nežinau kitų atlikėjų ar net moterų, *kurios taip didžiuotųsi savo kūnu kaip egzotiškosios šokėjos. Manau, kad čia yra narcisizmo. O gal aš per giliai taikau. Jos žino, kad jų kūnas – jų turtas. Todėl ir rūpinasi savimi. Barbara, nors ir isdešimt ketverių, turėjo... – Tudoras nutilo. – Atleiskite. Aš pratau kalbėti apie ją būtuoju laiku. Tiesiog, kai koks nors asmuo švyksta, dingsta, tai apie jį galvojama kaip apie* prapuolusį *ir ežuvis nevalingai ištaria tuos žodžius. Atleiskit.*

– Ar turėtumėm suprasti, misteri Tudorai, kad tarp jūsų ir mis Cezar buvo kas nors daugiau, nei biznio santykiai.

– Daugiau? – perklausė Tudoras.

– Taip, ar tai buvo...

– Aš ją myliu, – abejingu tonu tarė Tudoras.

– Štai kaip, – numykė Karela.

– Taip, – Tudoras ilgokai patylėjo. – Aš ją myliu. Vis dar yliu. Turiu to nepamiršti. Turiu nepamiršti, kad vis dar ją myliu kad ji vis dar čia.

– Čia?

– Taip. Čia. Kažkur šitame mieste, – Tudoras palingavo alvą. – Nieko jai neatsitiko. Ji tebėra ta pati Barbara, besijuoanti, meili... – jis nebaigė sakinio. – Ar jums teko matyti jos otrauką, džentelmenai?

– Ne, – atsakė Karela.

– Tikiuosi, kad kelias turiu. Ar jos gali jums padėti?

– Taip, galėtų.

– Kelias aš jau daviau dingusių asmenų biurui. Ar jūs iš D. A. ?

– Ne.

– Ne, taip ir maniau. Tai kodėl domitės Barbara?

– Veikiame patariamojo balso kompetencijoje.

– Suprantu, – Tudoras atsistojo. Stovėdamas jis atrodė auesnis – didžiulis, virš šešių pėdų ūgio, vyras. Jis grakščiai nuėjo r kambarį prie spintelės.

– Tikriausiai čia bus, – pasakė jis. – Paprastai aš padarau merginų nuotraukas iš karto po kontrakto sudarymo. Kai Barbara pirmą kartą pas mane atėjo, taip pat padariau kelias.

– O kada tai buvo, misteri Tudorai?

Tudoras nepakėlė galvos nuo aplankų. Jam kalbant, rankos guviai judėjo.

– Sausio mėnesį. Atvažiavo iš Kanzas Siti. Mane jai rekomendavo vienas draugas šou metu. Buvau pirmas asmuo, kurį ji sutiko šiame mieste.

– Reiškia, ji iš karto atėjo pas jus, misteri Tudorai?

– Tiesiai iš aerouosto. Padėjau jai įsikurti. Įsimylėjau iš pirmo žvilgsnio.

– Tiesiai iš aerouosto? – paklausė Karela.

– Ką? Taip. A, štai tos nuotraukos. – Jis atsisuko nuo aplankų, nešdamas kelias blizgančias nuotraukas.

– Štai Barbara, džentelmenai. Burbulas Cezaris. Argi ji negraži?

Karela nepažvelgė į nuotraukas.

– Tai sakot, kad atvažiavo tiesiai iš aerouosto?

– Taip. Dauguma šių nuotraukų...

– Ar ji turėjo kokį bagažą?

– Bagažą? Taip. Tikriausiai. O ką?

– Koks tai buvo bagažas?

– Atrodo – lagaminas. Didelis.

– Daugiau nieko?

– Neatsimenu.

– Ar ji neturėjo mažo mėlyno kelioninio krepšio? – paklausė Hosas.

Tudoras susimąstė.

– Taip, atrodo, turėjo. Tokį, kuriuos dalina avialinijos. Taip, turėjo.

– "Circle Airlines" firmos, misteri Tudorai?

– Neatsimenu. Galbūt "Pan American".

Karela linktelėjo ir paėmė nuotraukas.

Mergina vardu Barbara "Burbulas Cezaris" neatrodė 34-rių metų, bent jau nuotraukose. Jose galėjai matyti šviesiaplaukę besišypsančią brunetę, laisvai įsisupusią į kažką panašaus kaip žvejo tinklas, kuris ne itin dengė merginos grožybes. O pastarųjų

ji turėjo apsčiai. Barbaros žvilgsnis ir išraiška aiškiai buvo paruošti iššaukti geismą. Apžiūrinėdamas nuotraukas, Karela buvo visai tikras, kad tai identiškas žvilgsnis, kuriuo Ieva apdovanojo Adomą, paragavusi obuolio. Tas žvilgsnis bylojo tik vieną vienintelį dalyką ir netgi suprasdamas, kad tai išmokta, kad tai tik merginos profesijos triukas, Karela pajuto, jog delnai sudrėko.

– Ji puiki, – tarė jis dirbtiniu tonu.

– Nuotraukos jos neatspindi, – pasakė Tudoras. – Ji puikaus sudėjimo ir... ir turi vibraciją, kurią galima pajusti tik su ja bendraujant. Yra, džentelmenai, vibruojančių žmonių – Barbara viena iš jų.

– Sakėt, kad padėjote jai įsikurti, misteri Tudorai. Ką konkrečiai padarėte?

– Pradžiai parūpinau vietą viešbutyje, kol ji nesusirado sau gyvenamos vietos. Paskolinau pinigų. Pradėjau reguliariai susitikinėti su ja. Ir, žinoma, gavau jai darbo.

– Kur?

– "Karaliuje ir karalienėje". Puikus klubas.

– Kur jis yra, misteri Tudorai?

– Komerciniame miesto rajone, didžiajame kvartale. Aš įtaisiau ten keletą labai puikių merginų. Ir Peiven, atvažiavusi iš Frisko, ten pradėjo. Bet, žinoma, Peiven labai aukštos klasės šokėja ir aš labai greitai ją prastūmiau. Dabar ji dirba Stryte. Vietelėje, vadinamoje "Perlų vėrinys". Ar jūs žinote?

– Lyg ir girdėta, – pasakė Karela. – Ar jūsų nuomone mis Cezar nebuvo labai aukštos klasės šokėja?

– Ne, nebloga. Bet ne aukščiausios rūšies.

– Nežiūrint tos... vibracijos?

– Vibracija buvo jos asmenybės dalis. Kartais scenoje tai matyti, o kartais – ne. Patikėkite, jei Barbara galėtų inkorporuoti šitą... vidinį spindesį savo pasirodyme, galėtų tapti didžiausia, iš visų puikiausia. Neprilygstama. Ir čigonę Rozą Li, ir Margi Hart, Rozitą, Lili Sent Kyr, sakau jums, Barbara jas visas būtų nustelbusi. – Jis papurtė galvą. – Ji buvo antros rūšies striptizo šokėja. Scenoje nesimato nieko, išskyrus didingą kūną ir, žinoma, aprangą, kurią visos striptizo šokėjos dėvi. Bet ne spindesys, ne vibracija, ne... gyvybės jėga, vadinkite tai kaip norite. Tai jaučiama tik su ja bendraujant. Čia ir yra, suprantate, visas skirtumas.

– O tuo metu kai dingo, ji dirbo "Karaliuje ir karalienėje"?

– Taip. Ji neatėjo į pasirodymą vasario dvyliktą dieną. Klubo savininkas pranešė man – jos agentui – ir aš paskambinau jai į namus. Tuo metu ji gyveno su kitomis dviem merginomis. Toji, kuri pakėlė ragelį, pasakė, kad jos nematė nuo ankstyvo tos dienos ryto. Aš labai susirūpinau ir išėjau ieškoti. Bet miestas didelis, džentelmenai.

– Taip.

– Sekantį rytą, vasario tryliktą, aš paskambinau į policiją, – Tudoras nutilo. Pro detektyvų galvas jis žvelgė į langą, už kurio nepaliaujamas lietus skalavo Kreo Bildingo plytas.

– Valentino dienos proga nupirkau jai vėrinį. Ruošiausi padovanoti. – Jis palingavo galvą. – O dabar jos nebėra.

– Koks tai vėrinys, misteri Tudorai?

– Rubinų. Žinote, jos plaukai juodi, visiškai juodi ir gilios rudos akys. Maniau, kad rubinai, rubinų ugnis... – jis vėl patylėjo. – Bet jos juk nėra, ar ne?

– Kam priklauso "Karalius ir karalienė", misteri Tudorai?

– Rendžiui Simsui, pilnas jo vardas Rendolfas, bet visi vadina Rendžiu. Jis laiko labai švarią įstaigą. Jūs skambinsite jam?

– Taip. Gal jis galės mums padėti.

– Surasite ją, ar ne? – paklausė Tudoras. – O, viešpatie, prašau, suraskite ją.

Vienuoliktas skyrius

Iš tikrųjų "Karalius ir karalienė" buvo toliausiai nuo centro nutolusiame didžiojo kvartalo pakraštyje, artėliau rudų mūrinių namų, susigrūdusių šoninėse Hol Avenju gatvelėse, o ne prie restoranų, kavinių, teatriukų ir meno krautuvėlių, esančių šalia Kenopi Avenju.

Įėjimas į klubą buvo vienu laipteliu žemiau nei šaligatvis. Dešinėje, stengiantis pamėgdžioti vitražą, iš spalvotų stiklo gabaliukų – langas, kurio kairėje pavaizduotas kortų karalius, o dešinėje – karalienė. Efektas – stulbinantis: langas iš vidaus taip apšviestas, kad rodės stipri saulės šviesa žaidžia stikle. Be to, įspūdis buvo didingas ir stebinantis. Stebinantis todėl, kad ant striptizo klubo įprasta matyti ką nors rėksmingesnio, na, plakatų su natūralaus dydžio amazone-lėlyte, nupiešta sprogimo blyksnyje. Tačiau šio klubo išorėje nesimatė jokių plakatų. Be to, nebuvo jokių raidžių, skelbiančių jo pavadinimą. Tik laukųjų durų centre pritvirtintas mažas apvalus auksinis herbinis skydas – vienintelė klubo pavadinimo nuoroda. Ant kito apvalaus auksinio skydelio, įtaisyto žemesnėje durų pusėje, išgraviruotas adresas: "12 N".

Hosas ir Karela įėjo vidun.

Klube vyravo lengvo nuovargio atmosfera, paprastai būdinga naktiniams klubams, ypač dienos metu. Ši atmosfera seniai stebino Karelą. Įspūdis toks, lyg dešimtą ryto Šrafte būtum sutikęs deimantais išsipuošusią, juodu aksomu išsidabinusią pagyvenusią moterį. Karalius ir karalienė atrodė panašiai: pernelyg puošniai išsičiustiję ir pernelyg nuvargę šiomis dienos valandomis ir, turbūt, vienišesni. Nesijautė jokių gyvybės požymių.

– Ei! – sušuko Karela. – Ar čia kas nors yra?

Ilgame kambaryje aidu nuskambėjo jo balsas. O tolimajame gale pro langą sklido vienintelis blyškus lietaus nublankintas šviesos pluoštas. Po jį sklandė dulkės, o šviesa krito ant tuščių, aplink stalą stovinčių, kėdžių.

– Ei! – šūktelėjo vėl.
– Tuščia, – tarė Hosas.
– Atrodo. Ar yra kas nors? – vėl baubtelėjo Karela.
– Kas ten? – pasigirdo balsas. – Atidarome tik šeštą valandą.
– Kur jūs? – sušuko Karela tam balsui.
– Virtuvėje. Uždaryta.
– Ateikite čia minutėlei, gerai?
Staiga prieblandoje išniro besišluostantis rankas į indų rankšluostį vyriškis. Trumpam pateko į siaurą šviesos pluoštelį ir priėjo prie detektyvų.
– Uždaryta, – pakartojo.
– Mes iš policijos, – atsakė Karela.
– Vis tiek uždaryta. Ypač policininkams. Jei jus aptarnaučiau, prarasčiau alkoholio licenziją.
– Jūs – Rendis Simsas? – paklausė Hosas.
– Taip, – atsakė Simsas. – O ką? Ką aš padariau?
– Nieko. Ar negalėtumėm kur nors prisėsti ir pasišnekėti?
– Prašom, sėskit kur norit, – pasiūlė Simsas. – Prie bet kurio stalo.
Jie atitraukė kėdes ir atsisėdo. Keturiasdešimtmečio Simso plaukai buvo smėlio spalvos, o balti marškiniai prie kaklo atsegti, rankovės užraitotos. Gražiame veide matėsi šioks toks susirūpinimas. Simsas priminė žmogų, praleidžiantį vasaras Sent Tropeze tarp bikini pasipuošusių merginų, o žiemas – Sent Moritse, slidinėjant be apkaustų apsaugos. Karela galėtų prisiekti, kad jis turi Mersedesą ir rytietiškų prostitučių kolekciją.
– Koks reikalas? – paklausė Simsas. – Koks nors pažeidimas? Aš įdėjau kitas duris ir uždėjau arendos ženklus. Tai ko jūs dar norit?
– Mes ne gaisrininkai, – tarė Karela, – o policininkai.
– Koks skirtumas? Policininkai ar gaisrininkai. Kai tik kuris jų pasirodo, man prisideda išlaidų. Tai ko jūs norit?
– Ar jūs pažįstate merginą vadinamą Burbulu Cezariu?
– Taip, – atsakė Simsas.
– Ji pas jus dirba?
– Taip, ji dirbo pas mus.
– Ar galėtumėt numanyti, kur ji yra?

– Ne, nenumanau. O ką? Ji ką nors pridirbo?
– Atrodo, kad prapuolė.
– Ar tai nusikaltimas?
– Nebūtinai.
– Tai kam jums jos reikia?
– Norim pasikalbėti su ja.
– Ne jūs vienas, – tarė Simsas.
– Ką turit omeny?
– Tik tiek, kad kiekvienas, atėjęs pas mus, panorėdavo pasikalbėti su Barbara. Ji labai patraukli mergina. Įžūli, bet patraukli.
– Ar ji sudarydavo jums rūpesčių?
– Taip, bet ne biznio srityje. Ji visada laiku atvykdavo, kai reikėdavo atlikdavo pasirodymą ir palaikė draugiškus santykius su lankytojais, taigi, šiuo atžvilgiu viskas tvarkoj.
– Tai kas *tada netvarkoj?*
– Na, čia būdavo muštynių.
– Dėl Barbaros?
– Taip.
– Tarp ko?
– Kaip tai tarp ko?
– Na, kas mušėsi?
– O, aš nepamenu, – atsakė Simsas. – Lankytojai. Su tom striptizo šokėjom toks dalykas: vyras stebi kaip moteris nusrenginėja ir pamiršta, kad jis sėdi tarp publikos, o mergina – atlikėja. Jį apninka fantazijos, kuriose jis yra vienas su šia mergina, ir ji nusirengia tik dėl jo. *Na, kartais ta fantazija neišnyksta ir uždegus šviesas. O kai ta pati fantazija apsėda du vaikinus, tai būna bėda. Jei vyras galvoja, kad mergina priklauso* jam *ir nusirengia* jam, *tai jam nepatinka, jei kitas susidaro, tokį patį įspūdį. Į darbą paleidžiami kumščiai. taigi, mes juos išmetame ant šaligatvio. bent jau taip darėm. Dabar jau to nebedarom.*
– Dabar leidžiate jiems muštis? – pasiteiravo Hosas.
– Ne. Dabar neduodame progos fantazijoms įsisiautėti.
– O kaip jums tai pavyksta?
– Paprastai. Nebeturim striptizo šokėjų.
– O! Jūs pakeitėte klubo pobūdį?
– Taip. Nei striptizo, nei orkestro, nei šokėjų. Vien tik aukštos klasės džiazo pianistas ir taškas. Alkoholis, prieblanda ir rami

muzika. Atsivedi savo kadrą ir laikai rankas prie jos, *o nelendi prie damų scenoje. Per pastarąsias dvi savaites nebuvo nė vienų muštynių.*

– Kas jus privertė imtis naujos politikos, misteri Simsai?

– Tiesą pasakius Barbara prie to nemažai prisidėjo. Ji išprovokuodavo muštynes. Manau, kad tyčia taip darė. Iš publikos pasirinkdavo porą stambiausių vyrukų ir paeiliui atlikdavo savo pasirodymą, iš pradžių prieš vieną, vėliau – prieš kitą. Po to, išėjusi į priekį, vaidindavo jiems abiems ir be abejo jie šokdavo muštis. Ir štai vieną vakarą ji į darbą neateina, man teko pasitenkinti antraeilėmis šokėjomis. Tas vakaras čia buvo kaip mėgėjiškas. O rūpesčiai dėl orkestro, patikėkite, dėl tokio lygio pernelyg dideli.

– O kokie tie rūpesčiai?

– O-o, visokie. Vienas vyrukas – trombonistas – buvo alkoholikas. Taigi niekada nežinojai ar jis ateis į darbą, ar kur nors griovyje vemia. O ir būgnininkas nieko nesakęs dingo, tiesiog vieną vakarą nepasirodė. Orkestre, akomponuojančiame striptizui, būgnininkas labai svarbus asmuo. Taigi, aš likau be vedančiosios šokėjos ir be būgnininko. Galite įsivaizduoti, koks šou buvo tą vakarą?!

– Leiskit išsiaiškinti, – įsiterpė Karela. – Tai jūs sakote, kad Barbara ir tas būgnininkas dingo tuo pačiu metu?

– Taip, tą patį vakarą.

– O kada tai buvo?

– Tiksliai nepamenu. Atrodo prieš Valentino dieną.

– Kokia to būgnininko pavardė?

– Maikas kažkoks tai. Itališka pavardė. Sunkiai ištariama. Neatsimenu. Iš Č raidės.

– Ar Barbara draugavo su Maiku?

– Lyg ir ne. Šiaip ar taip niekada nieko tarp jų nepastebėjau. Išskyrus įprastą plepėjimą tarp merginų ir orkestro vyrų. Bet nieko ypatingo. A-a, suprantu, – susigriebė Simsas. – Jūs manote, kad jie nusiplovė kartu, ar ne?

– Nežinau, – atsakė Karela. – Galimas dalykas.

– Su striptizo šokėjomis ir muzikantais viskas įmanoma, – sutiko Simsas. – Aš džiaugiuosi atsikratęs jais, patikėkite. Tas pianistas, kuris pas mane dabar dirba, groja labai šiltą muziką, visi sėdi tamsoje ir klauso, tai puiku. Ramu. Man nereikia muštynių ir

intrigų.

– Jūs negalite prisiminti būgnininko pavardės?

– Ne.

– Pamėginkit.

– Prasideda raide Č, tai viskas ką galiu pasakyti. Negaliu pakęsti itališkų pavardžių.

– O kaip vadinosi ansamblis? – paklausė Karela.

– Nemanau, kad jis turėjo pavadinimą. Muzikantai buvo atsitiktinai susirinkę.

– Bet lyderis buvo, ar ne?

– Na, jis nebuvo visiškas lyderis. Ne tas žmogaus tipas, kuriuo norėtųsi sekti, jeigu suprantate mane. Jis tiesiog buvo vyrukas, surinkęs dirbti kartu kelis muzikantus.

– O kaip jo pavardė?

– Eliotas. Eliotas Čeimbersas.

– Dar vienas reikalas, misteri Simsai, – tarė Karela. – Barbaros agentas mums sakė, jog ji gyveno su kitom dviem merginom. Ar jūs jas pažįstate?

– Vieną pažįstu, – atsakė nedvejodamas Simsas. – Marla Filips. Ji taip pat dalyvavo šou.

– Ar žinote kur ji gyvena?

– Knygoje užrašyta, – atsakė Simsas. Jis nutilo ir pažvelgė į detektyvus. – Ar viskas?

– Viskas, – atsakė Karela.

*

Išėjus laukan, Hosas tarė:

– Kokią išvadą galima padaryti?

Karela gūžtelėjo pečiais:

– Reikia užeiti pas muzikantus ir pasistengti sužinoti to būgnininko Maiko pavardę.

– Ar būgnininkų rankos didelės?

– Iš kur aš žinau? Tai neatrodo kaip paprastas sutapimas, ar ne? Abu išnyksta tą patį vakarą.

– Taigi, – sutiko Hosas. – O kaip dėl Marlos Filips?

– Kodėl tau neužėjus jos aplankyti?

– Gerai, – sutiko Hosas.

– Matai koks aš puikus vyrukas? Pats užsiimu muzikantais, o tau palieku striptizo šokėjas.

– Tu gi vedęs, – atsakė Hosas.
– Ir dar esu tėvas, – pridūrė Karela.
– Ir tėvas, *teisingai.*
– Jei tau reikės pagalbos, aš būsiu nuovadoj.
– O kokios pagalbos man galėtų prireikti? – susidomėjo Hosas.

Marla gyveno pirmame rudo mūrinio namo aukšte, kuris nuo "Karaliaus ir karalienės" buvo per keturis kvartalus. Vardinėje lentelėje ant pašto dėžutės buvo trijų pavardžių kombinacija: Filips – Cezare – Smit. Hosas spustelėjo mygtuką, palaukė atsakančiojo skambučio, atidarančio duris, ir įėjo į holą. Butas buvo pačiame koridoriaus gale. Paskambino. Durys beveik iš karto atsidarė.

Marla Filips pažvelgė į jį ir tarė:

– Hei!

Jis, žinoma, iš karto pažino ją ir stebėjosi, kur šiandien buvo jo mintys, kad nesugebėjo susieti jos vardo, kai tik Simsas paminėjo jį.

– Tu tas faras iš misterio Tudoro ofiso?
– Taip, tai aš, – atsakė Hosas.
– Žinoma, Kotonas toks ir toks. Nagi, įeik Kotonai. Vaikine, tai siurprizas. Aš ką tik grįžau namo. Tau pasisekė, kad mane radai. Po dešimties minučių man reikia išeiti. Įeik, įeik. Sušalsi stovėdamas hole.

Hosas įėjo. Atsistojęs prie Marlos, pamatė kokia ji aukšta. Pabandė įsivaizduoti ją bėgimo takelyje, bet tai sunkokai sekėsi, todėl, atmetęs tą mintį, nusekė jai iš paskos gilyn į kambarį.

– Nekreipk dėmesio į išmėtytus apatinius drabužius, – pasakė Marla. – Aš gyvenu su tokia mergina. Ji aktorė. Iš dramos teatro. Nori išgerti?
– Ne, ačiū, – atsisakė Hosas.
– Ankstoka, ką? Klausyk, gal padarytum man paslaugą?
– Žinoma, – sutiko Hosas.
– Aš turiu paskambinti į tarnybą, reikia paklausti ar niekas manęs neieškojo. Gal pašertum katiną? Vargšelis turbūt išbadėjęs.
– Katinas?
– Aha, Siamo katinas. Jis čia kažkur vaikštinėja. Į virtuvę atbėgs tą pačią akimirką, vos tik išgirs barškant indus. Kačių

maistas po kriaukle. Atidaryk skardinę ir įdėk truputį į dubenėlį. Ir gal galėtum pašildyti pieno? Jis negali pakęsti šalto pieno.

– Gerai, – sutiko Hosas.

– Tu labai mielas, – pasakė ji. – Na, tai pirmyn, pašerk jį. Po minutės ateisiu.

Ji nuėjo prie telefono, o Hosas į virtuvę. Kačių maisto skardinę atidarinėjo sekamas įdėmaus, apsireiškusio tą pačią akimirką, Siamo katino žvilgsnio. Jis dar klausėsi ką Marla šneka kitame kambaryje.

– Ir misteris koksai? – klausinėjo telefono. – Gerai, nors nieko tokia pavarde ir nepažįstu, bet paskambinsiu jam vėliau, gal po pietų. Kas dar? O'kei, ačiū.

Padėjusi ragelį atėjo į virtuvę.

– Dar šildai pieną? – nustebo. – Bus per karštas. Geriau jau nuimk.

Hosas nuėmė prikaistuvį ir supylė pieną į dubenėlį.

– O'kei, eime, – tarė Marla. – Man reikia persirengti, tu nieko prieš? Po kokių penkių minučių man reikia būti pozavimo seanse. Dirbu modeliu. Žurnaluose. Vyrams. Eime, eime, paskubėk, štai čia.

Jis paskui ją nusekė į miegamąjį, kuriame stovėjo dvi dvigulės lovos, didelis tualetinis stalas, kelios kėdės, visur mėtėsi senos kartoninės dėžutės nuo kavos, mediniai šaukšteliai ir bet kaip ant grindų bei ant bet kokio įmanomo paviršiaus – drabužiai.

– Atleisk už netvarką, – tarė Marla. – Mano kambario draugė – apsileidėlė.

Ji nusiėmė švarkelį ir numetė jį ant grindų, tuo pat metu iššoko iš lakuotų batelių. Pradėjo iš po sijono traukti palaidinukę, bet susigriebusi tarė:

– Gal nusisuktum? Nenorėčiau apsimesti drovia moterim, bet tokia esu.

Hosas nusisuko, stebėdamasis, kaip Marla Filips gali nusirenginėti šimto vyrų akivaizdoje, o tą patį veiksmą miegamajame prieš vieno vyro akis laikė nepadorumu.

"Ak, tos moterys", – *pagalvojo trukteldamas pečiais. Už nugaros girdėjo beprotišką medvilnės ir šilko šlamesį.*

– Nepakenčiu juosmenėlių, – tarė ji. – Esu stambi mergina. Reikia, kad kas nors prilaikytų mano kūną. Bet vis dėlto, gal

pasakytum, kas čia tokio seksualaus? Ko tu norėjai, Kotonai?

– Mums sakė, kad tu gyvenai su Burbulu Cezariu. Ar tai tiesa?

– Taip, tiesa. O, velnias, kojinė suplyšo.

Ji pusnuogė prabėgo pro Hosą, pasilenkė ištraukti iš apatinio stalčiaus kojinių poros ir vėl išnyko už jo nugaros.

– Atleisk, – pasakė, – tai kaip ten dėl Barbaros?

– Ar ji su tavim gyveno?

– Taip. Ant pašto dėžutės tebėra jos pavardė. Štai, dabar gerai. Visada, kai skubu, suplėšau kojines. Nežinia iš ko jas šiais laikais gamina. Tikriausiai iš rūkomojo popieriaus. Reikia nuimti jos pavardę, kai turėsiu laiko. Vaikine, kad aš turėčiau laiko padaryti viską ką noriu! Tai kaip ten su Barbara?

– Kada ji išsikraustė?

– O, žinai, kai buvo ta didžioji maišatis. Kai misteris Tudoras pranešė apie jos dingimą ir taip toliau.

– Maždaug apie Valentino dieną?

– Taip, apie tą laiką.

– Ar ji perspėjo jus, kad išvyksta?

– Ne.

– O drabužius ar pasiėmė?

– Ne.

– Tai jos drabužiai vis dar čia?

– Taip.

– Tai, reiškia, ji dar neišsikraustė, *o tik nepasirodė?*

– Taip, bet tikriausiai grįš. O'kei, dabar gali atsisukti.

Hosas atsisuko. Marla buvo apsirengusi paprasta juoda suknele, juodom nailoninėm kojinėm ir aukštakulniais juodais lakuotas bateliais.

– Ar siūlės tiesios? – paklausė.

– Taip, atrodo visai tiesios.

– Kaip tau patinka mano kojos? Man atrodo, kad jos per liesos, palyginus su visu kūnu.

– Man jos atrodo o'kei, – pasakė Hosas. – Kodėl tu galvoji, kad Barbara sugrįš?

– Jaučiu, kad ji su kuo nors trankosi. Ji mėgsta vyrus, ta Barbara. Ji sugrįš. Tikriausiai todėl aš nenuimu jos pavardės nuo laiškų dėžutės.

– O kaip dėl tų vyrų, kurie jai patinka, – pradėjo Hosas. – Ar būgnininkas Maikas nebuvo vienas iš jų?

– Nežinau. Šiaip ar taip: ji niekada apie jį nešnekėjo. Ir jis niekada jai neskambino. Atleisk, aš turiu pasidažyti.

Ji atstūmė Hosą į šoną ir atsisėdo prieš didžiulį veidrodį. Staliukas buvo apstatytas kosmetikos priemonėmis. Tarp įvairių dėžučių ir buteliukų Hosas pastebėjo nedidelį indelį su "Skinglow" etikete. Paėmęs pavartė rankose.

– Tavo? – pasiteiravo.

– Kas? – Marla atsisuko vienoje rankoje laikydama lūpų dažus. – A-a. Taip. Mano ir *Tetės*, ir *Barbaros. Mes visos jį naudojame. Labai geras dalykas. Jis neišblykšta lempų šviesoje. Kartais, supranti, lempų šviesoje kūnas atrodo* pernelyg *baltas. Nieko blogo būti baltu, bet ne vaiduoklišku. Todėl naudojam "Sklinlow", nes jis nuima blyškumą. Jį naudoja daugelis striptizo šokėjų ir aktorių.*

– Ar tu žinai Maiko pavardę?

– Žinoma. Čirepadano. Graži, ar ne?

– Ar jo rankos didelės?

– Visų vyrų rankos didelės, – atsakė Marla.

– Tai yra, ar tu nepastebėjai, kad jos būtų ypatingai didelės?

– Niekada nepastebėjau. Vienintelis dalykas, kurį aš pastebėjau orkestre, kad jie visi turi po šešias rankas.

– Ir Maikas?

– Ir Maikas, – ji atsisuko. – Kaip aš atrodau? Kiek valandų?

– Atrodai puikiai. Dabar, – jis pažvelgė į laikrodį, – penkiolika po dvylikos.

– Vėluoju, – abejingai pasakė Marla. – Ar aš seksualiai atrodau?

– Taip.

– Na, tai o'kei.

– Ar tu pažinojai kokius nors vyrus, su kuriais susitikdavo Barbara? – paklausė Hosas. – Su kuriuo ji būtų galėjusi pabėgti?

– Na, buvo vienas vaikinas, kuris labai dažnai jai skambindavo. Klausyk, atleisk, kad verčiu tave skubėti, bet man iš tikrųjų reikia išeiti. Gal tu kada nors man paskambintum? Tu siaubingai mielas. Jei kokį vakarą būtum kur kaiminystėje, užeik. Ji visada išverda kavos, ta mano prakeikta kambario draugė.

– Gal taip ir padarysiu, – atsakė Hosas. – O kas tas žmogus, kuris dažnai skambindavo Barbarai?

– Oi, kokia gi jo pavardė? Skamba lyg rusiškai, ar panašiai. Minutėlę, – pasakė. – Pagalvosiu. – Ji atidarė stalčių, išsiėmė iš jo juodą rankinuką ir greitai sumetė į jį lūpų dažus, akių tušą, smulkių pinigų ir nedidelę moterišką piniginę. – Štai, prisiminiau. O įdomu, ar aš prisimenu adresą? Taip. – Ji patylėjo. – Androvičius. Štai kokia jo pavardė. Karlas Androvičius. Lyg tai jūreivis. Klausyk, Kotonai, gal tu man kada paskambinsi? Tu nevedęs ir šiaip, ką?

– Ne. Tai sakai Androvičius?

– Taip. Karlas Androvičius. Paskambinsi? Galėtų būti visai smagu. Aš nė visuomet beprotiškai skubu.

– Na, būtinai, bet...

– Eime, man reikia išeiti. Gali pasilikti jeigu nori, tik išeidamas užtrenk duris.

– Ne, eisiu su tavim.

– Tau į centrą reikia?

– Taip.

– Gerai, galėsim važiuoti vienu taksi. Eime, paskubėk. Gal nori užeiti į pozavimo seansą? Ne, geriau nereikia, aš gėdinsiuos. Eime, eime. Užtrenk duris. Užtrenk duris, Kotonai!

Jis užtrenkė duris.

– Šitie juodi rūbai, kuriais apsirengiau, atrodo importuoti iš Prancūzijos. Liemenuko praktiškai nereikia. Šitos nuotraukos...

– Kada Androvičius paskutinį kartą skambino? – paklausė Hosas.

– Kelias dienas prieš nusiplaunant, – atsakė Marla. – Štai taksi. Gali sušvilpti?

– Taip, žinoma, bet...

– Švilpk!

Hosas sušvilpė. Jie abu sulipo į taksi.

– Kur aš padėjau tą adresą? – balsiai galvojo Marla. – Minutėlę, – ji kreipėsi į taksistą. – Važiuokite link centro į Holą, aš tuoj pasakysiu jums adresą. Manai, kad ji pabėgo su Androvičium? Ar tai įmanoma, Kotonai?

– Abejoju, Androvičius – namuose. Nebent...

– Nebent kas?

– Nežinau. Manau, kad reikės pasikalbėti su Androvičium.

– Štai adresas, – pasakė Marla taksistui. – 695 Holo Avenju. Gal galėtumėte paskubėti? Aš siaubingai vėluoju.

– Ledi, – atsakė taksistas. – Man dar neteko vežti šia mašina keleivio, kuris siaubingai nevėluotų.

Dvyliktas skyrius

Atėjęs į nuovadą Hosas tarė Karelai:

– Sužinojau būgnininko pavardę.

– Aš taip pat. Sąjungoje sužinojau Čeimberso telefono numerį ir jam paskambinau. Būgnininko pavardė – Maikas Čirepadano. Po to vėl paskambinau į sąjungą ir sužinojau jo adresą bei telefono numerį.

– Skambinai? – paklausė Hosas.

– Taip. Niekas neatsakė. Po pietų reikėtų užšokti. Valgei priešpiečius?

– Ne.

– Tai eime, pavalgysim.

– O'kei. Mums reiks užeiti dar į vieną vietą.

– Kur?

– Pas Androvičių.

– O kam? Juk didysis meilužis sugrįžo namo, ar ne?

– Taip. Bet Burbulo kambario draugė sakė, kad Androvičius dažnai skambindavo jai.

– Kambario draugei?

– Ne. Burbului.

– Androvičius? Androvičius skambino Burbului Cezariui?

– Aha.

– Tai vėl su juo *turėsim reikalų, a?*

– Atrodo. Stivai, Burbului jis skambino kelias dienas prieš dingimą.

– Mmm, įdomu, ką tai reiškia?

– Man rodos, kad tai žino tik jis.

– Taigi. O'kei. Pavalgom, užšokam pas Čirepadano, viešpatie, liežuvį gali nusilaužti, *o tada pas mūsų įsimylėjusį bičiulį jūreivį. Žinai, Kotonai, aš kartais labai pavargstu.*

– O ar tau kada teko bėgti lenkčių su striptizo šokėja? – paklausė Hosas.

*

Maikas Čirepadano gyveno šiaurinėje šeštojoje gatvėje, mebliuotuose kambariuose. Detektyvai nerado jo namie, o šeimininkė pasakė, kad jau beveik mėnuo jo nėra.

Šeimininkė, liesa paukštiška moteris gėlėta suknele, kalbėjo šluodama koridorių:

– Jis man skolingas už du mėnesius, – bambėjo, – ar jis ką nors pridirbo?

– Kada matėte jį paskutinį kartą, misis Marsten? – paklausė Hosas.

– Vasario mėnesį, – atsakė ši. – Jis man skolingas už vasarį ir už kovą, jei čia dar gyvena. Nors man atrodo, kad jis jau čia nebegyvena. O kaip jūs manot?

– Na, aš nežinau. Gal mes galėtumėm žvilgtelėti į jo kambarį?

– Žinoma. Galit manęs neatsiprašinėti. O ką jis padarė? Jis narkomanas? Žinote, visi tie muzikantai narkomanai.

– Iš tikrųjų? – paklausė Karela lipant laiptais.

– Žinoma. Jie leidžiasi į venas.

– Tikrai?

– Žinoma. Juk tai nuodai – tas heroinas, kurį jie leidžiasi į venas. Tas narkotikas – nuodai. Jo kambarys ketvirtame aukšte. Aš tik vakar ten valiau.

– Ar jo daiktai dar ten?

– Taip, drabužiai ir būgnai. Kodėl vyriškis turėtų palikti savo daiktus? Vienintelė priežastis kaip aš suprantu – jis turi būti narkomanas. Ten, koridoriaus gale. Tai ką jūs sakėt jis padarė?

– Ar negalėtumėt, misis Marsten, tiksliai pasakyti kurią vasario dieną jis dingo?

– Aš tiksliai žinau tą dieną, – pasakė šeimininkė, bet informacijos nepasiūlė.

– Na, tai kada? – pasidomėjo Hosas.

– Vasario dvyliktą. Atsimenu todėl, kad tai buvo prieš penktadienį, tryliktą dieną. Jei trylikta išpuola penktadienį, tai neša

nesėkmę. Štai jo kambarys. Palaukit minutėlę, atrakinsiu duris.

Ji išsiėmė raktą ir įkišo į skylutę.

– Kažkas su spyna netvarkoj. Reiktų pataisyti. Štai, atrakinau. – Ji atidarė duris. – Tik vakar išvaliau. Ir nuo grindų surinkau visur išmėtytas kojines ir apatinius. Vienintelis dalykas, kurio negaliu pakęsti – netvarka kambaryje.

Visi drauge suėjo kambarin.

– Ten prie lango jo būgnai. Tas didysis – bosinis, o tą juodą apvalią dėžutę jie vadina kilpomis. Tas kitas daiktas, – tai cilindras. Visi jo drabužiai tebėra spintoje, o skutimosi priemonės vonios kambaryje. Taip kaip jis paliko. Aš negaliu to suprasti, o jūs? Tai ką jūs sakėt jis padarė?

– Ar jūs matėt kaip jis išėjo, misis Marsten?

– Ne.

– O kokio jis amžiaus?

– Jaunas vaikinas. Gėda tokiems jauniems būti narkomanais, leistis į savo organizmus tuos heroino nuodus.

– Tai kiek jam metų, misis Marsten?

– Dvidešimt keturi, dvidešimt penki, ne daugiau.

– Aukštas?

– Manyčiau virš šešių pėdų.

– Rankos didelės?

– Kas?

– Jo rankos. Nepastebėjot ar jos didelės?

– Ne, nepastebėjau. Kas gi žiūri vyrams į rankas?

– Na, kai kurios moterys žiūri, – pasakė Karela.

– Aš žinau tik tiek, kad jis skolingas man už du mėnesius, – tarė misis Marsten, gūžtelėjusi pečiais.

– Misis Marsten, jūs nežinote, ar jis turėjo draugių? Ar buvo kada atsivedęs merginą?

– Tik ne į mano namus, – pasibaisėjo šeimininkė. – Ne, į mano namus – ne, misteri. Aš čia neleidžiu išdarinėti tokių dalykų. Ne, sere. Jei jis ir turėjo draugių, tai po mano stogu jokių kvailysčių nedarė. Aš išlaikau švarius namus ir kambarius, ir gyventojus.

– Šit kaip, – ištarė Karela. – Jūs nieko prieš, jei mes čia

pasižvalgysim?

– Prašom. Kai baigsit, pasakykit man, aš užrakinsiu kambarį. Tik neprišiukšlinkit. Aš tik vakar išvaliau.

Ji išėjo. Karela ir Hosas pažvelgė vienas į kitą.

– Kaip tu manai, ar jie galėjo kartu išvaryti į Kanzas Sitį? – paklausė Hosas.

– Nežinau. Aš pradedu norėti, kad jie abu varytų į pragarą. Apžiūrėkim kambarį. Gal jis paliko įkalčių.

Deja.

*

Karlas Androvičius buvo ūsuotas milžinas, gyva Malboro cigarečių reklama. Jis sėdėjo virtuvėje prie stalo. Balti marškinėliai ryškiai kontrastavo su įdegusia oda, o ant dešinio raumens matėsi ištatuiruota širdelė su žodžiu "Meg". Raudonai rudi plaukai tviskėjo, o ūsai – keistas raudonų, rudų ir šviesių plaukų mišinys – itin rūpestingai pakirpti, labai elegantiški ūsai, kuriuos Androvičius pokalbio metu laikas nuo laiko su pasididžiavimu paliesdavo. Jo rankos buvo didžiulės. Kiekvieną sykį, kai jos pakildavo paglostyti ūsų, Karela susigūždavo, lyg laukdamas smūgio.

– Norėtumėm sužinoti keletą dalykų, misteri Androvičiau, – pareiškė Karela.

– Taip? Įdomu ką?

– Pradžiai, kur jūs buvote tarp vasario keturioliktos ir to pirmadienio kai grįžote namo?

– Tai mano reikalas, – burbtelėjo Androvičius. – Sekantis klausimas.

Karela patylėjo.

– Arba jūs atsakinėsite čia, Androvičiau, arba turėsime vykti į nuovadą. Gal ten būsite sukalbamesnis.

– Manote apmauti mane? Žmogau, aš tuose dalykuose nusimanau. Manęs nepagąsdinsit.

– Tai pasakysite mums kur buvote?

– Sakiau, kad tai mano reikalas.

– O'kei, tada renkitės.

– Kokio velnio? Jūs negalit suimti manęs be priežasties.

– Mes turime krūvą priežasčių: nuo policijos slepiate infor-

maciją, esate įveltas į žmogžudystę, jūs...

– Ką? Žmogžudystę? Ar pablūdot?

– Renkitės, Androvičiau. Aš nejuokauju.

– O'kei, – piktai iškošė Androvičius. – Aš buvau mieste.

– Kur mieste?

– Visur. Baruose. Gėriau.

– Kodėl?

– Todėl, kad norėjau.

– O ar jūs žinojot, kad jūsų žmona pranešė apie dingimą?

– Ne. Iš kur, po velnių, aš galėjau tai žinoti?

– Kodėl jūs jai nepaskambinot?

– Kas jūs?! Vedybinių bylų advokatas? Aš nenorėjau jai skambinti, o'kei?

– Jis man nepaskambino todėl, kad nenorėjo, – atsiliepė Meg nuo viryklės. – O dabar jis namuose. Kodėl jūs nepaliekate Karlo ramybėje?

– Nesikišk, Meg, – įspėjo Androvičius.

– Į kuriuos barus jūs ėjote? – paklausė Hosas.

– Trankiausi po visą miestą. Pavadinimų neprisimenu.

– O ar buvote "Karaliuj ir karalienėj"?

– Ne.

– Sakėt neprisimenat pavadinimų.

– Neprisimenu.

– Tai iš kur žinot, kad ten nebuvot?

– Kažkoks negirdėtas pavadinimas, – Androvičiaus kairioji akis pradėjo trūkčioti nuo tiko.

– O ar jums girdėta pavardė Burbulas Cezaris?

– Ne.

– O Barbara Cezare?

– Ne, – atsakė Androvičius, o akies raumuo timpčiojo vis smarkiau.

– O Marla Filips?

– Tokios nežinau.

– O šitą telefono numerį, Androvičiau? Sperling 7-0200? Ar jis jums ką nors sako?

– Ne, – dabar akies raumuo trūkčiojo kaip pašėlęs.

– Misis Androvič, – tarė Karela, – geriau jūs išeitumėt iš čia.

– Kodėl?

– Mes išsitrauksime porą griaučių. Išeikite į kitą kambarį.

– Mano žmona gali girdėti viską, ką aš sakau, – pareiškė Androvičius.

– O'kei. Sperling 7-0200 yra trijų, kartu gyvenančių, merginų numeris. Viena iš jų vardu...

– Išeik į kitą kambarį, M-M-Meg, – iškošė Androvičius.

– Aš noriu pasilikti čia.

– Daryk kaip s-s-sakau.

– Kodėl jis klausia tavęs to telefono numerio? Ir ką tu turi bendro su tom trim...

P-p-po velnių, eik į kitą kambarį, Meg, kol negavai į kailį. Na, daryk kaip sakau.

Meg Androvič metė į vyrą piktą žvilgsnį ir išėjo iš virtuvės.

– Prakeikta p-p-pietų šiukšlė, – iškošė Androvičius, sunkiai alsuodamas, mikčiojimas išryškėjo dar labiau, o akies tikas baisingiausiai trūkčiojo.

– Jūs pasiruošęs mums ką nors pasakyti, Androvičiau?

– O'kei. Aš ją pažinojau.

– Burbulą?

– Burbulą.

– O kaip artimai jūs ją pažinojot?

– Labai puikiai.

– Kiek puikiai, Androvičiau?

– Gal jums pristatyti d-d-diagramą?

– Jeigu turit.

– Mes su ja miegojom, o'kei?

– O'kei. Kada paskutinį sykį ją matėt?

– Vasario dvyliktą.

– Labai lengvai prisiminėte datą.

– Privalau.

– Kodėl?

– Aš... klausyk, koks po velnių, s-s-skirtumas? Paskutinį kartą

ją mačiau d-d-dvyliktą. Praėjusio mėnesio. Daugiau jos nemačiau.

– Jūs tuo tikras?

– Visiškai.

– Jūs tikrai visą tą laiką jos nematėt?

– Tikrai. Žmogau, geriau jau būčiau su ja buvęs. Aš privalėjau.. – *Androvičius nebaigė sakinio.*

– Ką privalėjot daryti? – paklausė Hosas.

– N-n-nieko.

– Dvyliktą dieną jūs skambinote jai. Tuomet, kai prisišvartavo jūsų laivas, taip?

– Taip.

– Ir po to susitikot su ja?

– Taip, bet tik kokiam pusvalandžiui.

– Ryte?

– Ne. Po pietų.

– Kur?

– Jos b-b-b-bute.

– Ar kas nors dar ten buvo? Kuri nors iš jos kambario draugių?

– Ne. Niekad nesu jų matęs.

– Bet telefonu su jom kalbėjot?

– Taip. Su viena.

– Su Marla Filips?

– N-n-nežinau su kuria.

– O tą dvyliktos dienos rytą, ar kalbėjotės su kambario drauge?

– Taip. Aš pakalbėjau su ja, o tada ji pakvietė B-b-burbulą.

– Ir jūs po pietų pas ją nuėjot, tiesa?

– Taip. Pusvalandžiui.

– O paskui?

– Paskui išėjau. Turėjo grįžti kažkuri d-d-d-d-draugė. P-p-p-prakeiktas butas, tarsi centrinės gatvės vidurys.

– Ir nuo tos popietės jos nebematėt?

– Teisingai.

– Ir nebandėt jos ieškoti?

– Ne.
– Kodėl?
– Tiesiog nežinau. Maniau, kad ji sugrįžo į Kanzas Sitį.
– Kodėl taip manėte?
– Nežinau, taip galvojau. Juk jos čia nėra, ar ne?
– Iš kur jūs žinote?
– A?
– Jeigu nebandėt jos ieškoti, iš kur žinot, kad nėra?
– Na, g-g-gal ir bandžiau kokį kartą jos paieškoti.
– Kada?
– Neprisimenu. Per pastarasias savaites.
– Ir neradot.
– Ne.
– O su kuo kalbėjot.
– Su p-p-prakeikta telefonų tarnyba.
– Na, sugrįžkim atgal, Androvičiau. Sakėt, kad mis Cezar aplankėte dvyliktą po pietų. Gerai, o kam?
– Norėjau pasišnekėti.
– Apie ką?
– Apie įvairius dalykus.
– Kokius? Na, Androvičiau, užteks tempti gumą!
– Koks jums, vaikinai, s-s-skirtumas?
– Didelis. Mis Cezar dingo. Mes stengiamės surasti ją.
– Jūs man sakot, kad ji dingo? Vaikeli, ji dingo! Nagi, aš n-n-nežinau kur ji dingo. Jei žinočiau... – jis vėl nebaigė sakinio.
– Jeigu žinotumėt, tai kas?
– Nieko.
– Tai jūs praleidot pusvalandį kalbėdami apie nieką, tiesa?
– Taip, tiesa.
– Ar tą popietę jūs su ja gulėjot?
– Ne. Sakiau, kad turėjo grįžti jos d-d-d-draugė.
– Tai jūs tik sėdėjot ir žiūrėjot vienas į kitą?
– Daugmaž.
– Renkitės, Androvičiau. Teks truputį pasivažinėti.
– Pasivažinėti? Pabučiuok man į užpakalį! Aš nežinau kur ji

yra, po velnių! Jei žinočiau, tai manot, kad aš...

– Ką? Užbaik, Androvičiau! Pasakyk, ką norėjai!

– Manot, kad aš čia sėdėčiau? Manot, žaisčiau vyrais ir žmonom su ta saldžiakalbe vėpla, pietine šiukšle?! Manot klausyčiau diena iš dienos kaip varva tas sirupas? Karlai, mielasis, ar mes negalėtume grįžti į Atlantą, mielasis? Ar negalėtumėm, Karlai? Manot, aš čia klausyčiau tų nesąmonių, jei žinočiau kur yra Burbulas?

– O ką jūs darytumėt, Androvičiau?

– Būčiau su ja, po velnių! Kaip jūs m-m-manot, kur aš praleidau šį mėnesį? Jos ieškodamas. Apieškojau visą miestą, kiekvieną k-k-kampą. Įsivaizduojat, kokio dydžio šis miestas?

– Turbūt įsivaizduojam.

– O'kei, aš jį išnaršiau kaip skalpą, ieškant utelių. Ir aš jos neradau. Jeigu aš jau negalėjau jos rasti, tai reiškia jos čia nėra, patikėkit manim, nes aš išieškojau visur, visur. *Aš pabuvojau tokiose vietose, kurių jūs, vaikinai, net negirdėjote, ieškodamas tos merginos. Jos nėra.*

– Tai ji taip pat jums baisingai rūpėjo, a?

– Taip, ji man rūpėjo.

Androvičius nutilo. Karelą spoksojo į jį.

– O apie ką jūs tą popietę kalbėjotės, Karlai, – paklausė jis mandagiai.

– Mes kūrėm planus, – atsakė Androvičius. Dabar jo balsas skambėjo keistai žemai. Tikas staiga pradingo. Mikčiojimas išnyko. Pasidėjęs rankas ant kelių vis gniaužė įsmeigęs akis į detektyvus.

– Kokius planus?

– Ruošėmės drauge pabėgti.

– Kur?

– Į Majamį.

– Kodėl ten?

– Ji galėjo ten gauti darbo. Viename klube. Be to, Majamis – didelis uostas. Ne, ne toks, kaip šitas, bet pakankamai didelis. Majamyje aš visada galiu rasti darbo. Arba galiu įsidarbinti kokioje nors jachtoje. Šiaip ar taip, mes nusprendėm, kad Majamis mums labai tinkama vieta.

– O kada jūs ruošėtės išvykti?
– Valentino dieną.
– Kodėl būtent šią dieną?
– Na, mano laivas išplaukė keturioliktą, tai mes nusprendėm, kad tai bus mums gera pradžia. Meg manys, kad aš Pietų Amerikoje, o kol sužinos, kad aš ne ten, mano ir pėdos bus atšalusios. Štai kaip mes sugalvojom.
– Tačiau jūsų kapitonas paskambino į namus?
– Taip, ir Meg pranešė apie mano dingimą.
– O kodėl jūs nesat *Majamyje, Karlai? Kas atsitiko?*
– Ji neatėjo.
– Burbulas?
– Taip. Aš laukiau visą rytą geležinkelio stotyje. Tada paskambinau jai, bet susisiekiau tik su telefonų tarnyba. Skambinau visą dieną ir visą dieną atsakinėjo tik tarnyba. Aš nuėjau į "Karalių ir karalienę", bet barmenas man pasakė, kad ji paskutines dvi naktis neatėjo į darbą. Tada aš pradėjau jos ieškoti.
– Jūs ruošėtės vesti tą merginą, Karlai?
– Vesti? Kaipgi aš galėčiau? Juk jau esu vedęs. Įstatymas draudžia daugpatystę.
– Tai ką jūs ruošėtės daryti?
– Tiesiog pasilinksminti ir tiek. Juk aš jaunas vaikinas. Turiu teisę pasilinksminti, ar ne? Majamis tinkamas miestas linksminimuisi, ar ne?
– Ar jūs nemanot, kad ji išvažiavo į Majamį be jūsų?
– Ne, nemanau. Aš paskambinau į tą klubą, kurį ji minėjo. Jie pasakė, jog ji nepasirodė. O be to, kam būtų taip dariusi?!
– Moterys kartais elgiasi keistai.
– Tik ne Burbulas.
– Žinai, Stivai, reikės susisiekti su Majamio farais, – pasakė Hosas. – Gal teletaipuosime į Kanzas Sitį, a?
– Gerai, – patylėjęs jis pažvelgė į Androvičių. – Manot, kad jos čia nebėra? Kad ji išvažiavo iš mūsų miesto?
– Taip, aš taip manau. Visur ieškojau. Jos čia negali būti. Tai neįmanoma.
– Gal ji slepiasi, – pasiteiravo Karela, – o gal ką nors padarė ir nenori, kad ją surastų.
– Burbulas? Nesąmonė, ji nieko nepadarė.

– Ar jums teko girdėti apie vyruką vardu Maikas Čirepadano?

– Ne. Kas jis toks?

– Būgnininkas.

– Neteko tokio girdėti.

– Ar Burbulas niekad jo neminėjo?

– Ne. Klausykit. Galiu jums pasakyti tik tiek, kad jos šiame mieste nėra. Jos čia nėra. Niekas taip nepasislėps.

– Galbūt, – sutiko Karela. – Bet vis dėlto ji čia.

– Kaip tai gali būti? Jeigu ji niekur neišvažiavo ir niekur nesislepia, tai kas lieka?

– Upė, – atsakė Karela.

Tryliktas skyrius

Antradienį nustojo lyti.

Atrodė, kad niekas nepastebėjo skirtumo.

Keista. Paskutines devynias dienas lijo be perstojo, ir visas miestas kalbėjo apie lietų. Kai kurie juokavo, kad reikia statytis laivus kaip Nojaus, ir kad lietus sugadins rabarbarus, ir iš viso neįmanoma kur nors nueiti ar ką padaryti, kad kas nors nepaminėtų lietaus.

Antradienio rytą pasirodė saulė. Niekas jos pasirodymo nesutiko su fanfaromis ir trimitais, nė vienas iš sostinės laikraščių nešaukė apie ją pirmuosiuose puslapiuose. Tiesiog paprasčiausiai baigėsi lietus ir paprasčiausiai pasirodė saulė. Kiekvienas toliau dirbo savo darbą, lyg nieko nebūtų įvykę. Lietus pliaupė pernelyg ilgai. Jis tapo kaip besisvečiuojantis giminaitis, kuris vis žada išvykti, o mes jau to net nebesitikim. Pagaliau giminaitis išvyksta ir – kaip su visais žadėtais dalykais – įvykio nelydi pernelyg didžiulis džiaugsmas. Netgi, galima sakyti, atsiranda netekimo jausmas.

Net 87-tosios vyrai, kurie šiaip jau keikėsi, kad turi vaikščioti per lietų, saulės nesutiko su pastebimu entuziazmu.

Jie išsiuntė į Majamį ir Kanzas Sitį telegramas ir gavo atsakymus, kur buvo sakoma, jog Barbara – "Burbulas" Cezare šiuo metu nedirba nė viename šių miestų klube. Tai reiškė tik tiek, kad ji nedirbo.

Autobusų ir traukinių transporto patikrinti neįmanoma, bet paskambinus į visas avialinijas, aptarnaujančias tuodu miestus paaiškėjo, kad nei Burbulas Cezaris, nei Maikas Čirepadano nebuvo užsisakę bilietų iš Izolos, bent jau per pastarąjį mėnesį.

Antradienį po pietų Federalinis tyrimų biuras pristatė Maiko Čirepadano tarnybos lapo kopiją.

Jis gimė Riverhede prieš dvidešimt tris metus. Baltasis ir, akivaizdu, vyras. Ūgis – šešios pėdos ir trys coliai. Svoris – 185.

Akys — mėlynos. Plaukai — tamsūs. Kai prasidėjo Korėjos karas, jam tebuvo trylika metų, kai baigėsi — šešiolika, taigi jis išvengė šios rytų kovos. Jis dviem metams prisijungė prie karinio Laivyno 1956 metais, liepos mėnesį. Visą savo tarnybos laiką — išskyrus treniruotes Didžiojo Ežero laivyno stotyje — praleido Majamyje, grodamas divizijos orkestre. 1958 metais, išėjęs iš laivyno, sugrįžo į Izolą. Jo charakteristikoje buvo garbinga rekomendacija, laivynas apmokėjo kelionę į gimtąjį miestą. Prie pranešimo iš Federalinio tyrimų biuro buvo pridėti pirštų atspaudai, bet jie nebuvo naudingi, nes abiejų rastų rankų pirštų galiukai buvo nupjaustyti. Laivynas nurodė, kad jo kraujo grupė "0".

Karela išstudijavo informaciją ir išėjo namo pas žmoną.

Tedi Karela buvo kurčnebylė.

Nors neaukšta moteris, bet kažkaip sugebėjo sudaryti aukštos įspūdį. Juodaplaukė, rudakė, o figūra, netgi pagimdžius dvynukus, galėjo iššaukti švilpimą už gatvės kampo, kurio Tedi, deja, negalėjo išgirsti.

Dvynukai — Markas ir Eiprilė — gimė birželio sekmadienį. Tiksliau pasakius, birželio dvidešimt antrą. Tos datos Karela niekuomet neužmirš, nes tą dieną jam ne tik gimė du meilūs vaikučiai, bet dar tą dieną buvo jo sesers Andželos vestuvės, sukėlusios labai daug jaudulio, nes snaiperis bandė nušauti jaunikį ir taip toliau. Laimė, jaunikis liko gyvas, ir gyveno labai puikiai. Nepraėjus nė metams po vestuvių, Andžela jau buvo nėščia.

Net turinčią klausos ir kalbos dovaną motiną užgriūva daugybė problemų prižiūrint ir maitinant dvynukus. Maitinimo problema, tikriausiai, lengviausiai išsprendžiama, nes kuriant moters organus ir ten besigaminančius maisto davinius, neabejotinai buvo įtraukta dvynukų gimimo galimybė. Už tai, dėkui Dievui. Bet kiekvienai motinai, kuriai teko kovoti net su vieno vaiko beprotystėm, bus aišku, kad šizofreniškas dvynių išdykavimas yra dvigubinanti potencialią desperaciją situacija.

Stivas Karela, sužinojęs, kad jo žmona nėščia, nebuvo pats laimingiausias vyras pasaulyje. Jo žmona — kurčnebylė. Ar vaikai irgi bus su tuo pačiu defektu? Jį užtikrino, jog žmonos trūkumai nepaveldimi ir kad tikriausiai visais kitais atžvilgiais sveika moteris pagimdys sveiką kūdikį. Vėliau jam buvo gėda savo abejonių. Tiesą pasakius, jis niekada nelaikė Tedi nepilnaverte

moterim, ar esančią su trūkumais. Ji buvo pati gražiausia ir geidžiamiausia moteris pasaulyje. Jos akys, veidas kalbėjo daugiau žodžių, negu būtų galima rasti šimto skirtingų tautų kalbose. O jam kalbant ji girdėjo, girdėjo daugiau nei ausimis, girdėjo visa vidine esybe. Taigi, jis jautė šiokią tokią kaltę dėl savo ankstensės baimės, kuri iš lėto išsisklaidė artėjant gimdymo laikui.

Tačiau dvynių jis nesitikėjo, ir kai jam pranešė, jog tapo tėvu berniuko, sveriančio šešis svarus keturias uncijas, ir mergaitės, sveriančios dviem uncijom mažiau už brolį, sugrįžo visos senos jo baimės ir susirūpinimas. Baimė išaugo dar labiau, kai sekantį rytą, atėjęs į ligoninę, sužinojo, kad pirmagimis – Markas – gimdymo metu susilaužė raktikaulį ir gydytojas jį paguldė į inkubatorių. Tikriausiai gimdymas buvo sunkus ir Markas galantiškai pasitarnavo seseriai, atverdamas kelią ir, besiskverbdamas į dienos šviesą, susilaužė raktikaulį. Kaip vėliau paaiškėjo, lūžis tebuvo įskilimas ir labai greitai sugijo, tad Karela su Tedi po dešimties dienų parsivežė namo visiškai sveikus vaikus, bet Karelos baimė nepraėjo.

"Kaip mes susitvarkysime? – galvojo jis. – Kaip Tedi juos maitins? Kaip jie išmoks kalbėti? Juk kalba – pamėgdžiojimo procesas. O Dieve, ką mes darysim?"

Pirmas dalykas, kaip paaiškėjo, kurį teko jiems padaryti, tai – persikraustyti. Mat, atsiradus vaikams ir auklei, butas Riverhede tarsi susitraukė. Auklė – Tedi tėvo dovana – pasamdyta mėnesiui, kad būtų galima atsikvėpti nuo namų ūkio. Auklė buvo nuostabi penkiasdešimtmetė moteris vardu Fani: mėlynais plaukais, su pensne, svėrė šimtą penkiasdešimt svarų ir prižiūrėjo namus kaip armijos seržantas. Ji iš karto pamėgo Karelą ir jo žmoną, o savo simpatiją ir prisirišimą dvynukams demonstravo, pavyzdžiui, išsiuvinėdama du pagalvių užvalkalus su jų vardais, kas, aišku, viršijo jos pareigas.

Kai tik Karelai būdavo laisva diena, abu su Tedi ieškodavo namo. Karela buvo antro rango detektyvas ir jo atlyginimas – be visokiausių atskaičiavimų – buvo tiksliai 5555 dolerių per metus. Ne per daugiausia. Per pastaruosius du metus jis sugebėjo sutaupyti du tūkstančius, bet staiga paaiškėjo, kad ši menka suma vargiai padengtų pradinį mokestį už žolės pjovimo mašinėlę, tai kur jau ten visas namas. Pirmą kartą gyvenime Karela nežinojo ką daryti.

Jis atvedė į pasaulį du vaikus, o dabar negali suteikti jiems tinkamos pastogės, duoti tai, ko jiems reikia. Ir staiga Karelai nusišypsojo laimė!

Jie susirado namą, kurį galima įsigyti, sumokant tik įsiskolintus mokesčius, kas sudarė apie dešimt tūkstančių dolerių. Tas namas buvo didžiulis pakrikas siaubūnas Riverhede, netoli Donegan Blafo. Senais gerais laikais jame neabejotinai gyveno didelė šeimyna ir armija tarnų. Dabar, deja, buvo blogi nauji laikai, didžiulės tarnų ir apšildymo kainos, taigi, niekas itin nesiveržė į tą baltąjį dramblį. Išskyrus Karelas. Jie susitvarkė paskolą per vietinį banką (civilinio aptarnavimo tarnautojas nemenkai rizikuoja) ir po mėnesio nuo dvynukų gimimo jie atsidūrė name, kuriuo galėtų didžiuotis net Čarlis Adamsas. Maždaug tuo pačiu metu jiems dar kartą nusišypsojo laimė. Fani, padėjusi persikraustyti ir įsikurti, besibaigiant darbo mėnesiui, pateikė Karelams pasiūlymą. Ji sakė, kad išstudijavusi Karelų namų ūkio padėtį ir negalinti įsivaizduoti kaip vargšelė Teodora (tai Fani žodžiai) viena augins vaikučius ir negalinti suprasti, kaip vaikai išmoks kalbėti, negalėdami pamėgdžioti savo motinos, ir kaip Teodora išgirs, jei kuris vaikas šauks įsidūręs smeigtuku, ar ką, o Dieve?!

Ji žinojo, kad detektyvo alga yra apie penkis tūkstančius per metus ("Jūs esate *antro rango detektyvas, ar ne, Stivai?"), ir kad tos algos neužtenka išlaikyti visą laiką būnančios auklės ir guvernantės. Bet ji buvo aiškiai įsitikinusi, kad Karela netrukus pasieks pirmą rangą ("O tada gausite šešis tūkstančius per metus, ar ne, Stivai?"), ir iki to laiko, kol Karelos išgalės mokėti tinkamą atlyginimą, ji norinti dirbti už kambarį ir maistą, prisidurdama iš naktinių iškvietimų, ar ko nors panašaus.*

Karelos apie tai nenorėjo nė girdėti.

Jie užsisipyrę tvirtino, kad ji – prityrusi auklė – tik gaiš savo laiką, dirbdama pas Karelas be jokio atlyginimo , kai tuo tarpu galėtų užsidirbti visai neblogam pragyvenimui. O be to, juk ji ne darbinis arklys, kaip gi ji bus ištisą dieną su vaikais ir dar naktimis tikisi dirbti papildomai? Ne, jie apie tai nenori girdėti.

Bet ir Fani nenorinti girdėti, kad jie nenori girdėti.

– Aš labai stipri moteris, – sakė ji. – Visą dieną tik tą ir teveiksių, kad rūpinsiuos vaikais, vadovaujant Teodorai – jų motinai. Aš labai gerai kalbu angliškai, taigi, vaikai turės ką pa-

mėgdžioti. O be to, man penkiasdešimt trys metai, aš niekada neturėjau savo šeimos ir man patinka šita šeima, ir aš noriu čia pasilikti. Stivai Karela, nejaugi tu išmesi mane į gatvę? Taigi, kaip nuspręsta, taip ir bus.

Ir, teisybė, taip ir buvo.

Fani pasiliko. Karelos atitvėrė vieną namo galą ir atjungė ten šildymą, kad sąskaitos už apšildymą nebūtų pernelyg didelės. Lėtai, bet užtikrintai, mokėjo bankui paskolą. Vaikams buvo jau beveik metai ir jie rodė norą mėgdžioti kartais spalvingą savo auklės kalbą. Fani kambarys buvo trečiame aukšte prie vaikų kambario, o Karelos miegojo apačioje prie salono, taigi net jų sekso gyvenimas - po nemalonių šešių savaičių laukimo, sekančio gimdymą - nebuvo trikdomas. Viskas rodės ružava.

Tačiau vyrai kartais grįžta namo, ieškodami akstino susiginčyti, o su nekalbančia moterim nelabai pasiginčysi. Kai kurie vyrai pasakytų, kad tokia santuoka artima rojui, bet tą antradienio vakarą žvaigždėtu dangumi ir pavasariškai dvelkiančiu vėjeliu, Karela ėjo takeliu į senąjį namą pasišiaušęs, pasiruošęs kovai.

Tedi jį pasitiko prie durų. Skubotai ją pabučiavęs, įžengė vidun, o ši nustebusi spoksojo jam įkandin, ir galų gale nusekė iš paskos.

– Kur Fani? – paklausė jis.

Jis žiūrėjo kaip Tedi pirštais aiškina, kad Fani anksti išėjo papildomam auklės darbui.

– O vaikai? – vėl paklausė.

Klausimą ji perskaitė iš lūpų ir parodė, kad vaikai jau miega.

– Aš išalkau, – pasakė jis. – Gal pavalgykim.

Abu nuėjo į virtuvę ir Tedi pateikė karbonadus, mėgstamą jo valgį. Stivas paniuręs knebinėjo savo lėkštėje, o pavalgęs nuėjo į saloną, įsijungė televizorių ir žiūrėjo spektaklį apie privatų seklį, policijos leitenanto draugą ir bemaž aštuoniolikos įvairiausių moterų bičiulį. Po to išjungė televizorių, atsisuko į Tedi ir pradėjo šaukti.

– Jei nors vienas policijos leitenantas šalyje vadovautų savo būriui taip kaip tas snarglys, tai vagys užplūstų gatves. Nėra ko stebėtis, kad jam reikia privataus seklio, jog pasakytų ką ir kaip daryti.

Tedi pakedeno jo plaukus.

– Mes vėl sugrįžom prie Androvičiaus, – šaukė jis, bet pagal-

vojo, kad nėra jokio skirtumo ar jis šauks, ar ne, nes Tedi skaito tik iš lūpų ir decibelai jai nieko nereiškia. Bet vis tiek šaukė:

– Mes sugrįžom pas Androvičių, o žinai koks reikalas? Nori sužinoti, koks reikalas?

Tedi linktelėjo.

– O'kei. Mes turim dvi balto vyro tarp aštuoniolikos ir dvidešimt ketverių metų amžiaus rankas. Ir turim tinginį jūreivį, kuris valkiojasi su kiekviena sutikta merga. Paf, paf – štai Androvičius, tariamai susitaręs pabėgti su striptizo šokėja – Burbulu Cezariu. Tu klausai?

"Taip", – *linktelėjo Tedi.*

– Taigi, jie susitarė pabėgti Valentino dieną. Labai romantiška. Visi pasaulio valkatos labai romantiški. Tik ši konkreti valkata neatėjo. Ji paliko mūsų bičiulį jūreivį Androvičių beprasmiškai laukti.

Jis pastebėjo pasipiktinimą Tedi veide.

– Kas yra? Tau nepatinka, kad aš Burbulą vadinu valkata? Ji man tokia atrodo. Tame klube, kur ji šoko, išprovokuodavo muštynes, nes tuo pačiu metu šoko prieš du pasirinktus vyrus. Ji gulėjo su Androvičium, o taip pat, tikriausiai, turėjo kažką bendro su būgninku Maiku Čirepadano. Bet kuriuo atveju ji ir Čirepadano dingo tiksliai tą pačią dieną, taigi, tai kvepia konspiracija. O dar ji turi agentą, vaikiną vardu Čarlis Tudoras, beprotiškai ją įsimylėjusį. Taigi, atrodo, kad ji iš karto žaidė šešiagubą žaidimą. O jeigu dar tai nereiškia, kad ji valkata, tai bent labai panašu.

Jis stebėjo kaip žmona jam atsakinėja pirštais ir šaukdamas nutraukė ją.

– Ką, tu nori pasakyti, kad gal ji tik draugiška mergina? Mes tiksliai žinom, kad ji miegojo su jūreiviu, o tikriausiai ir su būgnininku, ir su agentu taip pat, su visais dideliais vyrais. Ji eina su visais. Valkata su...

"Būgnininkas ir agentas tik prielaidą, – *parodė rankomis Tedi.* – Vienintelis, apie kurį tikrai žinai, tai jūreivis".

– Man nereikia tikrai žinoti, aš kiaurai permatau tą Burbulą Cezarį.

"O aš maniau, kad vienintelis dalykas, kuriuo remiasi detektyvai, tai tikras faktas".

– Tu galvoji apie teisininką, kuris niekada neužduoda klausi-

mo, jei nėra įsitikinęs tuo, koks bus atsakymas. Aš ne teisininkas, aš – faras. Ir turiu uždavinėti klausimus.

"Tai ir klausk, o ne nustatinėk, kad visos striptizo šokėjos yra..."

Karela ją nutraukė riaumojimu, vos nepažadinusiu vaikų.

– Nenustatinėk? Kas nustatinėja? – staugė jis galų gale išprovokavęs ginčą, kurio ieškojo nuo pat grįžimo namo. Tame keistame ginče Tedi rankos judėjo be emocijų, bet pilnos žodžių, kai jis tuo tarpu jos pirštams tik rėkė ir tuščiažodžiavo.

– Ką mergina turi padaryti, kad laikyčiau ją supuvusia? Aš žinau, kad ji patvarkė tą Čirepadano ir nenurims, kol po visą miestą neišmėtys jo kojų, rankų, širdies ir kepenų popieriniuose maišeliuose. Nenustebčiau, jei ji nupjautų ir jo...

"Nebūk bjaurus, Stivai", – *įspėjo rankomis Tedi.*

– O kur, po velnių, ji yra? Štai ką aš noriu žinoti, – sakė Karela. – Ir kur Čirepadano? Ir kieno tos prakeiktos rankos? Ir kur yra likęs kūnas? Ir koks viso to motyvas? Juk motyvas turi būti, ar ne? Juk šiaip sau žmonės nežudo kitų žmonių, ar ne?

"Tu detektyvas. Tu pasakyk man".

– Visada yra motyvas, – pasakė Karela. – Tai tikras dalykas. Visada. Po velnių, o kad mes daugiau *žinotumėm. Ar Burbulas išvyko kartu su būgnininku? Ar ji apmovė jūreivį dėl to, kad norėjo būgnininko? O jei taip, tai gal ji nuo jo pavargo ir jį nuskynė? Bet kam tada kirsti rankas ir kur likęs kūnas? O jei tai ne jo rankos, tai kieno? Ir iš viso ar Burbulas ir būgnininkas turi ką nors bendro su tom rankom? Gal mes tik veltui gaištam laiką? Viešpatie, kodėl aš ne batsiuvys?*

"Tu visai nenori būti batsiuviu" – *pasakė Tedi.*

– Nesakyk man ko aš noriu, – tarė Karela. – Viešpatie, iš visų moterų, kiek teko man sutikti, tu turi kiečiausią logiką. Na, eikš pabučiuok mane, paskui pradėsim tikrą kovą. Kai aš grįžau, tu to norėjai.

Ir Tedi šypsodamasi krito jam į glėbį.

Keturioliktas skyrius

Kova, kurios jis taip ieškojo, įvyko jau sekantį rytą.

Keista, bet jis susigrūmė su kitu faru.

Keista todėl, kad Karela buvo pakankamai nuovokus vyrukas, suprantantis kiek daug kolegos gali padėti darbe. Anksčiau jis tikrai būtų išvengęs tokio pobūdžio nemalonumų nuovadoje, taigi tas rodė, kad Rankų byla – kaip vyrai įprato ją vadinti – iš tikrųjų priveikė jį.

Mūšis prasidėjo anksti ryte. Tai buvo vienas iš tokių mūšių, kurie prasideda staiga visu smarkumu, be jokio įvado, kaip vasaros audra, staiga lietumi užpylusi gatves. Karela paskambino Tefei Smit, antrajai merginai, gyvenusiai su Burbulu Cezariu. Jam pradėjo rodytis, kad šita prakeikta byla primena serialą apie įžymųjį privatų seklį, kurio geidulingos meilutės išlenda visur, kur tik žmogus pasisuksi. Jis nebuvo nusistatęs prieš linksmas merginas. Žinoma, tai kur kas maloniau, nei tirti bylą senos ledi namuose. Bet vis dėlto jam atrodė, kad jis tuščiai gaišta laiką su tomis merginomis ir ta mintis jį siutino, ir, tikriausiai, privedė prie kovos.

Prie gretimo stalo sėdėjo Hernandezas ir spausdino raportą. Saulės spinduliai skverbėsi pro grotuotus langus ir nėrinių raštai krito ant grindų. Durys į leitenanto Bernso kabinetą buvo atviros. Kažkas įjungė elektrinį ventiliatorių. Ne dėl to, kad iš tikrųjų buvo karšta, o todėl, kad saulė – po tokio ilgo lietaus – sudarė karščio iliuziją.

– Misis Smit? – prabilo Karela į ragelį.

– Taip. Atleiskite, kas jūs?

– Detektyvas Karela iš 87-tos nuovados.

– O, viešpatie, – tarė Tefi Smit.

– Misis Smit, norėtumėm su jumis pasišnekėti apie dingusią jūsų kambario draugę, Burbulą Cezaris. Ar neturėtumėt nieko prieš, jeigu šiandien pas jus užeitumėm?

– O-o. Matot, na, aš nežinau. Man reikia eiti į repeticiją.

— Kada ji prasideda, mis Smit?
— Vienuoliktą.
— O kada baigiasi?
— Oi, labai sunku pasakyti. Kartais tęsiasi visą dieną. Nors šita, galbūt, bus trumpa. Vakar mes labai daug nuveikėm.
— Ar galėtumėt pasakyti apytikrį laiką?
— Gal apie trečią. Bet negaliu užtikrinti. Klausykit, sakysim trečią, bet jūs, prieš išeidami iš nuovados, paskambinkit man, gerai? Jei užtruksiu ar ką, telefonų tarnyba perduos jums žinią. O'kei? Ar bus gerai?
— Gerai, puiku.
— Arba aš galiu palikti raktą. Jūs įeitumėt ir išsivirtumėt kavos, ką?
— Ne, geriau nereikia.
— O'kei, tada susitiksim trečią.
— Puiku, — atsakė Karela.
— Bet prieš tai paskambinkit, o'kei? Ir... Ir jei aš negrįšiu, paliksiu žinią.
— Ačiū, mis Smit, — tarė Karela ir padėjo ragelį.
Endis Parkeris pastūmė užtvarą, įėjo ir numetė ant stalo skrybėlę.
— O, Dieve, kokia diena, — tarė jis. — Turbūt šiandien bus septyniasdešimt laipsnių. Įsivaizduojat? Kovo mėnesį? Tikriausiai tas lietus iš miesto visai išplovė žiemą.
— Tikriausiai, — sutiko Karela. Jis bloknote pasižymėjo susitikimą su Tefi ir užrašė pastabą — paskambinti jai 2.30 prieš išeinant.
— Toks oras kaip pas tave namie, ar ne, Čikai? — pasakė Parkeris Hernandezui.
Frenkis Hernandezas spausdino ir negirdėjo Parkerio. Jis sustabdė mašinėlę, pakėlė akis ir paklausė:
— A? Tu man sakei, Endi?
— Taip, sakau, kad oras toks kaip pas tave namie, ar ne?
— Namie? — nesuprato Hernandezas. — Tu turi omeny Puerto Riko?
— Žinoma.
— Aš gimiau čia, — pasakė Hernandezas.
— Žinoma, aš tai žinau, — tarė Parkeris. — Kiekvienas gatvėj

sutiktas puertorikietis gimė čia. Jeigu jų pasiklausytum, tai nė vienas niekad nė neatvyko iš salos. Jų paklausius nežinotum, kad iš viso yra tokia vieta kaip Puerto Riko!

– Tai netiesa, Endi, – mandagiai paprieštaravo Hernandezas. – Dauguma puertorikiečių labai didžiuojasi tuo, kad atvyko iš salos.

– Bet ne tu, a? Tu tai negali.

– Aš neatvykau iš salos, – sakė Hernandezas.

– Ne, žinoma, ne. Tu gimei čia, teisingai?

– Teisingai, – atsakė Hernandezas ir vėl ėmėsi spausdinimo. Hernandezas nesupyko, ir Parkeris atrodė nepyksta, o Karela netgi nekreipė į pokalbį dėmesio. Jis sudarinėjo sąrašą kam šiandien reikės paskambinti. Net galvos nepakėlė, kai Parkeris vėl prabilo.

– Taigi dėl to tu esi amerikietis, teisingai, Čikai? – nenustygo Parkeris.

Šį kartą Hernandezas jį išgirdo per rašomosios mašinėlės triukšmą. Šį kartą jis greitai pažvelgė ir pasakė:

– Tu man sakai?

Tai buvo lygiai ta pati frazė, kurią panaudojo prabilus Parkeriui pirmą kartą, tačiau šį sykį Hernandezas ją ištarė visai kitaip, su įtampa, su neabejotino susierzinimo intonacija. Jo širdis pradėjo pašėlusiai daužytis. Jis suprato, kad Parkeris eilinį kartą verčia jį ginti Tikslą, o tokį gražų rytą jam nesinorėjo nieko ginti, bet pirštinė mesta, nieko nepadarysi, todėl Hernandezas iškošė:

– Tu man sakai?

– Taip, tau sakau, Čikai, – atrėžė Parkeris. – Keista, kaip tie prakeikti žmogeliai niekad negirdi to, ko nenori girdėti.

– Liaukis, Endi, – staiga pasakė Karela.

Parkeris atsisuko į Karelos stalą.

– Koks, po velnių, tavo reikalas? – paklausė jis.

– Liaukis ir tiek. Tu ardai tvarką mano policijos kambaryje.

– Nuo kada, po velnių, jis tapo tavo?

– Šiandien aš budžiu, o tavo pavardė berods net neįtraukta į budėjimo sąrašus. Tai kodėl gi tau neišėjus laukan ir nepasiieškojus nemalonumų gatvėse, jeigu tau taip norisi?

– Kada tu tapai taikos šalininku?

– Šią akimirką, – atsakė Karela ir, atstūmęs kėdę, atsistojo

priešais Parkerį.

– Ak taip? – paklausė Parkeris.

– Taip, – atsakė Karela.

– Na, tai išliek savo...

Ir Karela jam smogė.

Jis net nesitikėjo paleisti į darbą kumščių kol to nepadarė, kol jo kumštis nesusidūrė su Parkerio žandikauliu. Nuo smūgio šis atatupstas nusvirduliavo atgal prie užtvaros. Tada jis jau suprato, kad be reikalo trenkė Parkeriui, bet kita jo dalis prieštaravo: juk negalėjo sėdėti ir klausyti kaip tokį gražų rytą ant Hernandezo pilamos pamazgos. Bet vis gi suprato, kad suduoti nereikėjo.

Parkeris nepasakė nė žodžio. Jis atsispyrė nuo pertvaros ir metėsi ant Karelos, o šis trenkė Parkeriui į pilvą. Endis persilenkė pusiau ir susigirebė už pilvo, o Karela skėlė jam per sprandą taip, kad Parkeris išsikėtojo ant stalo.

Atsikėlęs pažvelgė į Karelą su nauja pagarba ir atsinaujinusiu pykčiu. Jis tarsi akimirkai užmiršo, kad jo priešininkas tiek pat treniruotas ir patyręs, kaip jis pats, pamiršo, kad Karela gali kovoti ir sąžiningai ir nesąžiningai, priklausomai nuo situacijos. Ir kad situacija iš esmės įgalino naudoti patį nešvariausią kovos būdą, ir kad tas kovos būdas tapo antra prigimtimi.

– Aš perlaušiu tave pusiau, Stivai, – tarė Parkeris ir jo balse beveik girdėjosi priekaištas. Tonas, kokiu tėvas įspėja išdykaujantį vaiką.

Kaire ranka padaręs apgaulingą judesį atsivedėjo ir, kai Karela metėsi į šalį, norėdamas išvengti smūgio, iš visų jėgų trenkė jam tiesiai į nosį, iš kurios tuoj pat pasipylė kraujas. Karela greitai palietė nosį ir, pamatęs kraują, neteko budrumo.

– Nustokite jūs, bepročiai, – pasakė Hernandezas, atsistodamas tarp jų. – Kapitono durys atviros. Norit, kad jis čia ateitų?

– Žinoma. Stivas to nebijo, ar ne, Stivai? Jūs su kapitonu tikri bičiuliai, ar ne?

Karela atleido kumščius. Piktai tarė:

– Kitą kartą pabaigsim, Endi.

– Tu velniškai teisus, būtinai pabaigsim, – sutiko Parkeris ir išrūko iš policijos kambario.

Karela išsiėmė nosinę ir šluostėsi kraują. Hernandezas pridėjo jam šaltą raktą.

– Ačiū, Stivai, – tarė jis.
– Nėr už ką, – atsakė Karela.
– Nereikėjo vargintis. Aš jau pripratau prie Endžio.
– Taip, bet aš atrodo nepripratau.
– Šiaip ar taip, ačiū.
Į kambarį įėjo Hosas, pamatė kruviną Karelos nosinę, metė skubų žvilgsnį į leitenanto duris ir sušnibždėjo:
– Kas atsitiko?
– Truputį pasikarščiavau, – atsakė Karela.
Hosas vėl žvilgtelėjo į nosinę:
– Tu vis dar *karčiuojies, – tarė jis.*

*

Tefi Smit nebuvo nei geidulinga, nei gašli, netgi graži nebuvo. Mažutė, smulki mergina pelenų spalvos labai trumpai kirptais plaukais. Smulkių kaulų, kaip žvirblio strazdanota nosim ir nešiojo juokingus akinius, iš už kurių žvelgė tokio ryškumo mėlynos akys, kokių nei Karelai, nei Hosui neteko matyti.

Tos merginos potraukis virti svečiams kavą buvo kažkoks nesveikas. Neabejotinai, kai buvo mažytė, matė motiną kuliančią tėvą kavinuku. O gal kavinukas apvirto ir apiplikė ją, ir dabar jinai žiūrėjo į jį kaip į grėsmę, kurią reikia nugalėti. Arba gal augino tironiška teta Brazilijoje, kur kaip sako daina, milijonai augina kavos pupeles. Kokia bebūtų priežastis, ji iš karto nuskuodė į virtuvę ir užkaitė kavinuką, o detektyvai įsitaisė svetainėje. Siamo katinas, prisiminęs Hosą, priėjo prie jo šonu ir ėmė trintis apie kojas.
– Draugas? – paklausė Karela.
– Vieną kartą jį pašėriau, – atsakė Hosas.
Tefi Smit sugrįžo į svetainę.
– Oi, aš labai nusikaliau, – pasakė. – Mes visą dieną repetavome. Statome Detektyvinę istoriją. *Aš vaidinu parduotuvės vagilę. Patikėkit, tai labai varginanti rolė, – ji patylėjo. – Mes visi esam profesionalūs aktoriai, suprantat. Tai tiesiog laisvalaikio darbas.*
– Suprantu, – linktelėjo Karela.
– O kaip jums patinka gyventi su dviem striptizo šokėjom? – paklausė Hosas.
– Puikiai, – atsakė Tefi. – Na, kas jums jose nepatinka? Jos

labai šaunios merginos. – Ji nutilo. – Aš ilgą laiką neturėjau darbo. Kažkam reikėjo mokėti už nuomą. Jos labai puikiai su tuo susitvarkė.

– Jos? – pasiteiravo Karela.

– Barbara ir Marla. Žinoma, Barbaros dabar nebėra. Jūs tą žinot. Klausykit, kaip atrodo B-forma?

– Kas? – paklausė Karela.

– B-forma. Ji paminėta pjesėje. Žinote, jos būna policijos nuovadose.

– Žinom.

– Tai va. Ten paminėta B-forma, o mūsų butaforas nežino kaip ji atrodo. Ar negalėtumėt man vienos atsiųsti?

– Bet mes negalime dalinti savo tarnybinių dokumentų, – pasakė Hosas.

– Taip? Nežinojau! – ji patylėjo. – Bet mes turime tikrus antrankius. Jie taip pat *tarnybiniai, ar ne?*

– Taip. Iš kur juos gavot?

– Iš tokio vyruko, kuris anksčiau dirbo faru. Jis turi ryšių, – Tefi mirktelėjo.

– Na, gal mes ir atsiųsim jums B-formą, – pasakė Karela, – jeigu jūs niekam nesakysit iš kur ją gavot.

– Oi, kaip tai būtų šaunu, – atsakė Tefi.

– Grįžkim prie jūsų kambario draugės Barbaros. Sakėt, kad su ja smagu gyventi. Ar ji kartais neatrodydavo truputį laukinė?

– Laukinė?

– Taip.

– Turit galvoje, ar ji nedaužė indų? Ar ką nors panašaus?

– Ne, aš turiu galvoje vyrus.

– Barbara? Laukinė?

– Taip. Ar daug vyrų ji čia atsivesdavo?

– Barbara? – Tefi užkrečiamai nusišypsojo. – Ji niekada į šį butą nėra atsivedusi vyro, bent kol aš čia gyvenu.

– Bet jai skambindavo vyrai, ar ne?

– O, žinoma.

– Ir nė vienas nebuvo čia atėjęs?

– Bent man neteko matyti. Oi, atleiskit, kava užvirė.

Ji nuėjo į virtuvę ir po akimirkos grįžo su kavinuku ir trim kartoniniais puodeliais.

– Atleiskit už tuos popierinius puodelius, – atsiprašė ji. – Mes stengiamės kuo mažiau plauti indų. Paprastai kas vakarą pas mus užgriūna minios visokiausių žmonių gerti kavos, pasišnekėti ar šiaip pasėdėti patogiame krėsle. Pas mus labai jauku, ar jums taip neatrodo?

– Taip, – sutiko Karela.

– Aš labai mėgstu virti kavą, – pasakė Tefi. – Tikriausiai
pripratau per savo pirmųjų vedybų metus. Žinot, aš galvojau, kad vedybos tai svajonė. Maniau, kad vedybos reiškia, kad gali išsivirti kavos savo namuose kada tik nori. – Ji vėl nusišypsojo. – Tikriausiai dėl to aš dabar išsiskyrusi. Matyt, vedybos yra daug daugiau, nei kavos virimas. Bet aš vis dar mėgstu virti kavą.

Ji išpilstė kavą, nuėjo atgal į virtuvę ir sugrįžo nešina grietinėle, cukrumi ir šaukšteliais.

– O tie naktiniai pasisėdėjimai, – pasiteiravo Karela, – ar Barbara juose dalyvaudavo?

– O, žinoma.

– Ir būdavo draugiškai nusiteikusi?

– O, žinoma.

– Ir niekada neatsivedė čia jokio vyro?

– Niekada.

– Ir niekad su jokiu vyruku čia nesilinksmino?

– Ne. Matot, mes turime tik tris kambarius – virtuvę, svetainę ir miegamąjį. Dvi lovos miegamajame, o iš šitos sofos pasidaro lova, taigi viso trys lovos. Mes turėjome susitarti dėl tam tikros tvarkos. Jei kuri mergina turi pasimatymą ir ruošiasi pasikviesti vyruką pas save ko nors išgerti, mes turim palikti svetainę tuščią. Tai nebuvo itin didelė problema, nes Barbara niekada nieko neatsivesdavo. Taigi, tik Marla ir aš dėl to rūpinomės.

– Bet Barbara susitikinėdavo *su vyrais?*

– O, žinoma. Su daugybe.

– Tačiau čia nekviesdavo, teisybė?

– Teisingai. Dar kavos?

– Ne, ačiū, – atsisakė Hosas. Jis vos spėjo nugerti gurkšnį iš pirmojo puodelio.

– Tai kur tada ji su jais eidavo? – paklausė Karela.

– Atleiskit, nesupratau.

– Kur ji ėjo su tais vaikinais?

– O, visur. Į klubus, kur tik jie ją vesdavosi.
– Aš turiu galvoje nakčiai.
– Galbūt pas juos į namus.
– Pas Androvičių ji negalėjo nueiti, – garsiai pagalvojo Karela.
– O kas jis toks?
– Mieste pilna viešbučių, Stivai, – pasakė Hosas.
– Taigi, – pritarė Karela. – Mis Smit, ar Barbara niekada neminėjo, kad galėtų turėti kitą *butą?*
– Kitą? Kam jai būtų reikėję kito? Ar jūs žinote, kiek šiame mieste kainuoja Butas?
– Taip, žinau. Bet ar tikrai ji niekad nieko panašaus neminėjo?
– Ne, man neminėjo. Kam jai kitas butas?
– Matot, mis Smit, atrodo, kad Barbara susitikinėjo su keliais vyrais ir su jais... palaikė gana draugiškus santykius, o gyvenant su kitom dviem merginom... jos veikimo laisvė buvo suvaržyta.
– O, aš suprantu ką jūs turite galvoje, – tarė Tefi. Ji pamąstė apie tai minutėlę, tada pasakė:
– Jūs kalbat apie Barbarą? Burbulą?
– Taip.
Tefi trūktelėjo pečiais.
– Man niekada neatrodė, kad ji pamišus dėl vyrų. Manyčiau, kad ji nelabai jais domėjosi.
– Bet su vienu ji ruošėsi pabėgti, tuo metu kai dingo, – pareiškė Karela. – Ir galimas dalykas, kad ji pabėgo su kitu.
– Barbara? – nustebo Tefi. – Burbulas?
– Taip. Barbara. Burbulas. – Karela minutėlę patylėjo. – Ar galėčiau pasinaudoti jūsų telefonu, mis Smit?
– Prašom. Galite pasinaudoti šituo arba kitu miegamajame. Atleiskit už betvarkę ten. Mano kambario draugė nevaleika.
Karela įėjo į miegamąjį.
– Marla man pasakojo apie jus, – sušnibždėjo Tefi Hosui.
– Taip?
– Taip. Ar jūs jai paskambinsit?
– Na, nežinau. Pirma reikia išaiškinti šį reikalą.
– O, žinoma, – sutiko Tefi. – Ji puiki mergina. Labai maloni.

– Taip, ji atrodo maloni, – sutiko Hosas. Staiga jis pasijuto labai nepatogiai.

– Ar jūs dirbate naktimis? – pasidomėjo Tefi.

– Kartais.

– Na, tai kai dirbsit, gal užbėgtumėt išgerti puodelį kavos?

– Gerai, gal ir užbėgsiu.

– Šaunu, – nušvito Tefi ir nusišypsojo.

Į kambarį sugrįžo Karela.

– Skambinau Androvičiui, – pranešė jis. – Galvojau, gal jis mums pasakytų ar Barbara turėjo kitą butą.

– Ir kaip?

– Jis šį rytą išplaukė, – atsakė Karela. – Į Japoniją.

Penkioliktas skyrius

Penktą valandą vakaro visi didieji miestai įgauna tam tikrą išvaizdą, būdingą tik didesniems miestams. Jei esi užaugęs mažame miestelyje arba kaime, tai tau neteko to matyti. Ir jei užaugai vienoje iš tų vietų, pretenduojančių būti dideliais centrais (nors iš tikrųjų tai tėra peraugę maži miesteliai), tai tau teko matyti tik imitaciją to, kaip atrodo didelis miestas penktą valandą vakaro.

Žinote, miestas yra moteris. Jis negali būti niekuo kitu – tik moterim. Mažas miestelis gali būti kaimynų mergaite arba senuku, besisupančiu krėsle, arba pašėlusiu paaugliu išaugtomis kelnaitėmis, bet miestas negali būti nė vienu iš jų, miestas yra *ir gali būti tik moterim. Ir lygiai kaip moteris, miestas kelia meilę ir neapykantą, pagarbą ir negarbę, aistrą ir abuojumą. Ji visada ta pati, tas miestas – ta pati moteris, tačiau o-o, kokias kaukes ji nešioja, o-o, kokios magiškos tos pasipūtusios kalės klastos. Jei esi gimęs viename iš jos pastatų, ir jei pažįsti jos gatves, jos nuotaikas, tai būtinai ją myli. Ta meilė – nekontroliuojamas dalykas. Ji buvo jumyse nuo pat pradžių, nuo pirmo oro kvėptelėjimo. Oro, kuriame sumišę vyšnių žiedų ir anglies monoksido kvapai, pigūs kvepalai ir šviežias pavasario lietus, o be to, kažkoks ypatingas aromatas, jūs net neįsivaizduojate kas galėtų jį skleisti, – tai tiesiog miesto* jutimas, *jutimas to gyvenimo, kurį jūs galite įkvėpti į plaučius, į kūną; štai kas yra miestas.*

Be to, miestas, – tai šaligatvių labirintas, kuriuose tu mokaisi vaikščioti; suskilinėjęs betonas ir lipnus asfaltas, grindinio akmenys, šimtai tūkstančių kampų už kurių galima pasukti ir šimtas milijonų netikėtumų, kurie tyko už kiekvieno kampo. Štai koks yra miestas. Kartais jis šypsosi, mostais rodo ženklus, verkia, kartais jo gatvės švarios, o kartais išilgai šaligatvių lekia šnarėdami laikraščiai, šnarėdami pagal jo širdies plakimą. Tu žiūri į jį, ir matai

tiek daug dalykų, kurie užsilieka tavo prote ir jausmuose; tiek daug prisiminimų, miridianai lobių atminties saugyklose, ir tu myli visa tai ką matai, miestas visada teisus, tai tavo meilužė ir ji priklauso tau. Tu prisimeni kiekvieną subtilų nuotaikos niuansą jo veide; jo burną ir juoką; vėjo sklaidomus jo plaukus; tvinksintį pulsą kakle. Tai ne atsitiktinis meilės nuotykis. Jis lygiai tokia pat tavo dalis, kaip ir pirštų galiukai.

Tu esi įklimpęs.

Įklimpęs todėl, kad jis gali keisti savo veidą, jis – šita moteris, gali keisti savo kūną ir visa, kas buvo šilta, meilu staiga gali tapti šaltu, be širdies ir vis tik tu myli jį – šitą miestą. Tu visada jį mylėsi, nesvarbu kaip bus apsirėdęs, nesvarbu, kaip pasikeis, nei kas į jį – šitą moterį pretenduos, tai bus tas pats miestas, kurį tu matei nekaltomis jaunystės akimis. Jis priklauso tau.

Penktą valandą po pietų ji – šitas miestas pakeičia savo išvaizdą, kurią tu taip pat myli; tu viską myli joje: jos audras, jos aistringą nekantrumą, viską, tai visaapimanti meilė, neieškanti nei pasiteisinimo, nei priežasties. Penktą valandą tuščios gatvės staiga atgyja. Visą dieną šita moteris-miestas dykinėjo dulkėtoje svetainėje, o dabar, atėjus penktai valandai, ji staiga išlenda, o tu lauki jos pasiruošęs apglėbti. Jos žingsniuose yra linksmumo, kuris vis dėlto slepia nuovargį ir jie kartu suformuoja praeities ir dabarties įvaizdį, susiliejantį su ateities pažadais. Dangų gaubia sutemos, jos švelniai liečia aštrias kaip kardas pastatų briaunas. Tuoj žvaigždžių šviesa išmaudys jos gatves sidabru. Miesto šviesos – karštos, fluorescentinės, neoninės – tuoj papuoš apyrankėm jos rankas, karoliai – kaklą, milijonais blizgučių apkaišys, nors jai visiškai to nereikia.

Tu klausaisi skubaus, tikslingo jos aukštakulnių batelių kaukšėjimo, kažkur tolumoje riaumoja tenorinis saksofonas, bet dar labai toli, nes dar tik penkios valandos, o muzika pilnu tempu užgros vėliau. Tas riaumojimas dar glūdi giliai gerklėje. O dabar labai trumpam pasirodo kokteilių stiklinės, pritildytas pokalbių ūžesys, lengvas juokas, sklendžiantis oru kaip dūžtančio stiklo garsas. O tu sėdi su ja, žiūri į jos akis, reikšmingas ir gilias akis, klausaisi kiekvieno jos žodžio, nori sužinoti kas ji ir kokia ji, bet niekada to nesužinosi. Tu mylėsi šią moterį iki pat mirties dienos,

bet niekada jos iki galo nepažinsi, net nepriartėsi prie to. Nes šitame mieste-moteryje, šitoje didžiulėje, skandalingoje, meilioje, beširdėje, švelnioje, žiaurioje damoje girdėti tautos riksmas. Jei tu gimei ir užaugai mieste, tai tavo tėvynė – tai milžiniška sostinė. Tavo tėvynėje nėra mažų miestelių, nėra banguojančių rugių laukų, nei ežerų, nei jūros pakrančių. Tau yra vien tik miestas, moteris priklausanti tau, o meilė – akla.

Du miestą įsimylėję vyrai – detektyvai Karela ir Hosas – prisijungė prie skubančios šaligatviais minios. Buvo penkta valanda po pietų. Jie nesikalbėjo, nes varžėsi dėl tos pačios rankos ir kaip garbingi vyrai nekalbėjo apie moterį, kurią abudu mylėjo. Jie įėjo į Kreo Bildingo holą, liftu pasikėlė iki aštuoniolikto aukšto, tuščiu koridoriumi nuėjo iki galo; taip pasiekė Čarlio Tudoro kontorą.

Laukiamajame nieko nebuvo.

Jiems įėjus, Tudoras užrakinėjo savo kabineto duris. Jis pasilenkęs atsisuko, raktą tebelaikė skylutėje, juos pažinęs linktelėjo, duris vis tik užrakino, o raktą įsidėjo į kišenę. Priėjęs ištiesė ranką ir tarė:

– Turit naujienų, džentelmenai?

Karela paėmė ištiestą ranką.

– Bijau, kad ne, misteri Tudorai, – atsakė. – Bet norėtume dar šio to pasiteirauti.

– Prašom, – sutiko Tudoras. – Jūs nieko prieš, jei mes pasėdėsime čia, laukiamajame? Aš jau užrakinau kabinetą.

– Gerai, – sutiko Karela.

– Sakėt, kad mylėjot Burbulą Cezarį, misteri Tudorai, – pasakė Karela. – Ar jūs žinojote, kad ji susitikinėja dar su vienu vyru – tai tikras faktas, o gal net ir su dviem?

– Barbara? – nustebo Tudoras.

– Taip. Ar jūs tai žinojote?

– Ne. Nežinojau.

– Ar jūs dažnai susitikinėdavot, žinoma, be tarnybinių santykių, misteri Tudorai?

– Taip. Gana dažnai.

– Kaip dažnai?

– Kai tik galėdavau.

– Kartą per savaitę? Du? Daugiau? Kaip dažnai, misteri

Tudorai?

– Na, vidutiniškai, turbūt, tris keturis kartus per savaitę.

– O ką jūs veikdavote susitikę, misteri Tudorai?

– O, įvairius dalykus, – Tudoras nustebęs gūžtelėjo pečiais. – Ką žmonės veikia susitikę? Pietauja, šoka, eina į teatrą, kiną, važiuoja į gamtą. Visokiausius dalykus. Darėm ką tik norėjom.

– Ar jūs su ja miegojote, misteri Tudorai?

– Tai mano reikalas, – šaltai atkirto Tudoras, – ir Barbaros.

– Bet galbūt ir mūsų, misteri Tudorai. O... aš žinau, tai bjaurus klausimas, labai asmeniškas. Mes nenorėtumėm to klausti, misteri Tudorai. Yra daugybė dalykų, kurių mes nenorėtumėm klausti, bet deja turim, norime to ar ne. Esu tikras, kad jūs suprantate.

– Ne, bijau, kad nesuprantu, – atšovė Tudoras tonu, rodančiu, jog diskusija baigta.

– Puiku, mes darome išvadą, kad jūs turėjote intymių santykių.

– Išvadas jūs galite daryti kokias tik norite, – atsakė Tudoras.

– Kur jūs gyvenate, misteri Tudorai?

– Bleiklio gatvėje.

– Centre? Didžiajame kvartale?

– Taip.

– Netoli Barbaros namų?

– Taip, labai netoli.

– Ar esate buvęs jos bute?

– Ne.

– Niekada jos iš ten neišsivežėte?

– Niekada.

– Bet jūs su ja susitikinėjote?

– Žinoma, susitikinėjau.

– Ir niekada pas ją neužėjote. Argi ne keista?

– Keista? Daugumos dirbančių merginų gyvenimas nepakenčiamas. Aš negaliu pakęsti, užėjęs pas jauną damą, jos kambario draugių smalsumo. Todėl, jeigu jauna mergina gyvena ne viena, verčiau susitiksiu su ja kur kitur. Toks atvejis buvo ir su Barbara.

– Turbūt ir jai tai buvo paranku? Merginos, su kuriomis ji gyveno, sakė, jog niekada joks vyras nebuvo atėjęs į namus jos išsivežti, netgi niekas nelydėdavo. Ką jūs apie tai manote, misteri

Tudorai?

Tudoras gūžtelėjo pečiais.

– Aš visiškai neatsakau už Barbaros keistybes.

– Žinoma, ne. O Barbara ar yra buvusi jūsų namuose?

– Ne.

– Kodėl?

– Aš gyvenu su tėvu, – atsakė Tudoras. – Jis labai senas, na, labai ligotas. Nesu tikras, ar jis būtų supratęs Barbarą, ar būtų pritaręs mūsų draugystei. Taigi, jis nematė Barbaros.

– Jūs laikėte ją kuo toliau nuo savo namų, tiesa?

– Taip. Iš tiesų.

– Štai kaip. – Karela susimąstė. Jis pažvelgė į Hosą.

– Tai kur jūs mylėjotės, misteri Tudorai? – pasidomėjo Hosas. – Ant užpakalinės automobilio sėdynės?

– Ne jūsų reikalas! – atkirto Tudoras.

– Jūs nežinote, gal Barbara turėjo kitą butą? – vėl paklausė Hosas. – Be to, kuriuo dalinosi su dviem merginom.

– Jei ir turėjo, tai man neteko jo matyti, – pasakė Tudoras.

– Jūs, žinoma, nevedęs, – pasiteiravo Karela.

– Ne, aš nevedęs.

– O kada nors buvote, misteri Tudorai?

– Taip.

– O kaip dabar? Išsiskyręs?

– Išsiskyręs. Jau seniai, detektyve Karela. Mažiausiai penkiolika metų.

– Kokia jūsų buvusios žmonos pavardė?

– Toni Treiver. Ji aktorė ir gana nebloga.

– Ar šiame mieste ji gyvena?

– Nežinau. Išsiskyrėm prieš penkiolika metų. Filadelfijoje buvau ją sutikęs prieš kokius aštuonerius metus. Nuo to laiko nemačiau. Ir nenoriu.

– Mokate jai alimentus, misteri Tudorai?

– Ji pati nenori. Turi savų pinigų.

– Ar ji žino apie jus ir Barbarą?

– Nežinau. Patikėkit, jai tas nerūpėtų.

– Mmmm, – numykė Karela. – Tai jūs nežinote tų dviejų vyrukų, su kuriais Barbara susitikinėjo, tiesa?

– Taip.

– Bet vis dėlto, jeigu Barbara su jais susitikinėjo, tai, kai jūs paskirdavote pasimatymą, ji turėjo sakyti, jog esanti užsiėmusi. Jūs niekada tuo nesidomėjote? Niekad nenorėjot žinoti, kodėj ji *užsiėmusi?*

– Aš nesu savininkiškas žmogus, – pasakė Tudoras.

– Bet jūs ją mylėjot?

– Taip mylėjau ir tebemyliu.

– Na, ir ką jūs dabar apie tai manot? Dabar, kai žinot, kad ji susitikinėjo su kitais dviem vyrais, galbūt, net miegojo su abiem, ką jūs apie tai manote?

– Aš... be abejo, nesu patenkintas.

– Taip, aš manau, kad nesate. Ar jums neteko sutikti vyriškio pavarde Androvičius, Karlas Androvičius?

– Ne.

– O Maiko Čirepadano?

– Ne.

– O ar kada buvot nuėjęs į "Karalių ir karalienę"?

– Taip, žinoma. Kartais iš ten paimdavau Barbarą.

– Maikas ten grojo būgnu.

– Tikrai?

– Taip, – Karela patylėjo. – Jis taip pat dingo, misteri Tudorai.

– Iš tikrųjų?

– Taip. Tuo pat metu kaip ir Barbara. Ką jūs apie tai manote?

– Nežinau ką ir galvoti.

– Kad jie kartu pabėgo?

– Tikrai nežinau.

– Ar jūs turite juodą lietpaltį ir lietsargį, misteri Tudorai?

– Ne, neturiu.

– Bet lietpaltį turite?

– Turiu. Trumpą impregnuotą švarką. Jis pilkas. O gal rusvas. Žinot, tokios neutralios...

– O lietsargį? Turite vyrišką lietsargį?

– Ne, neturiu. Negaliu pakęsti lietsargių.

– Niekada nenešiojote, taip?

– Niekada.

– Ir nežinot jokio kito buto, kur Barbara galėtų būti, ar ne?

– Nežinau, ne.

– Ką gi, dėkui jums, misteri Tudorai, – tarė Karela. – Jūs labai daug padėjote mums.

– Nėra už ką, – atsakė Tudoras.

Įėjęs į holą, Karela tarė:

– Kotonai, jis įtartinas. Palauk jo apačioje ir pasek, gerai? Aš grįšiu į nuovadą. Noriu patikrinti jo buvusią žmoną, pažiūrėsiu, gal galėsiu susisiekti su ja.

– Apie ką tu galvoji? Apie pavydą?

– Kas žino? Bet kai kurie fakelai dega ilgiau nei penkiolika metų. Kodėl gi jos negalėtų?

– Bet jis sakė...

– Žinoma, bet jis galėjo ir pameluoti.

– Be abejo.

– Pasek jį. O vėliau grįžk. Lauksiu tavo skambučio.

– Kaip manai, kur jis mane nuves?

– Nežinau, Kotonai.

Karela grįžo į nuovadą. Jis sužinojo, kad Toni Trever buvo labai gera, charakteringa aktorė ir šiuo metu dirbo Floridoje, tiksliau Sarasotos teatre. Karela pasikalbėjo su jos agentu, kuris pasakė, kad mis Trever iš buvusio vyro neėmė alimentų. O be to, sakė jis, jiedu su mis Trever ruošiasi susituokti. Karela padėkojo ir padėjo ragelį.

Apie aštuntą paskambino Kotonas Hosas ir pasakė, kad pusę aštuonių Tudoras atsikratė uodegos.

– Man labai gaila, – pasakė jis.

– Taigi, – sutiko Karela.

Šešioliktas skyrius

Sekantį rytą atsirado drabužiai.

Jie buvo suvynioti į "New York Times" numerį. Patrulis rado Kalms Pointe, šiukšlių dėžėje. Iš vietinės nuovados buvo paskambinta į centrinį skyrių, nes ant juodo lietpalčio buvo kraujo plėmas, o skyrius nedelsiant praneše į 87-tą. Drabužius nusiuntė į laboratoriją, kur Grosmanas atidžiai ištyrė.

Be lietpalčio ten dar buvo juoda flanelinė eilutė, pora juodų šilkinių kojinių ir juodas lietsargis.

Ištyrus drabužius atsiskleidė keli prieštaringi faktai. Visa tai pateikė Karelai, kuris išstudijavo ir sumišęs pasikasė galvą.

Kraujas ant lietpalčio priklausė "0" grupei, kas lyg siejosi su rastomis rankomis bei Maiku Čirepadano, kurio tarnybos lape buvo pažymėta šita kraujo grupė. Bet atidžiau apžiūrėjus juodąjį kostiumą pastebėta, kad yra ir maža šviežesnė kraujo dėmelė ant rankovės. Ji priklausė "B" grupei. Tai pirmasis prieštaravimas.

O antrasis prieštaravimas vėl viską apvertė aukštyn kojom. Tai lietė kitas tris dėmeles, rastas ant juodosios eilutės. Pirmoji liko nuo plaukų preparato (apykaklės viduje, ten, kur tikriausiai trynėsi į sprandą). Dėmę atpažino: ją paliko plaukus stiprinantis preparatas, vadinamas "Strike"). Jis skirtas vyrams, turintiems riebius plaukus ir nenorintiems didinti bėdos, naudojant riebių plaukų preparatus.

Tačiau šalia buvo kita dėmė, palikta "Dram" preparato, padedančio stiprinti plaukus ir naikinti pleiskanas, skirto sausiems, lūžinėjantiems plaukams. Būtų keista, jeigu tas pats žmogus turėtų abiejų tipų plaukus. Būtų tiesiog keistas prieštaravimas, jei žmo-

gus su sausais, lūžinėjančiais plaukais taip pat turėtų riebius plaukus. Kažkaip visai nesiderino tie du plaukų preparatai.

Dar vienas plėmas ant švarko buvo paliktas to paties "Skinglow", kuris rastas avialinijų krepšio kampe ir dėl to negalėjai suprasti, kas dėvėjo tą eilutę – vyras ar moteris. Karela padarė išvadą, kad ją dėvėjo vyras, bet jis buvo apkabinęs moterį, išsitepusią "Skinglow". Tai paaiškintų šito plėmo kilmę, bet ne plaukų preparato plėmų kilmę.

Bet tai dar ne visi prieštaravimai. Ant eilutės buvo rasta žmonių plaukų. Vieni buvo rudi, ploni. Kiti – juodi, stori ir trumpi. Treti – juodi, ploni ir labai ilgi. Tie labai ilgi greičiausiai palikti damos, vartojusios "Skinglow". Gal tas glėbesčiavimasis buvo labai aistringas? O ploni rudi plaukai? Ir stori, juodi, trumpi? Mįslė po mįslės.

Dėl vieno dalyko abejonių nebuvo. Švarko viduje rasta etiketė skelbė: "Miesto-priemiesčio drabužiai".

Karela sužinojo savininko pavardę ir telefoną, patapšnojo per revolverio dėklą ir išėjo iš nuovados.

Kotonas Hosas kažkur mieste sekė Čarlį Tudorą, kurio pėdsakus vėl aptiko anksti ryte.

"Miesto-priemiesčio drabužiai" – viena iš tų mažyčių krautuvėlių, įspraustų tarp dviejų didesnių parduotuvių ir galėjai jos visai nepastebėti, jeigu ne spalvinga rūbų reklama siaurutėje vitrinoje. Karela atvėrė duris ir pateko į ilgą siaurą klubą, primenantį karstą, skirtą vienam žmogui. Tačiau dabar jame buvo dvylika žmonių, grabinėjančių kaklaraiščius, čiupinėjančių sportinių švarkų medžiagas, prisimatuojančių itališkus sportinius marškinėlius. Jis iš karto pajuto klaustrofobijos priepuolį, kurį visgi įveikė ir pradėjo svarstyti, kuris iš dvylikos vyrų galėtų būti savininkas. Pagalvojo, kad trylika – nelaimingas skaičius ir panoro išeiti. Ryšulys, kurį nešėsi, buvo suvyniotas į rudą popierių ir labai didžiulis, kas visai nemažino ankštumo krautuvėlėje. Karela prasiskverbė pro du

vyriškius, besistengiančius prisimatuoti oranžinius sportinius marškinėlius ir vis kartojo:

– Atleiskit, atleiskit.

Po to atliko bėgimą su kliūtimis aplinkui susigrūdusių prie kaklaraiščių vyriškių grupelę. Kaklaraiščiai tikriausiai buvo pagaminti iš indiško audinio. Jų spalvas vyrai apibūdino "šaltomis", "laukinėmis" ir "pašėlusiomis". Bet Karelai buvo karšta, jis buvo ramus ir blaivus.

Jis vis dar tebeieškojo savininko, kai pagaliau už nugaros pasigirdo balsas:

– Ar galiu jums būti naudingas, sere?

Paskui balsą atsirado ir kūnas. Karela atsisuko ir pamatė liesą vyriškį su Fu-Manču barzdele, vilkintį aptemta ruda eilute. Jo žvilgsnis buvo geidulingas kaip seks-maniako nudistų stovykloje.

– Taip, taip, galite, – atsakė Karela. – Ar jūs šios parduotuvės savininkas?

– Džeromas Džeraldas, – prisistatė jaunuolis ir nusišypsojo.

– Sveiki, misteri Džeraldai, – tarė Karela. – Aš...

– Kas nors ne taip? – pasidomėjo Džeraldas, žvelgdamas į ryšulį suvyniotų drabužių. – Kas nors iš mūsų rūbų jums netinka?

– Ne, tai...

– Jūs pats pirkot, ar gavot dovanų?

– Ne, tai...

– Tai jūs tuos rūbus pirkote ne pats?

– Ne, – pasakė Karela. – Aš...

– Reiškia, tai buvo dovana?

– Ne. Aš...

– Tai iš kur jūs juos gavote, sere?

– Iš policijos laboratorijos, – šiaip taip įterpė Karela.

– Poli... – pradėjo Džeraldas ir jo ranka pakilo prie kinietiškos barzdelės, o ant piršto sublizgo žiedas su katės akies akmeniu.

– Aš policininkas, – paaiškino Karela.

– O...?

– Taip. Čia turiu ryšulį drabužių. Įdomu, ar jūs negalėtumėt ko nors apie juos pasakyti.

– Nagi, aš...

Karela išvyniojo paketą.

– Ant kostiumo yra etiketė, – pasakė jis. – "Miesto-priemiesčio drabužiai". *Tai jūsų eilutė?*

Džeraldas pažvelgė.

– Taip, tai mūsų eilutė.

– O lietpaltis? Jis panašus į tuos daiktus, kuriuos jūs parduodate, bet etiketė nuplėšta. Ar tai jūsų lietpaltis?

– Ką jūs turite galvoje, sakydamas apie tuos daiktus, kuriuos mes parduodame?

– Stilingi, – atsakė Karela.

– A, suprantu.

– Reikšmingai atrodantys, – dar pasistengė Karela.

– Taip, taip.

– Šalti, – bėrė Karela. – Laukiniai. Pašėlę.

– Gerai jau, gerai, tai mūsų lietpaltis, – pasakė Džeraldas.

– O lietsargis?

– Leiskit pažiūrėti.

Karela įteikė jam lietsargį su kortele.

– Ne, ne mūsų, – pasakė Džeraldas. – Mes stengiamės pasiūlyti ką nors ypatingo. Pavyzdžiui, vieno rankena iš avies rago, kitas pagamintas pagal Tibeto žvakidę, kuri...

– Bet šitas ne jūsų, taip?

– Ne. Ar jūs domitės...

– Ne. Man nereikia lietsargio, – pasakė Karela. – Žinot, jau nustojo lyti.

– O lijo?

– Prieš kelias dienas.

– O... Žinot, kartais čia būna tokia spūstis...

– Taip, suprantu. O ar jūs negalėtumėt pasakyti kas pirko šią eilutę ir lietpaltį?

– Na, sunku būtų... – Džeraldas nutilo. Jo ranka nuplasnojo prie švarko, nutūpė ant rankovės, pagramdė medžiagą.

– Čia kažkas yra, – tarė jis.

– Kraujas, – atsakė Karela.

– K-k...?

– Kraujas. Tai kraujo dėmė. Misteri Džeraldai, ar daug parduodate tokių eilučių?

Šis spoksojo į Karelą.

– Kraujas... jos turi paklausą... kraujas? Kraujas?

– Tai jos turi paklausą? – perklausė Karela.

– Taip.

– Tokio dydžio?

– O koks čia?

– Keturiasdešimt antras.

– Didelis.

– Taip. Eilutę dėvėjo didelis vyras. Lietpaltis taip pat didelis. Gal prisimintumėt, ar kam pardavėt šiuos du daiktus? Dar kažkur yra pora juodų kojinių. Sekundę, – paieškojęs ištraukė kojines. – Žinomos jums?

– Taip, tai mūsų kojinės. Importuotos iš Italijos. Jos be siūlių, matote, pagamintos iš vieno...

– Eilutė, lietpaltis ir kojinės – jūsų. Taigi, arba tas vyrukas – pastovus jūsų klientas, arba nupirko viską iš karto. Ar jūs nieko neprisimenat? Aukšto vyruko, eilutė keturiasdešimt antro dydžio.

– Ar galėčiau dar ją pažiūrėti?

Karela padavė švarką.

– Šios eilutės labai populiarios, – kalbėjo Džeraldas, vartydamas rankose švarką. – Net apytikriai negaliu pasakyti kiek jų parduodame per savaitę. Neįsivaizduoju kaip galėčiau nustatyti kas ją pirko.

– O ant jų nėra serijinio numerio? – paklausė Karela. – Gal ant etiketės? O gal kur kitur prisiūta?

– Ne, nieko tokio nėra, – atsakė Džeraldas. Jis išvertė švarką vidine puse į viršų ir apžiūrėjo abu pečius.

– Ant dešinio peties aukšta pagalvėlė, – pasakė jis lyg sau. O Karelai tarė:

– Keista, nes mes, matot, nededame pagalvėlių. Norime pasiekti natūralaus, plaukiančio efekto.

– O ką reiškia ta pagalvėlė po dešiniu pečiu?

– Nežinau, nors... O, palaukit, palaukit. Taip, taip. Galiu prisiekti, kad tai ta pati eilutė.

– Na, sakykit, – nekantravo Karela.

– Tas džentelmenas buvo atėjęs tuoj po kalėdų. Labai aukštas vyras, labai puikiai sudėtas. Labai gražus vyras.

– Na?

– Jis... na, viena jo koja buvo trupučiuką trumpesnė už kitą. Pusę colio ar ketvirtį, panašiai. Ne tiek daug, kad šlubuotų, suprantate, bet pakankamai, kad sudarkytų kūno linijas. Aš suprantu, kad yra daugybė vyrų, kurių...

– Taip, bet kaip dėl šito konkretaus vyro?

– Nieko ypatingo. Išskyrus tai, kad mes turėjom įdėti į dešinį švarko petį pagalvėlę, suprantate. Kompensuoti tą trumpesnę koją.

– Ir tai būtent šis švarkas?

– Manau, kad taip.

– Kas jį pirko?

– Nežinau.

– Jis nepastovus jūsų klientas?

– Atėjo. Atėjo iš gatvės. Taip, dabar prisiminiau. Jis pirko eilutę, lietpaltį, porą kojinių ir juodą megztą kaklaraištį. Dabar prisiminiau.

– O jo pavardės neprisimenate?

– Atleiskite, ne.

– Ar jūs laikote pardavimo sąskaitas?

– Taip, bet...

– Bet kas?

– Tai buvo iš karto po Kalėdų, sausio mėnesį. Pradžioje sausio.

– Tai kas?

– Na, man reiktų peržiūrėti krūvą sąskaitų.

– Žinau, – pasakė Karela.

– Mes turime labai daug darbo, – pasakė Džeraldas. – Kaip matote.

– Taip, matau.

– Šiandien šeštadienis, viena iš užimčiausių dienų. Bijau, kad neturėsiu laiko...

– Misteri Džeraldai, mes ieškome žudiko, – pasakė Karela.

– O...

– Tai kaip, ar turėsit laiko?

– Ne... – dvejojo Džeraldas. – Gerai, užeikite į sandėlį.

Jis atitraukė užuolaidą. Sandėlys – mažytis kambarėlis, apkrautas didžiulėmis kartoninėmis prekių dėžėmis. Priešais didelį veidrodį vyras vienomis trumpikėmis movėsi kelnas.

– Čia ir mūsų persirengimo kambarys, – paaiškino Džeraldas. – Šios kelnės kaip tik jums, sere, – pasakė pusiau apsirengusiam vyriškiui. – Štai čia mano stalas.

Jis nusivedė Karelą prie mažo staliuko, stovinčio palei purviną grotuotą langelį.

– Sausis, sausis, – murmėjo jis. – Kur galėtų būti sausio popieriai?

– Ar jos turi būti tokios aptemptos? – paklausė vyriškis.

– Aptemptos? – nustebo Džeraldas. – Jos visai neatrodo aptemptos, sere.

– Bet aš taip jaučiu, – atsakė vyras. – Gal aš tiesiog nepratęs

prie kelnių be klosčių. Kaip jums atrodo? – kreipėsi jis į Karelą.

– Man atrodo viskas tvarkoj, – atsakė Karela.

– Gal aš tiesiog nepratęs, – tarė vyriškis. – Galbūt.

– Jos nuostabiai atrodo, – pasakė Džeraldas. – Tai nauja spalva. Žalsvo atspalvio. Juodos ir žalios mišinys.

– Maniau, kad jos pilkos, – nustebo žmogus ir atidžiai apžiūrėjo kelnes.

– Na, jos atrodo pilkos ir atrodo žalios, o taip pat atrodo juodos. Tai ir yra jų grožis, – išaiškino Džeraldas.

– Štai kaip? – vyriškis vėl nužvelgė kelnes. – Tai puiki spalva, – pasakė jis abejodamas. Minutėlę pamąstė, ieškodamas išeities. – Bet jos pernelyg aptemptos, – ir ėmė traukti kelnes žemyn. – Atleiskite, – pasakė, nes šokinėdamas ant vienos kojos, atsitrenkė į Karelą. – Čia ankštoka.

– Sausio sąskaitos turėtų būti... – Džeraldas rodomuoju pirštu bedė sau į smilkinį ir suraukė antakius. Jo pirštas – tarsi likimo, sukdamasis ore nusileido ir pabaksnojo į dėžę, gulinčią toliau nuo stalo. Atidaręs ją, ėmė raustis.

Vyriškis numetė kelnes ant stalo ir pasakė:

– Man patinka spalva, bet jos pernelyg aptemptos. Aš negaliu pakęsti aptemptų kelnių, o jūs? – paklausė Karelos.

– Ir aš, – atsakė pastarasis.

– Mėgstu, kad būtų daug vietos, – paaiškino vyrukas.

– Ne, tai vasaris, – murmėjo Džeraldas. – Tai kur, po velnių, aš padėjau sąskaitas? Leiskit pagalvoti, – ir vėl jo pirštas pak'o prie smilkinio, lyg dvejodamas stabtelėjo, kol įkvėpimas nušvietė jo barzdotą veidą, o tada kaip strėlė nuzvimbė į naują taikinį. Atidaręs kitą dėžę, ištraukė pluoštą sąskaitų.

– Štai, – tarė jis. – Sausis. O Dieve, tai bus baisu. Sausio mėnesį mes darėme atpigintą išpardavimą. Žinote, po Kalėdų. Čia yra tūkstančiai *sąskaitų*.

– Ne, labai ačiū, – tarė vyriškis, saugiai jausdamasis savose

laisvose kelnėse. – Suprantate, aš mėgstu, kad būtų daug vietos.

– Suprantu, – pasakė Džeraldas. – Ko gero, tai buvo antrą sausio savaitę. Po išpardavimo. Pirma peržiūrėsiu šitas.

– Na, viso, – atsisveikino taksi vairuotojas. – Malonu buvo su jumis susitikti.

– Viso geriausio, – palinkėjo Karela ir taksistas, prasibrovęs pro užuolaidas, išėjo į prekybos salę.

– Trys švarkai už keturiasdešimt penkis pro... ne, ne tai. Tai, žinote, didelis *darbas. Jeigu jūs nebūtumėt toks malonus žmogus, abejoju ar aš... viena pora maudymosi kelnaičių už... ne... kaklaraiščiai, ne... vienas juodas lietpaltis, viena juoda eilutė, trys poros šilkinių... Štai, štai jis, – pasakė Džeraldas. – Taip ir maniau – sausio dešimta. Taip, jis pirko už pilną kainą.*

– O kokia pavardė?

– Turėtų būti sąskaitos viršuje. Sunkoka įskaityti. Kalkė neaiškiai atsispaudė.

– Ar galite perskaityti? – nekantravo Karela.

– Nesu tikras. Čirepadano, argi tai galėtų būti pavardė? Maikas Čirepadano?

Septynioliktas skyrius

Šeimininkė pasiteiravo:

– Tai jūs sugrįžote? O kur jūsų rudaplaukis draugas?

– Dirba kažkur kitur, – atsakė Karela. – Man reikia dar kartą įeiti į Čirepadano kambarį. Jūs nieko prieš?

– Kodėl? Jūs radote įkalčių?

– Galbūt.

– Jis man skolingas už du mėnesius, – pasiskundė šeimininkė. – Eime, nuvesiu jus į viršų.

Jie užlipo laiptais. Lipdama šeimininkė riebaluotu skuduru valė turėklus. Nuvedusi Karelą prie durų, ėmėsi ieškoti rakto, bet staiga sustojo. Karela taip pat išgirdo triukšmą. Jo rankoje atsirado pistoletas. Karela atstūmė šeimininkę į šoną ir prisispaudė prie priešingos sienos, o ji sušnibždėjo:

– Dėl Dievo meilės, tik nelaužkit. Atidarykit mano raktu. Dėl Dievo!

Jis paėmė raktą, įkišo į skylutę ir kaip galima tyliau pasuko. Tada paspaudė rankeną ir stumtelėjo duris. Jos nepajudėjo. Išgirdęs kambaryje išgąstingą šlamesį, šūktelėjo: "O, velnias!" ir petim trenkė į duris, kurios nuo smūgio atsidarė.

Kambario viduryje stovėjo aukštas vyras ir rankose laikė bosinį būgną.

– Ramiai, Maikai, – šūktelėjo Karela, o vyras sviedė būgną, kuris visu svoriu trenkė Karelai į krūtinę ir parvertė atbulą ant šeimininkės, kuri vis šaukė:

– Sakiau nesilaužti. Kodėl nerakinote mano raktu?

Vyriškis puolė Karelą. Nepratarė nė žodžio. Akys spindėjo

laukine ugnimi, kai jis, nekreipdamas dėmesio į pistoletą, užgriuvo Karelą. Smogė kaire per veidą ir jau ruošėsi tvoti dešine, kai Karela, užsimojęs savo 38-tuoju, prakirto jo skruostą. Vyrukas pasvirduliavo, stengdamasis atgauti pusiausvyrą, bet užmynė ant bosinio būgno viršutinio lanko ir parplėšė odą. Staiga jis pravirko. Iš burnos išsiveržė graudus kukčiojimas.

– Tu jį sulaužei, – išspaudė, – atėjai ir sulaužei.

– Tu Maikas Čirepadano? – paklausė Karela.

– Tai ne jis, – įsiterpė šeimininkė. – Kam jūs išlaužėt duris? Visi jūs policininkai tokie! Kodėl nepasinaudojot raktu?

– Aš pasinaudojau *tuo prakeiktu raktu, – piktai atkirto Karela. – Bet aš užrakinau duris. Nes prieš tai jos buvo atviros. Jūs tikra, kad tai ne Čirepadano?*

– Žinoma, tikra. Kaip tai durys buvo atrakintos? Juk aš pati jas užrakinau.

– Mūsų bičiulis tikriausiai pasinaudojo visrakčiu. Ar taip, Maikai? – paklausė Karela.

– Tu jį sulaužei, – dėstė vyrukas. – Atėjai ir sulaužei.

– Ką sulaužiau?

– Būgną. Tu sulaužei būgną.

– Tu pats jį sulaužei, – atsikirto Karela.

– Dėl to, kad tu man trenkei, – neatlyžo tas. – Aš nebūčiau pargriuvęs, jei nebūtum man trenkęs.

– Kas tu toks? Kuo tu vardu? Kaip čia įėjai?

– Tą jau atspėjai, šefe.

– Kodėl duris palikai neužrakintas?

– Kas galėjo tikėtis, kad jūs ateisite?

– Vis dėlto, ko tau čia reikia? Kas tu toks?

– Norėjau paimti būgnus.

– Kam?

– Užstatyti.

– Maiko būgnus?

— Taip.

— Gerai, o tu kas toks?

— Koks tavo reikalas? Sulaužei bosinį būgną. Dabar aš negalėsiu jo užstatyti.

— Ar Maikas prašė užstatyti jo būgnus?

— Ne.

— Tai tu norėjai juos pavogti.

— Pasiskolinti.

— Žinoma. Kokia tavo pavardė?

— Šefas atsirado. Turi šaudyklę, tai jautiesi šefu. — Jis palietė kruviną veidą. — Tu prakirtai man skruostą.

— Teisybė, — sutiko Karela. — Kaip vadiniesi?

— Laris Danielsas.

— Iš kur pažįsti Čirepadano?

— Grojome tame pačiame orkestre.

— Kur?

— "Karaliuj ir karalienėj".

Danielsas gūžtelėjo.

— Kuo tu groji?

— Trombonu.

— Ar žinai kur Maikas?

— Ne.

— Bet žinojai, kad jo čia nėra, ar ne? Kitaip nebūtum čia įslinkęs su visrakčiu ir bandęs pavogti jo būgnus. Tiesa?

— Aš jų nevogiau. Norėjau pasiskolinti. Būčiau jam atidavęs užstato taloną, kai susitikčiau.

— Kodėl norėjai užstatyti būgnus?

— Man reikia pinigų.

— Tai kodėl neužstatai savo trombono?

— Jau užstačiau.

— Tai tu tas narkomanas, apie kurį kalbėjo Rendis Simsas?

— Kas?

— Simsas. Rendis Simsas. Tas, kuriam priklauso klubas. Sakė, kad trombonistas – narkomanas. Tai tu, Danielsai?

— O'kei, tai aš. Juk tai ne nusikaltimas. Pagal įstatymus tai ne nusikaltimas. Aš neturiu su savim kaifo, taigi nieko man nepadarysi, niekuo neapkaltinsi.

— Išskyrus įsilaužimą vagystės tikslu, – nepasimetė Karela.

— Įsilaužimą? Viešpatie, aš tik norėjau pasiskolinti būgnus.

— Iš kur žinojai, kad Maiko čia nebus?

— Žinojau ir tiek.

— Na taip. Bet iš kur? Ar žinai, kur jis dabar?

— Ne, nežinau.

— Bet žinojai, kad čia jo nebus.

— Aš nieko nežinau.

— Narkomanas, – bambėjo šeimininkė. – Taip ir maniau.

— Kur jis, Danielsai?

— Kam jums jo reikia?

— Mums jo reikia.

— Kam?

— Nes jis turi drabužius, kurie galbūt susiję su žmogžudyste. O jei tu slėpsi nuo mūsų informaciją, gali būti apkaltintas kaip pagalbininkas. Žinai tai, Danielsai? Na, tai kur jis?

— Nežinau. Tikrai nežinau.

— O kur jį matei paskutinį sykį?

— Ruošėsi eiti atsigulti su dama.

— Kokia dama?

— Striptizo šokėja.

— Burbulu Cezariu?

— Taip, su ja.

— Kada tai buvo, Danielsai?

— Tiksliai neprisimenu. Apie Valentino dieną. Gal anksčiau.

— Dvyliktą?

— Neprisimenu.

– Maikas dvyliktą dieną neatėjo į darbą. Ar tada matei jį?

– Taip. Teisingai.

– Kada matei?

– Maždaug po pietų.

– O ko jis norėjo?

– Sakė, kad vakare neateis į darbą ir davė man raktą nuo savo skylės.

– Kam?

– Prašė, kad parneščiau namo jo būgnus. Tai, kai tą vakarą baigėm groti, taip ir padariau. Supakavau jo būgnus ir atgabenau čia.

– Tai štai kaip tu šiandien įėjai. Tu dar turi Maiko raktą!

– Taip.

– Ir štai iš kur žinojai, kad jo čia nebus. Jis to rakto iš tavęs nebeatsiėmė, ar ne?

– Taip, teisybė. – Danielsas patylėjo. – Sekančią dieną aš turėjau jam paskambinti ir tada susitikti. Bet niekas neatsakė. Aš skambinau visą dieną ir niekas nekėlė ragelio.

– Tai buvo vasario tryliktą?

– Taip, sekančią dieną.

– Ar jis sakė, kad bus su Burbulu Cezariu?

– Na, netiesiogiai. Bet kai davė raktą ir telefono numerį, pajuokavo, sakė: “Lari, neskambink vidury nakties, nes mes su Burbulu labai giliai miegame”. Taigi aš nusprendžiau, kad jis tą naktį ruošiasi miegoti su Burbulu. Klausyk, man pradeda reikėti kaifo. Aš turiu išeiti.

– Nusiramink. Koks buvo tas numeris, kurį davė Maikas?

– Neprisimenu. Klausyk, man reikia susišauti. Klausyk, aš nejuokauju.

– Koks numeris?

– Dėl Dievo, kas gali prisiminti, juk tai buvo praėjusį mėnesį, dėl Dievo. Klausyk, klausyk, aš nejuokauju. Man reikia išeiti. Aš

žinau požymius, bus labai blogai, kol aš...

– Ar tu užsirašei numerį?

– Ką?

– Numerį. Užsirašei?

– Nežinau, nežinau, – burbėjo Danielsas, bet išsitraukė piniginę ir ėmė raustis visą laiką murmėdamas: – man reikia susišauti, man reikia atsipalaiduoti, man reikia iš čia išeiti, – drebančiomis rankomis knisosi po piniginės skyrelius.

– Štai, – pagaliau tarė, – štai jis, štai telefonas. Išleiskite mane, aš apsivemsiu.

Karela paėmė kortelę.

– Galėsi išsivemti nuovadoj, – pasakė.

*

Ekonomi 8-3165 – toks buvo telefono numeris.

Grįžęs į skyrių, Karela paskambino į telefonų kompaniją ir pasikalbėjo su operatore, kuri skubiai paaiškino, kad sąraše tokio numerio nėra.

– Gal tai užslaptintas numeris, – pasakė Karela. – Ar negalėtumėt pažiūrėti?

– Jeigu jis užslaptintas, sere, tai pas mus ir neužrašytas.

– Klausykit, aš skambinu iš policijos skyriaus, – aiškino Karela. – Žinau, jūs negalite išduoti...

– Reikalas ne tas, sere. Paprasčiausiai, sąraše jo nėra. Aš noriu jus įtikinti, kad neturiu *sąrašo pavadinto "Užslaptinti numeriai". Ar jūs supratote mane, sere?*

– Taip, suprantu, – neatlyžo Karela. – Bet telefonų kompanija turi kur nors užsirašiusi, ar ne? Juk kažkas moka tą prakeiktą sąskaitą. Kažkas kas mėnesį gauna *sąskaitą. Aš tenoriu sužinoti kas ją gauna.*

– Atleiskite, sere, bet aš nežinau kas...

– Pakvieskite inspektorę, – tarė Karela.

*

Čarlis Tudoras išėjo iš savo namų Didžiajame kvartale, o Kotonas Hosas sekė iš paskos. Žinoma, saugiu atstumu. Tai buvo puiki diena pasivaikščiojimui, žadinanti pavasario ilgesį. Tokią dieną gera dykinėti, stoviniuoti ties kiekviena vitrina, žavėtis jaunomis damomis, kurios nusimetusios apsiaustus sužydėjo anksčiau nei gėlės.

Bet Tudoras nei dykinėjo, nei žavėjosi.

Jis skuodė didžiuliu greičiu: galva palenkta, rankos sukištos į kišenes, o platūs pečiai skiria pasitaikančius praeivius. Hosas – taip pat nemažas vyrukas – vos spėjo paskui jį. Didžiojo kvartalo šaligatviuose tą malonų šeštadienį spietėsi moterys su vaikų vežimėliais; jaunos merginos, išdidžiai atstačiusios krūtines; jauni vyrukai, nublukusiais aptemptais džinsais, judantys pastriuokomis kaip šokėjai; barzdoti jauni vyrai dažais išterliotais megztiniais; merginos su bermudų šortais; senukai nešini drobėmis su okeano atvaizdais; italų namų šeimininkės su krepšiais, prigrūstais ilgų batonų; jaunos mažų teatriukų (išsibarsčiusių šoninėse gatvelėse) aktorės, išsidažiusios repeticijoms; vaikai, žaidžiantys Džonį ir ponį.

Hosas sunkiai ištvėrė tą nežmonišką stumdymąsi. Tačiau, jei norėjo neatsilikti nuo Tudoro, turėjo...

Staiga jis sustojo.

Tudoras įėjo į kampinę saldainių parduotuvę. Hosas paspartino žingsnį. Nežinojo, ar toje parduotuvėje yra atsarginis išėjimas, bet kadangi praėjusį vakarą išleido Tudorą iš akių, tai dabar nenorėjo pakartoti klaidos. Jis apėjo krautuvėlę ir įsitikino, kad įėjimas tik vienas. Matė kaip Tudoras viduje kažką perka. Greitai perėjęs gatvę įsitaisė tarpdury ir laukė pasirodant Čarlio Tudoro. Šis išėjo, plėšdamas nuo cigarečių pokelio celofaną. Nesustojo prisidegti, o tai darė eidamas, ir tik nuo trečio degtuko pagaliau pasirodė dūmas.

Hosas atkakliai kiūtino iš paskos.

– Laba diena, sere, čia inspektorė, ar aš galiu jums kuo nors padėti, sere?

– Taip, – atsakė Karela. – Čia detektyvas Karela iš 87-tos nuovados, – prisistatė jis. – Mes turime telefono numerį, kurį norime susekti ir atrodo...

– Ar skambino iš diskinio aparato, sere?

– Kas skambino?

– Nes jei taip, sere, tai beveik neįmanoma susekti. Nes diskinis telefonas turi automatinį įrengimą ir...

– Taip, aš tai žinau. Mums nereikia sekti pokalbio, operatore, mes nori...

– Aš esu inspektorė.

– Taip, žinau. Mes...

– Kita vertus, jei skambino iš rankinio prietaiso, tai atsekti bus kur kas lengviau. Jeigu tik po to pakeliui nepereina per automatinį...

– Ledi, aš esu policininkas ir žinau, kaip sekti telefoninius pokalbius, o visa, ko mes norim iš jūsų, – tai pagal numerį sužinoti savininko pavardę ir adresą. Tai viskas, ko iš jūsų norim.

– Štai kaip, suprantu.

– Gerai, numeris toks: Ekonomi 8-3165. Gal pažiūrėtumėt ir pasakytumėt man tai ko aš noriu?

– Palaukit minutėlę, sere.

Jos balsas dingo. Karela nekantriai barbeno į stalą. Prie gretimo stalo visiškai atsigavęs Bertas Klingas spausdino šios dienos raportą.

Tudoras sustojo dar sykį. Hosas iš didelio atstumo stebėjo parduotuvę, kuri buvo įsispraudusi tarp dviejų ištisinėje pastatų eilėje, todėl vargiai ar ten buvo kitas išėjimas. Jei ir buvo, *tai klientai juo naudotis negalėjo.*

Hosas prisidegė cigaretę ir laukė kol Tudoras apsipirks ir vėl išeis į gatvę.

Jis parduotuvėje išbuvo beveik penkiolika minučių.

Išėjo laikydamas rankoje puokštę baltų gardenijų.

"O, puiku, – *pagalvojo Hosas.* – Tai jis ruošiasi susitikti su dama".

Ir staiga jam toptelėjo mintis, kad ta dama gali būti Burbulas Cezaris.

*

– Sere, čia inspektorė.

– Taip, – sukluso Karela. – Ar radot...?

– Suprantate, sere, kai asmuo reikalauja užslaptinto telefono numerio, mes...

– Aš ne asmuo, – pertraukė Karela. – Aš policininkas. – Suraukęs antakius jis sekundę pamąstė, ką čia tokio gudraus pareiškė.

– Taip, sere, bet aš kalbu apie asmenį, kurio yra šitas telefono numeris. Kai asmuo reikalauja užslaptinto numerio, mes pasitikslinam ar jis žino, ką tai reiškia. Tai reiškia, kad numeris nebus įrašytas į sąrašus, ir kad niekas negali jo sužinoti nė iš vieno telefonų komapnijos darbuotojo, netgi esant labai svarbiam reikalui. Jūs tai suprantate, sere?

– Taip, suprantu. Ledi, aš policininkas, tiriantis žmogžudystę. Ar galėtumėt...

– Oi, aš jums suteiksiu informaciją, kurios jūs prašote. Būtinai.

– Tai kas tada...?

– Bet noriu, kad jūs žinotumėt, jog eilinis pilietis jokiomis aplinkybėmis negalėtų gauti tos informacijos. Tiesiog norėjau išaiškinti telefonų kompanijos politiką.

– O..., visiškai aišku, operatore.

– Inspektore, – pataisė toji.

– Taip, žinoma. Na, tai kieno vardu tas telefonas ir koks adresas?

– Aparatas yra Kenopi gatvėje, 1611 name.

– Ačiū. O kas savininkas?

– Savininko nėra. Suprantate, mes savo prietaisus įvedame nuomos pagrindu ir...

– Kieno vardu užrašytas tas telefonas, oper... inspektore? prašau pasakyti.

Užrašytas žmogui pavarde Čarlis Tudoras, – atsakė inspektorė.

– Čarlis Tudoras? – nustebo Karela. – Tai kaipgi, po velnių...?

– Ką, sere? – nenugirdo inspektorė.

– Ačiū, – atsakė Karela ir padėjo ragelį. Jis atsisuko į Klingą.

– Bertai, imk kepurę.

– Aš nenešioju kepurės, – atsakė Klingas, todėl vietoj jos prisisegė revolverio dėklą.

*

Čarlis Tudoras įėjo į Kenopi gatvės 1611 namą, atrakino vidines holo duris ir dingo iš akių.

Hosas stovėjo hole ir tyrinėjo laiškų dėžutes. Nei ant vienos nesimatė Burbulo Cezario, Čarlio Tudoro ar Maiko Čirepadano, ar bent jau pažįstamos Hosui pavardės. Jis dar sykį peržiūrėjo dėžutes, remdamasis elementariausiomis policijos žiniomis. Nes vien dėl Dievui ir psichiatrams žinomų priežasčių, žmogus, rinkdamasis netikrą pavardę, panaudoja savo tikruosius inicialus. O jei rimtai, tai nėra nei antgamtinė, nei psichinė mįslė. Paprasčiausiai daugumas žmonių turi inicialais pažymėtų nosinių, marškinių, lagaminų ar diplomatų. Ir jei žmogus pavarde Bendžaminas Franklinas, kurio inicialai B. F. puikuojasi ant visų jo krepšių, marškinių ir etc., o gal net ištatuiruoti ant kaktos, staiga viešbutyje užsiregistruos kaip Džordžas Vašingtonas, tai smalsiam patarnautojui gali parūpti ar šis žmogus su B. F. inicialais pažymėtu bagažu, viską daro legaliai. O kadangi žmogus su išgalvota pavarde dažniausiai nelabai nori patraukti dėmesį, jis daro viską kas įmanoma, kad išvengtų nemalonumų. Taigi, jis naudojasi savo

tikraisiais inicialais, nors ir renkasi išgalvotą pavardę.

Ant vienos pašto dėžutės buvo Christoferio Telio pavardė. Skambi pavardė, be to, atitiko C. T. inicialus, taigi, Hosas įsiminė buto numerį: 6B.

Tada nuspaudė 2A buto skambutį, palaukė atsakomojo skambučio atidariusio duris ir nėrė laiptais į šeštą aukštą. Priėjęs prie 6B buto durų, priglaudė prie jų ausį. Viduje girdėjosi vyro balsas.

– Barbara, – sakė jis. – Aš nupirkau tau gėlių.

*

Sėdėdamas mašinoje Karela kalbėjo:

– Nesuprantu, Bertai, tiesiog nesuprantu.

– Kas atsitiko? – pasiteiravo Klingas.

– Nieko. Tik negaliu suprasti. Randame porą "0" kraujo grupės rankų, teisingai?

– Taip.

– O'kei. Maikas Čirepadano yra tos pačios kraujo grupės. Be to, jis didelis vaikinas ir dingo praėjusį mėnesį, taigi, puikiai galėtų būti auka, *tiesa?*

– Taip, – sutiko Klingas.

– O'kei. Bet randame žudiko drabužius ir, pasirodo, jie priklauso Maikui Čirepadano. Taigi, jis galėtų būti ir žudikas.

– Iš tikrųjų, – pritarė Klingas.

– Taigi. O kai sužinome kur slėpdavosi Barbara ir Čirepadano, tai ta vieta, kur mes dabar važiuojam...

– Taip?

– Taip. Tai pasirodo, kad ji priklauso Čarliui Tudorui, Burbulo agentui. Ar tu gali čia ką nors suprasti?

– Atvažiavom. 1611-tas, – pasakė Klingas.

*

Stovėdamas koridoriuje Hosas tegirdėjo tik vyrišką balsą, neabejotinai priklausantį Čarliui Tudorui. Jis svarstė ar laužtis į butą, ar ne. Sulaikęs kvapą labai stengėsi išgirsti merginos atsakymus. Ausį laikė priglaudęs prie pat medinių durų ir klausėsi.

– Ar tau patinka gėlės, Barbara? – klausė Tudoras.

Pauzė. Hosas klausėsi, bet atsakymo neišgirdo.

– Aš nežinojau ar tu mėgsti gardenijas, bet čia tiek kitų gėlių.

Vėl pauzė.

– Tai tau patinka *gardenijos, – vėl klausė Tudoras. – Gerai. Tu šiandien gražiai atrodai, Barbara. Labai gražiai. Turbūt niekad nemačiau tavęs tokios gražios. Aš tau pasakojau apie policiją?*

Hosas laukė atsakymo. Staiga jis prisiminė plonutį Marlos Filips balselį ir nusistebėjo, negi visos didelės merginos apdovanotos tokiais silpnais balsais. Jis neišgirdo nė žodžio.

– Papasakoti tau apie policiją? – kalbėjo Tudoras. – Nagi, jie vakar vėl pas mane atėjo. Klausinėjo apie mus abu. Ir apie Maiką. Dar klausė, ar aš turėjau juodą lietpaltį ir lietsargį. Pasakiau, kad ne. Tai teisybė, Barbara. Aš tikrai neturėjau juodo lietpalčio ir nemėgstu lietsargių. Tu to nežinojai, ar ne? O... tu dar daug ko apie mane nežinai. Aš labai sudėtingas žmogus. Bet mes turim daug laiko. Tu viską apie mane sužinosi. Tu taip puikiai atrodai. Tu nieko prieš, kai aš sakau, kad nuostabiai atrodai?

Staiga Hosas kažką išgirdo.

Garsas pasigirdo už nugaros, laiptinėje. Jis atsisuko akimirksniu išsitraukdamas 38-tą.

– Paslėpk šaudyklę, Kotonai, – sušnibždėjo Karela.

– Tu velniškai mane išgąsdinai! – šnipštelėjo Hosas. Jis žvilgtelėjo Karelai už nugaros ir pamatė Klingą.

– Tudoras ten? – paklausė Karela.

– Taip. Su mergina.

– Burbulu?

– Taip.

– O'kei, tai laužiamės, – pasakė Karela.

Klingas atsistojo dešinėje nuo durų, Hosas – kairėje. Karela įkvėpė ir spyrė į spyną. Durys atšoko. Jie sugriuvo į kambarį su pistoletais rankose ir pamatė viename kambario kampe klūpantį Čarlį Tudorą. O tada pamatė tai, kas buvo už jo. Visus užplūdo šoko, siaubo ir gailesčio bangos, o Karela iš karto suprato, kad pistoleto nereikės.

Aštuonioliktas skyrius.

Kambarys skendėjo gėlėse. Puokštės raudonų, baltų, geltonų rožių, žibuoklių puokštės, ilgakotės gladiolės, raudoni gvazdikai, gardenijos, rododendrono lapai – viskas buvo sumerkta į vazas. Kambarys buvo pilnas gėlių kvapo – šviežių ir mirštančių, naujų ir prarandančių žydėjimą, tvyrojo visaapimantis gėlių kvapas, ir visaapimantis kitas *kvapas.*

Ant stalo, aplink kurį buvo sustatytos gėlės, gulėjo mergina – Burbulas Cezaris. Juodi plaukai driekėsi aplink galvą, ilgas kūnas, apvilktas tik naktiniais marškiniais, grakščios rankos sukryžiuotos ant krūtinės. Ant kaklo – rubinų vėrinys. Ji buvo įsmeigusi akis į lubas, bet nieko nematė, nieko negirdėjo, nieko neužuodė, nes buvo mirusi, šalta kaip akmuo, ir taip jau gulėjo beveik mėnesį. Irstantis kūnas nežmoniškai dvokė.

Tudoras klūpėdamas atsisuko į detektyvus.

– Taigi, jūs mus radote, – pasakė ramiai.

– Kelkitės Tudorai.

– Taigi, jūs radot mus, – pakartojo jis ir vėl nukreipė žvilgsnį į mirusią merginą. – Ji graži, ar netiesa? – paklausė į nieką nesikreipdamas. – Aš niekada nemačiau nieko gražesnio.

Tualete jie rado vyro kūną. Apvilktą tik apatiniais. Abi rankos nukirstos. Tai buvo Maikas Čirepadano.

*

O, taip, jis žinojo, kad ji mirusi, žinojo, kad juos abu nužudė. Visi stovėjo policijos kambaryje apsupę jį ratu ir pusbalsiu klausinėjo, nes viskas jau buvo aišku, o – žudikas ar ne – Čarlis Tudoras buvo žmogiška būtybė; žmogus, kuris mylėjo. Ne pigus

vagis, ne koks pūzras, o žudikas, kuris mylėjo. Betgi taip, jis žinojo, kad ji mirusi. Taip, jis tai žinojo. Taip, žinojo, kad ją užmušė, juos abu užmušė. Žinojo. Ir vis dėlto kalbėdamas, atsakinėdamas į pašnibždom užduodamus klausimus, jis, atrodė, šito nežino. Atrodė, kad jis klaidžioja tarp žiaurios žmogžudystės realybės ir kito pasaulio, kuriame Barbara Cezaris vis dar gyva, besijuokianti. Jis laisvai pereidavo tą ribą, patekdavo į kitą pasaulį ir vėl grįždavo į realybę, ir vėl prarasdavo, kol galų gale nebeliko jokių ribų, liko tik žmogus, klaidžiojantis tarp dviejų svetimų šalių, nė vienoje iš jų negyvenantis, abiem svetimas.

– Kai jie man iš klubo paskambino, – pasakojo jis. – Kai Rendis Simsas iš klubo paskambino, aš nežinojau ką galvoti. Barbara paprastai būdavo labai patikima. Tada aš paskambinau į jos namus, ten, kur ji gyveno su kitom merginom, ir pakalbėjau su viena iš jos draugių. Ši pasakė, kad nematė Barbaros nuo ryto. Tai buvo dvyliktą dieną, vasario dvyliktą. Tą dieną aš prisiminsiu iki gyvenimo pabaigos, nes tą dieną aš nužudžiau Barbarą.

– Misteri Tudorai, ką jūs darėt pakalbėjęs su kambario drauge?

– Nusprendžiau, kad ji turbūt kitame bute, Kenopi gatvėje.

– Jūs mokėjot už tą butą, misteri Tudorai?

– Taip. Taip, mokėjau. Taip. Žinote, tai buvo mūsų *butas. Mes juo dalijomės. Mes su Barbara dalijomės daugybe dalykų. Mes mėgdavom viską daryti kartu. Sekančiai savaitei aš turiu bilietus į šou. Muzikinį. Ji mėgsta muziką. Mes kartu jį pažiūrėsim. Mes daug ką darom kartu.*

Detektyvai tylėdami stovėjo aplink jį. Karela atsikrenkštė.

– Tai jūs nuėjot į tą butą, misteri Tudorai? Į tą Kenopi gatvėje?

– Taip, nuėjau. Apie dešimtą valandą. Tą vakarą. Jau buvo vėlu. Užlipau laiptais, atsirakinau savo raktu ir aš... ji buvo čia. Su tuo vyru. Tas vyras ją lietė. Mūsų bute. Barbara buvo mūsų *bute su kitu vyru.* – *Tudoras palingavo galvą.* – *Jai nereikėjo to daryti.*

Juk žino, kad aš ją myliu. Aš nupirkau jai rubinų vėrinį Valentino dienos proga. Jūs matėt jį? Labai gražus. Labai jai tinka.

– Ir ką jūs darėt, radęs juos, misteri Tudorai?

Aš... aš buvau pritrenktas, aš... aš... aš norėjau išsiaiškinti. Ji... ji pasakė, kad nepriklauso man. Sakė, kad ji laisva, sakė, kad niekam nepriklauso, nei man, nei... nei tam vyrui su kuriuo buvo, ir... ir... ir net Karlui, sakė, net Karlui. Aš net nežinojau kas tas Karlas. Ji... ji sakė, kad pažadėjo tam Karlui pabėgti su juo, bet vis tiek jam nepriklauso, niekam nepriklauso sakė ji, ir... ir...

– Ir ką, misteri Tudorai?

– Aš negalėjau patikėti, todėl, kad... kad aš ją myliu, suprantate? Ji kalbėjo visas tas baisybes, o tas vyras, tas Maikas, stovėjo ir šypsojosi. Vienais apatiniais, jis buvo tik su apatiniais, o ji su naktiniais, kuriuos jai dovanojau, aš *dovanojau. Aš... aš... aš jam trenkiau. Aš jį skaldžiau, o Barbara juokėsi, ji visą laiką juokėsi, visą, kol aš jį daužiau. Aš labai stiprus, aš mušiau jį, daužiau galvą į grindis, tada Barbara nustojo juoktis ir pasakė: "Tu jį užmušei". Aš... aš...*

– Ką?

– Aš ją pagriebiau, bučiavau ir... ir... aš... mano rankos... jos gerklę... ji neklykė... nieko... tiesiog suspaudžiau ir... ir ji... ji... ji susmuko mano rankose. Tai jo kaltė, pagalvojau aš, jis kaltas, kad lietė ją, jis neturėjo jos liesti, jis neturėjo liesti moters, kurią aš mylėjau, ir todėl aš... aš nuėjau į virtuvę paieškoti... peilio, ar ko panašaus. Radau stalčiuje mėsos kirvuką ir aš... aš nuėjau į kitą kambarį ir nukirtau abi jo rankas. – Tudoras patylėjo. – Už tai, kad ją lietė. Nukirtau jo rankas, kad niekada jos nebeliestų. – Jis suraukė antakius, stengdamasis prisiminti. – Ten... ten buvo daug kraujo. Aš... paėmiau tas rankas ir įdėjau į... į Barbaros kelioninį krepšį. Tada nuvilkau jo kūną į tualetą ir pabandžiau truputį apvalyti. Visur... visur buvo labai daug kraujo.

Taip po gabaliuką jie ištraukė visą istoriją, kuri svyrinėjo tai į vieną ribos pusę, tai į kitą, slydinėjo tarp realybės ir fantazijos. Vyrai policijos kambaryje klausėsi beveik sumišę, o kai kurie susirado kito darbo apačioje, toliau nuo didžiulio vyro, sėdinčio ant kietos kėdės ir pasakojančio apie moterį, kurią mylėjo.

Jis papasakojo, kad pradėjo atsikratinėti Čirepadano kūnu praėjusią savaitę. Pradėjo nuo rankų ir nusprendė, kad geriausia būtų išmėtyti atskirai. "Kelioninis krepšys saugus, – galvojo jis, – daug kas tokius turi". Nusprendė į jį įdėti vieną ranką, bet pagalvojęs, jog galima atpažinti pirštų atspaudus, virtuviniu peiliu nupjaustė galiukus.

– Pats įsipjoviau, – pasakojo jis. – Kai pjausčiau tuos galiukus. Tik trupučiuką įsipjoviau pirštą, bet labai kraujavo.

– Kokia jūsų kraujo grupė, misteri Tudorai? – paklausė Karela.

– Kokia? Turbūt "B". Taip, "B". O ką?

– Tai paaiškina tą kraujo plėmą ant kostiumo, Stivai, – pastebėjo Klingas.

– Ką? – paklausė Tudoras. – Kostiumo? A... taip. Pats nežinau kodėl taip padariau, iš tikrųjų nežinau kodėl. Tiesiog atrodė, kad turiu taip padaryti. Kažkodėl aš... tiesiog privalėjau *taip padaryti.*

– Ką jūs turėjot padaryti, misteri Tudorai?

– Apsivilkti jo drabužiais, – atsakė Tudoras. – To mirusio vyro. Aš... aš užsidėjau jo kostiumą ir jo kojines, ir jo lietpaltį, pasiėmiau jo lietsargį. Kai ėjau... atsikratyti rankomis. – Jis gūžtelėjo pečiais. – Nežinau kodėl. Iš tikrųjų nežinau, – jis patylėjo. – Kai tik sužinojau, kad jūs žinote apie drabužius, išmečiau juos. Nuėjau iki Kalms Pointo ir išmečiau į šiukšlių dėžę. – Tudoras apžvelgė veidų ratą aplink save.

– Ar galėtumėt jau mane paleisti? – staiga paklausė.

– Kodėl, misteri Tudorai?

– Noriu grįžti pas Barbarą, – pasakė jis.

Jį nuvedė žemyn į arešto kamerą, o po to, keistai tylėdami, susėdo policijos kambaryje.

– Štai atsakymas dėl tų prieštaringų plėmų ant eilutės, – pasakė Klingas.

– Taip.

– Kaip tu manai, kam jis apsivilko to numirėlio drabužiais? – Klingas sudrebėjo. – Viešpatie, kokia bjauri byla...

– Galbūt jis žinojo, – atsakė Karela.
– Ką žinojo?
– Kad ir pats yra auka.
Iš centrinės kontoros atėjo Miskolo. Vyrai tylėjo.
– Kas nors nori kavos? – paklausė jis.
Niekas nenorėjo.

Edas Makbūnas.
Rankos .
Formatas 84x108/32. Tiražas 25.000 egz.
Leidybinė firma FD. 232000 Kaunas, Laisvės al. 86. SL Nr. 531.
Užsak. Nr. 6649. Kaina 3.80 rb. Spausdino Vilniaus „Vilties“ spaustuvė
Vilnius, A. Strazdelio 1.

Pati mirtis yra velniškai šlykšti, kitaip nepasakysi. Jei tu vienas iš tų, kurie mėgsta kino filmus, kur iššovus iš šautuvo nuo aukos krūtinės pakyla dulkių debesėlis — tiesiog mažas dulkių debesėlis, be kraujo, — tai policininko darbas ne tau. Be to, jei tu vienas iš tų, kurie tiki, kad lavonas atrodo "tarsi miegotų", tai tavo laimė, kad tu ne policininkas. O jei tu policininkas, tai žinai, kad mirtis retai kada būna graži, kad teisybę pasakius, tai bjauriausias ir baisiausias įvykis, kuris tik gali nutikti žmogiškajai būtybei.

Edas Makbeinas, tai Evano Hanterio (Evan Hunter), vieno iš žymiausių Amerikos rašytojų, pseudonimas. Jis gimė ir užaugo Niujorke, kuris ir yra jo romanų apie 87-ą policijos nuovadą fonas. Po karo, atitarnavęs JAV kariniame laivyne, jis mokėsi Hanterio koledže, baigęs mokytojavo, dirbo literatūrinėje agentūroje, kol galiausiai tapo rašytoju profesionalu. Apie 87-ą policijos nuovadą Makbeinas parašė keturiasdešimt romanų, kurie paplito po visą pasaulį.

Paklaustas kaip kuria detektyvinius romanus, jis atsakė: "Paprastai pradedu nuo lavono, o po to klausiu savęs iš kur jis atsirado ir stengiuosi išsiaiškinti taip — kaip tai darytų policininkai. ... Šiaip nepripažįstu detektyvų rašymo taisyklių, tik stengiuosi, kad jis būtų jaudinantis, teiktų pramogą ir būtų įtikėtinas".

Serijinis leidinys